

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMET'TIR TIŞTEK NÎNE

Sayı: 18 / Haziran 1983 / 2.-DM

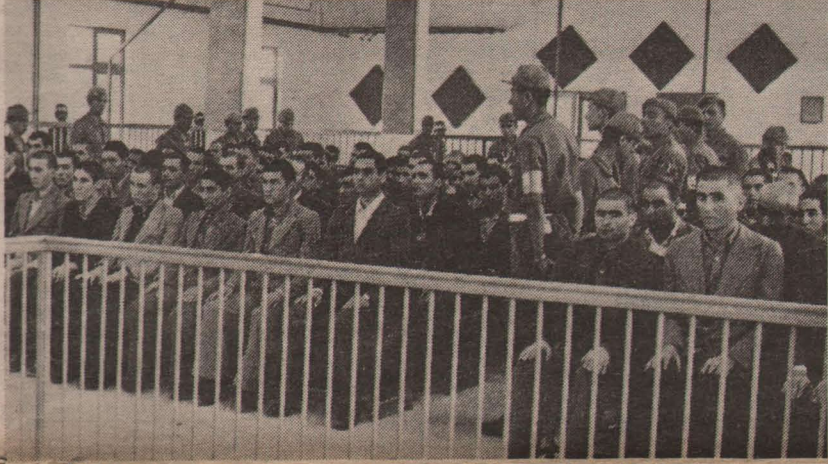
35 PKK ÖNDER VE MİLİTANININ İDAMI CUNTANIN KÜRDİSTAN'DAKİ SONU OLACAKTIR!

13 Nisan 1981 günü Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesinde başlayan PKK-Diyarbakır davasında karar 25 Mayıs 1983 günü açıklandı. Savaş esirlerinden 35'i için ölüm cezası verilirken, 28 savaş esiri de ömürboyu hapis cezasına çarptırıldı. Ancak yaşlarının küçük olması nedeniyle 10'u için karar bozularak 24 yıla indirildi. Devrimci tutuklulardan 331'i için de 3 ile 24 yıl arasında değişen hapis cezaları verildi. 178 kişi ise beraat etti.

3 Mayıs günü PKK-Birecik davasında verilen 7 idam kararı ile toplam ölüm cezası 42'ye yükseldi.

Saat 17⁰⁰'de biten duruşmada kararın açıklanmasından sonra PKK'li savaş esirleri toplu halde sloganlar atarak sömürgeci mahkemeyi tanımadıklarını bir kez daha gösterdiler. Savaş esirlerinin karara karşı yükselttikleri direniş üzerine tutuklular üzerine saldıran sömürgeci cellatlar çok sayıda savaş esirini yaraladı.

Devamı S: 23'te

PKK-Diyarbakır Davasında Savaş Esirlerinden Bir Grup

237 kişilik davada 13 idam isteniyor!

PKK-HATAY GURUBU DAVASI BAŞLADI!

6. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan, Adana, Adıyaman, Gaziantep, Hatay İçel ve Maraş illerini kapsayan toplam 620 kişinin "yargılandığı" PKK davasında, PKK Hatay grubu davasının sorgulamaları da başladı. 6. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı bünyesinde görülmekte olan bu davalarda, 162 kişilik Antep ve 209 kişilik Adana grubunun sorgulamaları daha önce tamamlanmıştı. Hatay grubundaki 237 kişinin sorgulamalarının tamamlanması ardından ise, İçel grubundaki 75 kişinin sorgusuna geçileceği bildiriliyor.

Geçtiğimiz günlerde başlayan Hatay grubu davasında da, PKK'li tutuklular, mahkeme karşısında iddiaları reddederek, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine olan inanç ve bağlılıklarını haykurdular. Askeri savcının soruları ve iddialarına karşı, Kürdistanlı olduklarını ve ülkelerinin bağımsızlığı için savaştıklarını söyleyen devrimci tutuklular, daha mahkemenin başladığı ilk günde tarih önünde yargılanan değil, yargılayan olduklarını ortaya koydular. Büyük güvenlik tedbirleri ve baskılar altında başlayan Hatay grubu davasında da, sömürgeci yargının aczi ve dava karşısında duydukları korku, açıkça görülmekteydi.

Devamı S: 23'te

Bu Maceranın da Sonu Hüsrana Olacaktır.

'ÇEVİK KUVVETLER' Tatbikatı Sinsi Bir Savaş Tertipçiliğidir.

Sömürgeci-faşist cuntanın işgalci ordularının Güney Kürdistan'a saldırdığı günlerde "Adventure Express-83" adı verilen NATO tatbikatı da Erzurum'da başladı.

28 Mayıs 1983 günü başlayan ve 26 Haziran tarihine kadar sürecek olan "Adventure Macera 83" tatbikatı, Türkiye, Belçika, İtalya, İngiltere, F. Almanya ve ABD kara ve hava kuvvetlerine bağlı birliklerin katılımı ile gerçekleştiriliyor. 4500 kişilik olduğu belirtilen NATO Çevik Kuvvetlerinin bu tatbikatında hakiki mermilerin kullanıldığı ve çeşitli savaş araçlarının katıldığı bildiriliyor. ABD Genel Kurmay Başkanı John Vasey ise, bizzat tatbikatı izlemek üzere Türkiye'de bulunuyor.

Devamı S: 22'de

PKK-Merkez Komitesi Üyesi Mehmet KARASUNGUR Ve PKK Militanı İbrahim BİLGİN Şehit Düştüler

ANILARI MÜCADELEMİZDE YAŞAYACAKTIR!

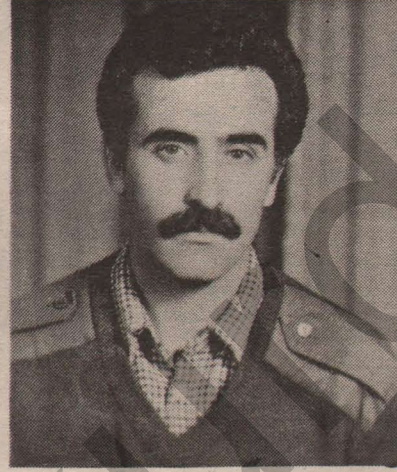
Kürdistan halkı, yıllardır devam edegelen ve çeşitli iç ve dış nedenlerden kaynaklanan anlamsız ve zarar veren iç çatışmaların durdurulması, Kürdistan ilerici-yurtsever güçleri arasındaki ilişki ve ittifakların ve giderek ulusal birliğin sağlanması uğrunda verilen mücadelede iki yiğit evladını kaybetmiştir.

Gazetemiz Serxwebûn'a ulaşan haberlere göre 2 Mayıs 1983 günü, PKK'nin kurucularından ve halen Merkez Komitesi üyesi olan Mehmet KARASUNGUR ile Parti militanı İbrahim BİLGİN, Güney Kürdistan'ın Kandil Dağı bölgesinde KYB (Kürdistan Yurtseverler Birliği) güçlerinin kurşunlarıyla şehit düşmüşlerdir.

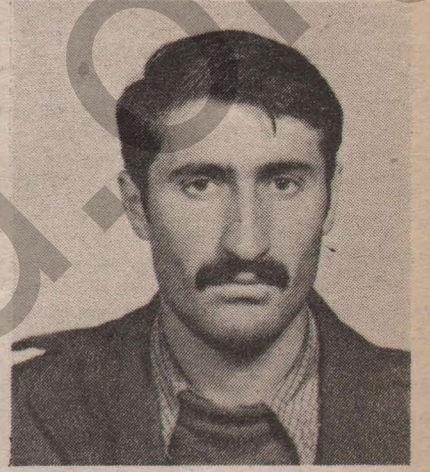
Irak Demokratik Vatan Cephesi (KDP, IKP, PASOK) ile Kürdistan Yurtseverler Birliği arasında aylardır devam eden ve günde onlarca kişinin ölümüne yol açan çatışmaların olduğu kamuoyuna bilinmektedir.

Daha önceleri de gerek Güney Kürdistan ilerici-yurtsever güçleriyle ve gerekse Irak devrimci-demokratik muhalefet güçleriyle çeşitli görüşmeler yapan Mehmet KARASUNGUR'un bu güçler arasında da doğru bir ilişki ve ittifak anlayışını egemen kılmak için çok değerli ve giderek somut neticelere varan çalışmaları vardır.

Aylardır devam eden bu çatışmaların durdurmak, Saddam diktatörlüğüne karşı savaşı muhalefet güçlerinin silahlarını birbirlerine değil düşmana yöneltmelerini sağlamaları için çalışmalar yürüten Mehmet KARASUNGUR ve İbrahim BİLGİN yine bu

Mehmet KARASUNGUR

İbrahim BİLGİN

amaçla bulundukları IKP karargahındaki bir toplantının KYB'ye ait silahlı güçler tarafından basılması ile çıkan şiddetli bir çatışma esnasında şehit düşmüşlerdir. Yine aynı çatışma sonucu IKP'nin içinde Merkez Komite üyelerinin de bulunduğu 40 kadar üye ve savaşçısı öldürülmüştür.

BU ÇATIŞMALAR KİME HİZMET EDİYOR?

Ortadoğu'nun ilerici, devrimci güçleri ile Irak ve Güney Kürdistan muhalefet güçlerinin mücadelesi ve

tavır; İran ile devam eden savaş, emperyalizmin ileri karakolu Saddam diktatörlüğünü oldukça sarsmış ve yıkım noktasına getirmiştir.

İç ve dış koşullar, Saddam diktatörlüğünün yıkılması için elverişlidir. Ama ne yazık ki, muhalefet güçlerinin yetmezliği ve gerekli birliği sağlayamamaları; ve bunun da ötesinde bölge, Kürdistan ve Irak halklarına ve devrimlerine büyük zararlar veren ve onun önüne engel olan sormusuzluk örneği iç çatışmalar Saddam diktatörlüğünü yaşatmaktadır.

Devamı S: 19'da

SÖMÜRGEÇİ-FAŞİST CUNTA GÜNEY KÜRDİSTAN'A SALDIRDI

KUKH VE PKK, BU ALÇAKÇA SALDIRIYA BÜYÜK BİR DİRENİŞLE CEVAP VERECEKTİR!

25 Mayıs 1983'de dünya, Türk egemen sınıflarının alçakça girişimlerinden birine daha tanık oldu. Tüm dünya kamuoyu, her türlü uluslararası hukuk kurallarını bir yana iterek, Irak faşist yönetimi ile arasındaki "korsanlık" anlaşmalarına dayanan sömürgeci faşist Türk yönetiminin, Irak egemenliği (!) altındaki Güney Kürdistan'ı istilâsını şaşkınlık, öfke ve tiksinti ile izledi.

Dünya ajanslarının belirttiği gibi giriştiği bu işgalci istila hareketini başlangıçta gizlemeye kalkan faşist Türk cuntası, Kürdistan ulusal kurtuluş güçlerinin direnişi ve uluslararası ilerici-demokratik kamuoyunun tepkisi karşısında, içine düştüğü gafletli çabuk kavrarak, bu kezde yalan yanlış açıklamalarla bir güç gösterisine girişti.

Gerek bize ulaşan haberler ve ge-

rekse uluslararası haber kaynaklarının belirttiğine göre Türk faşist cuntası 25 Mayıs 1983'de Hakkari yöresi başta olmak üzere Güney Kürdistan'a karşı büyük bir askeri harekete girişti. Aylar süren bir ön hazırlıktan sonra gerçekleştirilen bu harekete yalan resmi açıklamalar ve ajans haberlerinin aksine, tüm hareketin başarsından sorumlu 45 000'in üzerinde bir askeri gücün katıldığı ve hareketin Batman havaalanında üslendirilen savaş uçak ve helikopterleriyle desteklendiği belirtilmektedir.

Yoğun bir çatışma içinde gelişen bu sömürgeci-faşist saldırının, yöredeki Kürdistanlı yurtsever halk kitleleri ile PKK başta olmak üzere yurtsever-devrimci Kürdistanlı güçlerin büyük bir direniş ile karşılaştığını, yine yabancı ajansların gün ışığına çıkardığı ilk yardım ekipleri, Sahra ve Kızılın Sahra hastahanelerinin hızla bu alana sevk edilmesi haberi açıkça ortaya koymaktadır.

İsrail siyonistlerinin Lübnan'da giriştiği imha hareketinin bir benzerini Güney Kürdistan'da sahneyeleyen faşist Türk yönetimi, karadan ve havadan bomba ve kurşun yağmuruna tuttuğu yurtsever Kürdistan halkı ve onun önder güçlerine karşı bir katliam hareketine girişti. Bu katliam girişimi özellikle Hakkari yöresi ve Güney Kürdistan'daki silahlı halk güçleri tarafından büyük bir direniş ile karşılık görürken, verilen şehitlere rağmen sivil

Acze Düşen Sömürgeci Faşistler Halktan Binlerce İnsanı Tutukladılar.

Devamı S: 22'de

İÇİNDEKİLER

Haber-Yorum
2-3

PKK'li Savaş Esirlerinin Mahkemelerde Haykran Gür Sesi Onurumuzdur
4-5-6

PKK Davası Bağımsızlık ve Özgürlük Davasıdır
7

PKK-Merkez Komitesi Bildirisi
8

İstila Hareketine Tepkiler
9

Faşist Türk Ordusunun Güney Kürdistan'ı İstila Hareketi, Sonuçları ve Devrimci-Yurtsever Güçlerin Görevleri Üzerine
10-19

Kürtçe Yazılar
20-21

Röportaj
24

Serxwebün'dan

Gazetemiz Serxwebün, bir-buçuk yıldır sürdürdüğü yayın faaliyetinde, sorumluluklarının bilincinde olarak ulusal kurtuluş mücadelesinin sorunlarına, dünya ve bölgedeki gelişmelere ilişkin çok yönlü ve zengin bir programı başarıyla hayata geçirdi.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin karşı karşıya bulunduğu tarihi sorumluluk ve görevlerinin bir parçası olarak sürdürülen bu yönlü faaliyetler, giderek daha da önem kazanmakta ve görevin ağırlığı artmaktadır.

Gazetemizin Temmuz sayısının da geniş açıklamasını bulacağınız bu konudaki görüşlere bağlı olarak, halen yayınlanmakta olan "Örgütlenme Üzerine" ve "Devrimci mücadelede Küçük-Burjuvazi ve Küçük-Burjuvazinin Kürdistan'daki Rolü Üzerine" başlığı altındaki teorik yazılar, bu sayıdan başlayarak Serxwebün'da yer almayacak, ama önümüzdeki aylarda çıkacak olan aylık siyasal ve teorik yayın organı niteliğindeki bir derginin sayfalarına gelecektir.

YENİ BİR OPERASYON DAHA

Yıllardır sömürgeci faşist kuvvetlerce sürdürülen operasyonlar, estirilen terör amaçlanan doğrultuda ve dozundan hiç bir şey kaybetirilmeden sürdürülüyor. Yoksul halkımız her gün yeni bir operasyona ve bu operasyonlarda amaçlanan yeni yeni oyunlara tanık olmaktadır. Bu oyunlar dün de devam ettirildi. Bu gün de devam ettiriliyor. Yalnız biçimsel olarak bazı farklılıklar gösterse bile. Ama tüm baskı, operasyon ve oyunların özü aynı, varılmak istenen amaç açıktır. Halkı yıldırma ve birbirine kırdırma-

Halk, yanlarında herhangi bir silahın bulunmadığını söyleyince, faşist güçler, kadın-kız, çocuk-çocuk, genç-ih-tiyar demeden meydana topladığı halka işkence ve hakaret etmeye başlamıştır. Her geçen dakika sonucu halkın özellikle de kahraman yoksul köylü Kürt kadının daha kararlı ve öfkeli direnişi karşısında, yalnız başına da olsa halkın kininden, öfkesinden ve daha kararlı direnişinden başka umduğunu bulamayan, halkı yıldırma-yarayan faşist kuvvetler umutsuzluk ve perşanlık içinde köyü terk edip başka köylere yönelmişlerdir.

Bizim de yüreklerimiz var /
en görkemli dağlardan daha büyük / ve güneşten de yakıcı

Bilindiği gibi dünyadaki bütün istilacı ve sömürgeci güçler; bir halkı egemenlikleri altında tutmak istediklerinde o halkı yıldırma ve birliğini parçalamadan egemenliklerini uzun süreli sürdüremeyeceklerini çok iyi bilirler. Yine bilindiği gibi baskı ve katliamlara karşı yılmadan, her türlü zorluğa göğüs geren ve birliğini sağlayan bir halk sürekli direnebilmiş, kendisini yok olmaktan kurtarabildiği gibi daha da geliştirmiştir. Diğer etmenlerin yanında birlik ve direniş halkları mutlak zafere götürmüştür. Ve götürmektedir.

Halkların sergilediği görkemli ulusal kurtuluş mücadeleleri zâferle taçlandığında, bu gerçekleri de artık hiç bir gücün inkar edemeyeceği bir biçimde ortaya çıkmıştır. Bundan nasibini alan dünya karşı-devrim güçleri, bu durumlarla karşılaşmamak veya en azından kendi ömürlerini biraz daha uzatabilmek için sürekli halkları yıldırma ve birliğini parçalamaya çalışmıştır.

Operasyonlarını aralıksız olarak sürdüren sömürgeci faşist kuvvetler Nisan'ın ilk haftasında Derik-Mazıdağ yöresindeki bir kaç köye düzenledikleri operasyonlarda bahsettiğimiz gibi aynı şeyi amaçlıyordu. Bu yöreler geçmişte hareketimiz önderliğinde geliştirilen Ulusal Kurtuluş Mücadelesinden önemli oranda etkilenmiş, ulusal kurtuluşçu düşüncelere sahip yaygın halk tabanının olduğu yörelerdir. Yöre halkı bu konumunu, bugün de devam ettiriyor.

Faşist kuvvetler Nisan'ın ilk günlerinde, Derik-Mazıdağ mıntıkasında bulunan Golik, Kesrik ve ayrıca bir kaç köye silah arama bahanesiyle geniş çaplı bir operasyon düzenlemişlerdir. Önce Golik ve çevresindeki birkaç köyü basmışlar, bu köylerdeki halkın tümünü meydana toplayıp, bu köylerde bazı silahların olduğunu ve hemen teslim etmelerini söylemişlerdir.

Bu defa da gittikleri Kesrik isimli köy, kan davası yüzünden araları açık olan güçlerin birlikte yaşadıkları bir köydü. Nitekim sömürgeci güçlerin eskiden beri uyguladıkları, eski klasik yöntemler burada da uygulandı. Düşmanın suni olarak yarattığı bu çelişkiler bir yandan halkın birliğini parçalarken, diğer yandan da halkı birbirine kırdırtmada sömürgecilerin işini kolaylaştırıyordu. Köye giren faşist güçler önce, iki güçten bir kesimi köy meydanına toparlayıp halka bir sürü hakaret ettikten sonra diğer kesim ihar etmiştir imajını yaratarak köylülerden silah istiyorlar. Köylülerde biraz da bilinçsizliklerinden dolayı artık gizlemenin gereksiz olduğuna inanarak, yanlarındaki silahlardan üç tanesini teslim ediyorlar. Tabi bunda bazı aşiret ileri geleni soysuz ajan-muhbirlerden de yararlanmışlardır. Düşman hem silah toplamayı, köylüler arasındaki düşmanlığı körükleyip güçleri parçalamayı hem de köylüleri yıldırma-yarayan amaçlıyordu. Bu amaçlarından biri olan silah toplamayı başarmakla birlikte, düşmanlığı daha da körükleyerek köylüleri birbirlerine düşürmeyi başaramadılar. Çünkü faşist kuvvetler aynı operasyonda bir kaç uşak dışında kalan diğer kesime mensup köylülere de aynı baskı ve hakareti yaptılar. Bu durum; sömürgeci faşist güçleri ve bazı uşaklarını teşhir ederken, düşman tarafından aynı baskı, hakaret vb. uygulamaları gören yoksul köylüleri ise doğal olarak birleştirdi.

Düşman tüm bu baskı ve operasyonlarla halkı yıldırma-yarayan, parçalanmışlığı derinleştirmeyi ve imhayı amaçlarken, tüm bu uygulamalar yoksul halkımızın kin ve öfkesinin gelişmesini, mücadele azminin çelikleşmesini ve birlik istemini daha da kamçılamayı doğal olarak beraberinde getiriyor ve getirecektir.

İNSANLIK NAMINA OLAN HERŞEYE DÜŞMAN...!

İki yıldan fazla bir zamandır iktidara oturan faşist generaller çetesinin emperyalizmin jandarmalığını üstlenmesinin amaçlarından biri de, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki Kürt yurtsever mücadelesinin ve Ortadoğu halk hareketlerinin gelişmesini engellemek için jandarmalığını bir tehdit unsuru olarak kullanmaktır. Bugün görebildiğimiz kadanyla sömürgeci faşist Türk devleti bu görevi yerine getirebilmek için, en ağırdan en basitine kadar uygulayabildiği her türlü yömene başvurmakta ve bu uygulamalar içine girdikçe de ne kadar barbar ve ne kadar adi bir sınıfın yönetim biçimi olduğunu ve içinde taşıdığı gizli niyetleriyle neyi amaçladığını her geçen gün biraz daha dışa vurmaktadır. Böyle oldukça da halkımız ve bölge halkları bu yönetimin niyetlerini daha iyi anlamaktadır.

Vereceğimiz bir kaç örnek veya anlatacağımız olaylar çok basit gibi de görünse, aslında bu basit gibi görülen uygulamaların altında geleceğin gizli ve önemli imha niyetleri yatmaktadır. Evet Kürdistan'ın Suriye kesimindeki halk üzerinde geleceğin imha bulutları biriktirmektedir. Bundan bir-kaç ay önce, Suriye Kürdistan'ın da küçük bir kasaba olan Rasılayne bağlı Tıl Xenzir köyünün yoksul bir çobanı, sınır kesiminde koyunlarını otlatırken faşist Türk devletinin sınır muhafızı olan bir jandarmanın açtığı ateş sonucu katledildi. Yine aynı yörede, sınıra yakın olan tarlasında çalışan yoksul bir köylü açılan ateş sonucu ağır bir şekilde yaralandı. Büyük Türk devletinin (!) Suriye sınır kesimindeki Kürt halkına karşı geliştirdiği Nisan ayı bilançosu ise şöyledir;

- 1-5 Nisan 1893 faşist devletin sınır muhafızları tarafından açılan ateş sonucu bir inek öldürüldü.
- 2- 10 Nisan 1883 aynı güçler tarafından açılan ateş sonucu bir at öldürüldü.
- 3- 20 Nisan 1883 aynı güçler tarafından açılan ateş sonucu yedi koyun öldürüldü.
- 4- 22 Nisan 1883 aynı mntıkada ve aynı güçler tarafından açılan ateş sonucu iki koyun öldürüldü.
- 5- 24 Nisan 1883 bu defa da bir faşist komutanın (köylüler yüz-başı olduğunu tahmin ediyorlar) açtığı ateş sonucu bir inek öldürüldü.

En ilginçte bu faşist yüzbaşının koyduğu eylemdi. Sınır kontrol eden faşist yüzbaşı, karşı tarafta otlayan zavallı ineği görünce Cip'ini durdurup

aşağı iner. Daha sonra kulübede nöbet tutan jandarmanın tüfeğini alıp iyi nişan aldıktan sonra, açtığı ateş sonucu ineği göbeğinden vurur. Bravo doğrusu zavallı bir inek karşısında ne kadar güçlü olduğunu ispatlar. (!) Tüm bu olaylar yurtseverliğin alabildiğine gelişkin olduğu Kamışlı ilçesinin Hilêliye mahallesinde geçmiştir.

Görüldüğü gibi tüm bu eylemler basit gibi görülmekle birlikte, daha şimdiden halkımızın bir parçası olan bu kesimdeki insanlar üzerinde uygulamak istenen bazı oyunlar vardır. Daha şimdiden bu parça halkı Kuzey-Batı Kürdistan'daki kurtuluş mücadelemize destek sağlamasınlar diye sindirilmek ve çeşitli biçimlerde uyanılmak isteniyor.

Bilindiği gibi bu parçada yaşayan halk; Güney Kürdistan'da gelişen mücadeleye yıllarca en aktif desteği sağlamıştır. Güney Kürdistan'daki mücadeleyi maddi ve manevi alanda desteklemiş ve hatta en değerli evlatlarını peşmerge olsun diye Güneye göndermiştir. Bununla da kalmamış 1975 yenilgisinden sonra en baskılı koşullarda dahi yılmadan Güneyli peşmergelere sahip çıkmış, gerekli desteği esirgememiştir.

Daha dün Güneye yıllarca destek sağlayan yurtsever halkımız her ne kadar 75 Güney yenilgisinden sonra biraz olumsuz bir biçimde etkilenmişse, Kuzey-Batı Kürdistan'da proletarya hareketi önderliğinde gelişen Ulusal Kurtuluş Mücadelemizden erkenden ve çok olumlu bir biçimde etkilenerek, Kurtuluş mücadelemize bağlanmaya, maddi ve manevi desteğini sağlamaya başlamıştır. Özellikle de 12 Eylül faşist darbesinden sonra içine girdiğimiz geri çekilme sonucu, bu parça halkıyla olan bağlarımız daha bilinçli, daha samimi ve sıcak bir hal almıştır. Artık bu parça halkı, diğer parçalara da destek sağlamakla birlikte, ağırlıklı olarak desteği sağladığı ve daha çok destek sağlayacağı parça Kuzey-Batı Kürdistan olmuştur. Doğal olarak iki parçanın kaderi birbirine bağlanmıştır.

Bu parçanın önemini birazcık olsun anlamak, faşist Türk devletinin niçin bu yöntemlere başvurduğunu ve daha ilerde yani kurtuluş mücadelemizin gelişip desteğin arttığı bir dönemde içine gireceği uygulamayı anlamakla birdir. Sömürgeci faşist cuntanın içine girdiği basitlik ve barbarlığa şaşmıyoruz ve şaşmayacağız. Çünkü bu parçanın kurtuluş mücadelemize şimdiden verdiği destek sömürgeci faşist yönetimin yıpranma-

sında önemli bir destektir. İlerde halkımızın vereceği daha büyük destek, faşist yönetimin yıpranması için çok daha önemli bir destek ve değer olacaktır. Daha şimdiden önemi bu kadar açık olan bu parçanın halkına düşmanın içine girdiği uygulamaları anlamamak saflık olur.

Evet önemi böyle olan bu alana düşmanın bu yönlü saldırılarla yetineceği düşünülebilir. Ama inkar edilmez bir gerçek vardır ki; Ulusal Kurtuluş Mücadelemiz geliştikçe mücadelemize bu parça halkının desteği artacak, bu destek arttıkça da düşmanın saldırıları boyutlanacaktır. Daha bu aşamada düşman yoksul bir çobanı katlediyor, bir kaç hayvanı öldürüyorsa, yarın bir köyü ve hatta bir şehri birden imha etmeye yöneleceği açık değildir? Sömürgeciliğin, emperyalizmin ve hele hele faşizmin mantığı bu değildir?

Saldırıların ana nedeni parçanın, bu öneminden kaynaklanmaktadır. Ama birde faşizmin insanlık karşısındaki mantığına bakalım; bilindiği gibi faşizm; asalaklaşmış tekeli burjuvazinin en barbar, en göven ve en bağnaz kesiminin kanlı diktatörlüğüdür. Böyle bir yönetimin insanlık namına olan, karşı çıkmayacağı şey ve işlemeyeceği suç yoktur. Amerikan istilacıları Vietnam halkını yok etmek için bu ülkeye onlarca yıl, bomba yağdırdı, en gelişkin silahlarını denedi. İsrail siyonizmi bu yöntemini daha gelişkin biçimini Filistin halkı üzerinde uyguladı. Hitlerci faşistler yahudileri kadın-kız, genç-ih-tiyar demeden fırınlara attı. Musoloni faşistleri İtalyan halkını kamplarda ölüme terk etti. Bununla da yetinmediler. Bunların tümü insanlığa karşı işlenen suçlardı. Ama birde bunlar bitkilere, ekinlere, hayvanlara ve hatta doğaya karşı suç işlediler. Yine Amerikan istilacıları Vietnam'da partizanları saklıyor diye serpikleri zehirli gazlar ve atıkları napalm bombalarıyla ormanları kurutmaya çalıştılar. Halk besleniyor diye ekinleri zehirlediler. Batı Sahra'da kuyuları zehirlediler. Hiroşimaya atılan atom bombası sonucu insanlar yanında tüm doğayı cansızlaştırdılar.

Bunlar sadece insanlığa düşman değil, bunlar insanlığın hizmetinde olan her şeye düşman, bunlar hayvana, bitkiye, suya ve hatta doğaya düşman karşımızdaki faşist Türk sömürgeciliği bu soydan barbar bir düşmandır. Buna karşılık yapacağımız tek şey vardır; bu düşmanı iyi tanımalı ve ona karşı iyi hazırlanmalıyız.

28 4 1983

Bir Serxwebün okuyucusu

FAŞİST TÜRK SÖMÜRGEÇİLİĞİNİN VAHŞİLİĞİ

Dünya halklarının mücadele tarihinde de görüldüğü gibi Ulusal Kurtuluş Mücadelesi bir halkın düşmana karşı herşeyi ve her yönüyle içine girdiği topyekün bir savaş biçimidir. Basitten karmaşığa, küçükten büyüğe doğru gelişen bu savaş; yavaş yavaş halk kitlelerini kucaklayarak gelişip güçlenir. Gücünü halk kitlelerinden alan böyle bir mücadele giderek düşmanı her alanda yıpratmış ve sonunda onu kudurganlaştırmıştır. Yıprandıkça kudurganlaşan ve barbarlaşan düşman; bu mücadele içinde bu veya şu oranda yer alan ve hatta tarafsız kalan bütün halk güçlerini kendisine düşman görür ve bu savaş önleminin yolu olarak tüm bu güçleri yıldırma ve imha yönteminde bulur.

Ulusal Kurtuluşu sıcak savaş aşamasına getiren halklar düşmanın büyük çaplı katliamlarına maruz kalmışlardır. Ama biz buna ulusal kurtuluş mücadelemizin henüz sıcak bir savaş aşamasına girmediği bir dönemde tanık olabilmekteyiz. Daha bu aşamada ulusal kurtuluşa önderlik eden veya bu saflarda yer alan binlerce insan imha edilmiştir. Bugün bu yıldırma ve imha her alanda ve halk saflarında yer alan her insan üzerinde uygulanmaktadır.

Kürdistan'da bunun bir çok örneğine, birçok alanda tanık olduğumuz gibi, bugün de, Nusaybin'de bunun basit bir örneğine tanık olduk. Bu olay kısaca şöyle gelişmiştir:

26.4.1983 günü saat 11-30 dolaylarında istasyonun bitişiğindeki ekilmiş tarlasında hayvanları için ot top-

Analar emziremez bebelerini / kuzular suskun

lamaya giden bir gurup kadının üzerine ateş açılmıştır. Ateş sınırındaki gözletme kulesinde nöbet tutan jandarma eri tarafından açılmıştır. Açılan ateş sonucu Kadriye YELAN isimli hamile bir kadın göğsünden ve karnından aldığı iki kurşun sonucu ağır bir şekilde yaralanmıştır. İlçe hastahanesine kaldırılan bayan, yarası ağır olduğundan dolayı Mardin'e yetiştiremeyeceği anlaşıncı, acil olarak Kamışlı (Suriye) hastahanesine gönderilmiştir. Daha sonra yaralının yakınları izin almak için askerlik şubesine başvurduğunda, seyyar jandarma tabur üsteğmeni yetkililerden izin verilmemesini istemiştir. Üsteğmen dilekçe sahipte-

rine dönerek "bizleri şikayet etmişsiniz, ne yapabilirsiniz" dedikten sonra "bir gün elime düştüğünüzde size gösteririm" tehditini savurmuştur.

Bu olayda da görüldüğü gibi, faşist devletin en sıradan unsurları dahi hem keyfine adam vurabiliyor, hem de üstelik vurulan tarafın insanları tehdit ediyor. Bu sadece sıradan bir örnektir. Buna benzer yüzlerce örnek yaşanmıştır, ve daha da yaşanacaktır. Ama bütün bunlara rağmen halkımız sinmemekte, faşist Türk devletine karşı halkımızın kin ve nefreti her geçen gün daha da artmaktadır.

Mardin'den bir Serxwebün okuyucusu

2 PKK Partizanı

SON NEFESE - SON KURŞUNA KADAR SÖMÜRGEÇİLERLE ÇARPIŞARAK ŞEHİT DÜŞTÜLERİ!

● Çatışmada 2 asker öldürüldü. Çok sayıda asker de yaralandı.

Bir bölgeden başka bir bölgeye geçerken 7.3.1983 günü sömürgeci güçlerle karşılaşan partizan birliğinden iki bağımsızlık savaşçısı şehit düştü. Cevdet Günerhan ve Ferhan İl adlarını taşıyan iki PKK Partizanı, aldıkları yaralara rağmen inançlarını haykırarak sloganlarla bağımsızlık uğruna severek ölümün üzerine yürüdüler.

Gazetemize gelen haberlere göre olay şöyle gelişti:

Sömürgeci-faşist baskılara ve halk kitleleri üzerinde estirilen tehdit ve savaş provalarına rağmen, ülkede mücadeleleri daha da geliştirmek için yoğun bir çaba içinde bulunan partizan guruplarından biri, yer değiştirmek üzere başka alana geçerken 7.3.1983 günü sömürgeci ordu birlikleriyle karşılaştı. İlk çatışmadan başarıyla çıkmayı bilen partizan grubu, bir müddet sonra ikinci bir pusuyla karşılaştı. Çok sayıda askeri ve zırhlı araçlarla çevreyi kuşatmış bulunan sömürgeci, aydınlatma cihazlarını da kullanarak partizanları tesbit etmek iste-

diler. Ancak partizanlar sayıları ve silahlarının azlığına aldırmaksızın çevrelerini üç koldan saran düşmanla çarpışarak çemberi yarmaya çalıştılar. Aydınlatma cihazlarının da yardımıyla partizanlar üzerine ateş eden sömürgecilerin zırhlı araçlardan açtıkları ateş sonucu Ferhan İl aldığı kurşun yarasıyla hemen ölürken; Cevdet Günerhan da ağır şekilde yaralandı. Yaralı olmasına rağmen "Yaşasın Bağımsızlık Mücadelemiz, Yaşasın PKK, Kahrolsun Sömürgecilik" sloganlarını haykırarak Cevdet Günerhan elindeki bombayı da hazırlayarak kendisini sırtına almak isteyen arkadaşına silahını verip hemen geri çekilmesini istedi.

Düşmanın yaklaşması ile bombanın pimini çeken PKK Partizanı sömürgecilere önemli kayıplar verdirerek, uğruna kan döktüğü vatan toprağında son nefesini verdi. Birlikteki diğer partizanlar çatışarak geri çekildiler ve izlerini kaybettirmeyi bildiler. Sayılan yüzleri aşan askeri güç-

lerine rağmen partizanların kararlı direnişi karşısında paniğe kapılan düşman, şehit düşen iki PKK Partizanının ölürken bile gösterdikleri cesaret ve inançtan duydukları korkuyu onların cesetlerini tank paletleriyle ezerek gösterdiler. Halkımıza karşı besledikleri tarihi kin ve yoketme duygusunun bir kez daha sergilenişi olan bu barbarlık sonucu partizanlar ezilmiş cesetleriyle tanınmaz durumdaydılar.

PKK Partizanlarının köye getirilişi ve cesetlerin durumunu anlatan köylüler, ayrıca bir çavuş ve bir askerin öldüğünü ve iki askerin de yaralandığını askerlerden aldıkları bilgilere göre haber vermektelerdir. Ancak, çatışma sırasında askerler arasında çıkan panik ve sesler ölü ve yaralı sayısının daha fazla olduğunu göstermektedir. Askerlerdeki ölü sayısını gizli tutan sömürgeci, olayla ilgili bir açıklamada yapmamışlardır.

ANILARI GÜÇ KAYNAĞIMIZDIR

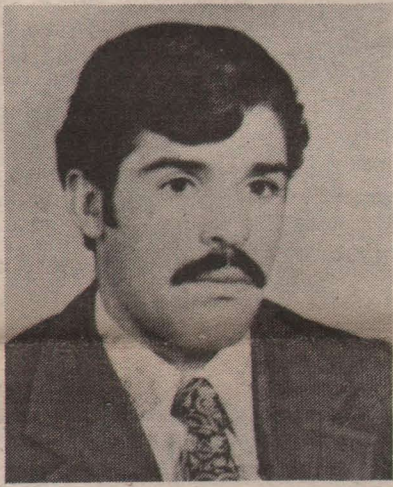
"Canım Ülkem İçin Feda Olsun"

1952 yılında Nusaybin'e bağlı Harbe (Dalhağaç) köyünde dünyaya gelen Ferhan İl, yoksul bir köylü çocuğudur. Küçük yaşta annesini de kaybeden Ferhan İl, yoksulluk nedeniyle ancak ilkokulu okuyabilmiş ve daha sonraki yıllarda evin geçimini kendisi karşılamaya başlamıştır. Çok yoksul durumda olan ailesinin geçim ihtiyaçlarını karşılayabilmek için inşaat işçiliği, tanımlı işçiliği ve hamallık gibi çok çeşitli işlerde çalışmış, çok genç yaşta üstlendiği ailesinin sorumluluğunu azimli ve fedakâr bir çabayla sürdürmüştür.

Harbe köyünde geçim olanakları kalmayınca 1967 yılında Nusaybin merkezine göç etmek zorunda kalmışlar ve burada dükkancılık ve kahvecilik işlerinde çalışmaya başlamıştır.

Köy yaşamı süresince dünyayı tanıma olanağı bulamayan Ferhan İl için küçük bir merkez olmasına rağmen şehir, sömürü ve baskıyı görebilme ve anlayabilmeye önemli bir araç olmuştur. Burada farklılıkları daha iyi görebilmiş ve bu durum onu kendi halkının içinde bulunduğu sefalet, baskı ve yoksulluğun nedenlerini aramaya itmiştir. Yurtsever duygularla ülkesi üzerindeki baskılara karşı tepkisinin geliştiği bu yıllarda Güney Kürdistan'daki hareketlerden etkilenmiş ve bir müddet T-KDP içinde çalışmıştır.

3 Mart 1972'de askere alınan Ferhan İl 18.10.1973 askerlik dönüşünde evlenmiştir. Ferhan İl 4 çocuk babasıydı.

Ferhan İl

1977-78 yıllarında bölgede devrimci hareketin giderek etkisini duyurması Ferhan İl'i de etkilemiş ve 1978'lerden başlayarak PKK Hareketi içinde çalışmaya başlamıştır. Bir işçi olarak, ve proletarın güçlü sınıf sezisiyle Kürdistan'ı sömürgeci boyunduruktan kurtaracak tek sınıfın proletarya olduğunu kavrayarak PKK'nin ideolojisini kararlılıkla savunan Ferhan İl, 1980'e kadar bir PKK tarafından değerli hizmetlerde bulunmuştur.

12 Eylül faşist askeri darbesinden sonra da gizlilik içinde kuryelik görevini sürdürmüş ve Partinin geri çekilme sürecinde bulunduğu bu yıllarda

partizanların korunması ve barınması görevini büyük bir titizlikle yerine getirmiştir. 1981'de bir şüphe üzerine sömürgeci tarafından yakalanan Ferhan İl, düşman karşısında gösterdiği kararlı direnişi ile düşmana bilgi vermemiş ve tekrar serbest bırakılmıştır. Cezaevinden çıkışı sonrasında da, Partinin vermiş olduğu görevleri büyük bir cesaretle ve inançla ve gizlilik içinde yerine getiren Ferhan İl, yine görevli olarak içinde yer aldığı partizan birliği başka bir bölgeye geçerken düşmanla çıkan çatışmada 7.3.1983 günü şehit düşmüştür.

Yaralı olmasına rağmen çatışmayı sürdüren Ferhan İl, bir Parti militanı olarak taşıdığı devrimci inanç ve ruhu son nefesine kadar yaşatmayı bildi.

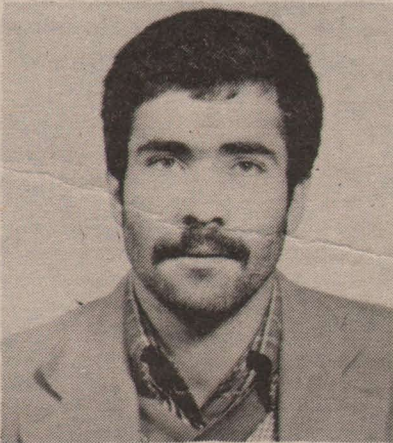
Ferhan yoldaş da her PKK militanı gibi kendisini düşmana karşı yılmaz bir savaşçı olarak hazırlıyordu. Konuşmalarında ve yazılarında; «Tarihin çarkları daima ileriye doğru döner, geriye doğru dönüşüm söz konusu değildir. Tarihte hiçbir ulus baskıyla ortadan kaldırılamamıştır. Bizi de yok edemezler. Ancak, ulus olarak varlığımızı sağlamak, bağımsızlık da direnmeden geçer. Fiziki canlar feda olmaksızın Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesinden bahsedilemez. Bağımsızlık, cesaret, fedakârlık ve direnmeden kazanılır, böylece halkın omuzunda yükselir. Canım ülkem için feda olsun.» diyordu ve o son nefesinde de aynı inancı haykırdı.

Zinar

"PKK'ye Olan İncancımız Sonsuzdur"

7.3.1983 günü şehit düşen PKK Partizanlarından Cevdet Günerhan 1.1.1958'de Bingöl-Sancak nahiyesine bağlı Kurtuluş köyünde doğmuştur. Tüm yaşamı boyunca fedakârlığı ve insanlarla olan dürüst ilişkileri nedeniyle sevilen ve sayılan bir kişi olan Günerhan, bu özelliklerini devrimci mücadelede cesareti, inancı ve fedakârlığıyla daha da geliştirmiş, halkın güvendiği bir önder, bir Parti militanı olma sıfatına her yönüyle layık olmuştur. Cevdet Günerhan'ın yaşamı ve mücadelesini kendi yazısından en iyi şekilde bulabileceğimiz için hakkında fazla bir şey söylemeye gerek görmüyoruz. 2.2.1982 günü yazdığı yazısında Cevdet Günerhan yaşamı ve mücadelesini şöyle dile getiriyor:

«İlk okulu köyde okudum. Orta okulu Bingöl'de okudum. Bu sırada genelde solcuydum. Bazı romanlar okudum. Daha sonra sanat okuluna girdim. Bu sırada yavaş yavaş bazı broşürler okudum. Örneğin, emperyalizm nedir, sosyalizm nedir, işçiler nasıl ve ne şekilde sömürülüyor? vs. O sıralar Kürt solunda bazı hareketler vardı. TÖB-DER'de bir seminer oldu

Cevdet GÜNERHAN

ve bu seminerde Özgürlük Yolu kendi deyimleriyle Apocular diye bildikleri Kürdistan Devrimcilerini eleştirdiler. Onların bu eleştirisini ... cevaplandırdım. O yoldaşın konuşmaları ve dürüstlüğü beni etkiledi. Ama aynı zamanda Kürdistan Devrimcileri olarak ortaya çıkan hareketin pratikte attığı sağlam adımlar ve sağlam ideoloji beni etkiledi ve yavaş yavaş yaklaşmaya başladım. Yıl 1978 olması gerek bunlarla kahvelerde konuştum ve bazı eğitim çalışmalarına katıldım. Bu dönemlerde yavaş yavaş bilimsel kitaplar okumaya başladım. Okul gençliği içinde propaganda yaptım ve bazı anti-faşist direnişlere katıldım.

Devamı S: 22'de

FAŞİST CUNTA, MAHKEMELERİNDEN ARDARDA ÖLÜM İLANLARI ÇIKARIYOR!

11 devrimci hakkında daha idam kararı verildi!

THKP-C Devrimci Kurtuluş Davasında 2 İdam Verildi

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No'lu Askeri Mahkemesinde görülmekte olan THKP-C Devrimci Kurtuluş davasında 2 devrimci için idam kararı verildi. Mustafa ÖZDEMİR ve Kenan DOĞAN'ın idam cezasına çarptırıldığı davada Süleyman GÖKÇE-OĞLU adlı devrimci tutuklu da 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

THKP-C HDÖ Üyesi 9 Devrimci Daha İdama Mahkum Edildi

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan 96 kişinin yargılandığı

THKP-C Halkın Devrimci Öncüleri davasında da 9 devrimci tutuklu için idam cezası verildi. 8 devrimcinin müebbet hapis cezasına çarptırıldığı mahkemede 38 devrimci hakkında 24 yıla kadar değişen ağır hapis cezaları verilirken 31 kişi de beraat etti. Haklarında idam kararı verilen devrimci tutuklular şunlar:

Süheyla KAYA, Halil YAVAŞ, Sadık YAVER, Bilgihan GENÇKAR-DEŞLER, Ali ARKAN, Emrullah GEMCİ, Mehmet İŞBİLEN, Haydar YILMAZ ve Mehmet ÖZER.

Ömürboyu hapis cezasına çarptırılan 8 devrimci tutuklunun adları ise şöyle:

Özgen KALKAN, Orhan GÜMÜŞ, Cumali YAVER, Tank YÜCEL, Ali KILIÇ, Murat ZENGİN, Ali ÖZYÜREK ve Seydi TALAN.

İDAM VE İŞKENCELERE KARŞI MÜCADELE BİRLİK VE DİRENİŞTEN GEÇER

THKP-C Halkın Devrimci Öncüleri örgütüne mensup 9 ve THKP-C Devrimci Kurtuluş örgütüne mensup 2 devrimcinin daha idama mahkum olmaları, Türkiye ve dünya çapında büyük tepkilere yol açtı. Cuntanın bu yasal cinayetlerini protesto eden devrimci, ilerici ve demokrat çevreler karar karşısındaki tepkilerini dile getirirken, çeşitli çevrelerde protestolarda bulundular.

Türkiye ve Kürdistan halklarının en yiğit ve fedakar insanları, devrimciler için verilen bu ölüm kararları, halklarımızın mücadele birliğini ve kardeşliğini daha da güçlendirecektir. Cuntanın azgın faşist baskı ve cinayetlerine karşı direnen halklarımız, her idam kararını birlik ve mücadeleyi arttırmada bir neden daha kabul edecek ve idamlara faşizme karşı direnişi yükselterek cevap verecektir.

TKP-ML TİKKO DAVASINDA İKİ MÜEBBET CEZASI VERİLDİ!

Adana 2 Numaralı Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde görülmekte olan TKP-ML TİKKO davasında iki devrimci 31.1.1983 günü verilen kararda müebbet cezasına çarptırıldılar. Mahkeme kararınca önce idam cezasına çarptırılan devrimci tutuklular, hafifletici nedenlerden dolayı kararın bo-

zulması üzerine müebbet hapse mahkum edildiler. Mahkemede ayrıca 11 devrimci hakkında da 2 ile 13 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezaları verildi. Müebbet cezasına çarptırılan devrimci tutukluların isimleri şöyle: Hasan GÜLBAHAR ve Ali ŞAHİN.

FAŞİST BASKI VE OPERASYONLAR DEVAM EDİYOR!

● 46 kişi gözaltına alındı.

Mayıs 1983 günü yapılan açıklamalara göre 46 kişi daha gözaltına alınarak işkence merkezlerine götürülmüştür. Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği'ne üye oldukları iddiasıyla tutuklanan 46 kişi, uzun süre gözaltında tutularak ağır işkencelere maruz bırakılmış ve suçlamaları kabule zorlanmıştır.

Devrimcileri yokettiğini söyleyen cuntanın, hızından bir şey kaybet-

meyen kanlı operasyonları sonucu 46 kişinin tutuklanması ve işkencelere maruz kalmaları cuntanın yüzünü bir kez daha teşhir etmiş ve "teröristlerin kökünü kazıdık" iddialarına kendilerinin dahi inanmadıklarını ortaya koymuştur. Yakalanan ve gözaltına alınan diğer birçok demokrat ve devrimci için olduğu gibi 46 kişinin hayatı konusunda da endişeler artmaktadır.

İSRAİL SİYONİSTLERİ KÜRDİSTAN BAĞIMSIZLIK HAREKETİNİN DEĞİL, ABD EMPERYALİSTLERİ İLE FAŞİST TÜRK SÖMÜRGEÇİLERİNİN DOSTUDUR!

Geçtiğimiz günlerde, İsrail Dışişleri Bakanının Güney Kürdistan'ın Türk faşist cuntası tarafından işgali üzerine, büyük ihtimalle gazeteci sıfatlı bir CIA ajanı tarafından yönetilen bir soruya verdiği cevap, İsrail siyonistlerinin ne iflah olmaz bir halk düşmanı ve emperyalizmin nasıl iğrenç bir uşağı olduklarını bir kez daha göstermiştir. Bu değerlendirmemizi, İsrail siyonistlerinin Kürdistan bağımsızlık hareketi hakkında ileri sürdükleri halisane (!) fikirler karşısında şaşkınlıkla karşılayanlar da olabilir.

Ama tüm ilerici insanlık ve dünya devrimci halk güçleri ne demek istediğimizi anlamakta gecikmeyecektir.

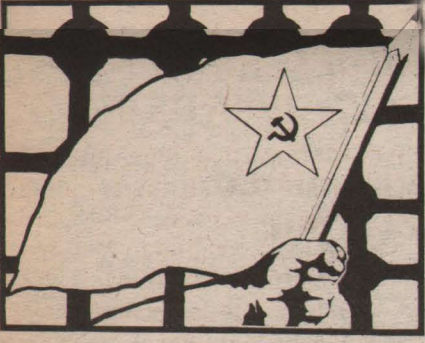
İsrail Dışişleri Bakanına bir gazeteci (!) Kuzey Irak'ta olup bitenler hakkında ne düşündüğünü soruyor ve o da

buna "kendi topraklarında bağımsız olarak yaşamak isteyen bir halkın haklarını tanımayan Türkiye, Suriye, Irak ve İran yönetimlerinin sürdürmekte ısrar ettikleri haksız bir tutumun yolaçtığı gelişmeler" olduğu yolunda bir görüşle karşılık veriyor (!)

Eli bağımsızlık ve özgürlük savaşçıları kanına bulanmamış her insan için, büyük anlam ifade eden yukardaki sözler; İsrail siyonistleri gibi bağımsızlık ve özgürlük düşmanı ve azgın halk katillerinin ağzından döktüğünde milyonlarca beyin; "acaba İsrail siyonistleri ne demek istiyor" "yoksa Kürt davası ve Kürdistan bağımsızlık hareketi..." diye düşüneceklerdir.

Devamı S: 22'de

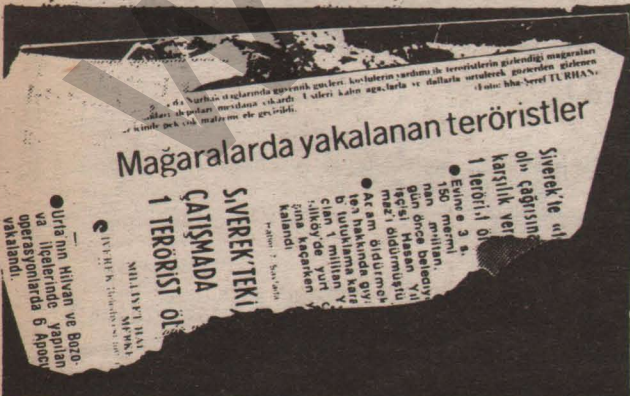
Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin önder gücü PKK'ye karşı daha ortaya çıkışından itibaren başlatılan tutuklama ve saldırı operasyonları 1979 Elazığ tutuklamalarıyla daha da hızlandırıldı. Bu operasyonlarda onlarca parti taraftan ve halktan insan gözaltına alınarak günlerce en ağır işkencelere tabi tutuldu. Bu operasyon, daha sonraki tutuklamalar için bir başlangıç olarak düşünülüyor ve sürdürülecek operasyonlarla Partinin imhası planlanıyordu. Ancak, hızlı bir başlangıç olan Elazığ operasyonları, sona gidemeden kalmaya mahkûmdu, ve öyle oldu. Halk, devrimcileri bağrına basarak evlerinde ve köylerinde barındırmaya devam etti ve çok çeşitli alanlarda mücadelenin içinde bizzat yer aldı.

Devrimci tutuklulara insanlık dışı vahşet ve kinle saldırın sömürgeciler,devrimcileri inançlarına ihanete ve teslimiyete zorladılar. Ancak, bir kaç dönegin dışında,devrimciler,inançlarına sıkı sıkıya bağlı kalmayı ve direnişi yükseltmeyi bildiler. Devrimcilerin bu inançlı ve kararlı tutumları karşısında iyice çılgınlaşan sömürgeciler, 14 Eylül 1979 günü faşistler eliyle düzenledikleri bir saldırıyla,Elazığ Cezaevinde katliam girişiminde bulundular. Bu saldırı sonucu bir çok devrimci tutuklu çeşitli yerlerinden yaralandı. Saldırıda ağır yaralanan Aytekin TUĞLUK yoldaş ise, iyileştiği söylenildiği günlerde hastahane de damarlarına verilen zehirle katledildi.

Tüm 79 yılı ve 80'ler tutuklama ve operasyonların alabildiğine hızlandığı, köy meydanlarında, sokak ortalarında Kürdistan insanların sömürgeci tarafından işkenceye maruz bırakıldığı ve katledildiği yıllar oldu. Bu yıllarda mücadelenin geliştiği Hilvan, ve Siverek devlet ve feodal gerici güçlerin azgın terörüyle karşı karşıya idi. Adeta açık savaşın yaşandığı bu alanlarda yoksul köylülük, katliam ve tutuklamalarla sindirilmeye çalışılıyordu. Ancak, sömürgeci ve feodal gerici güçlerden kaynaklanan saldırıların artışına bağlı olarak halkın kin ve öfkeside geliyordu.

1980 Eylül'ünde genaraller cuntası, sivil hükümetlerin ezemedikleri ve boyun eğdiremedikleri Kürdistan Ulusal Bağımsızlık Mücadelesini ezme kararında olduklarını ilan ederek iş başına geldiler. Cunta sonrası, Kürdistan üzerindeki imha hareketi daha da hızlandırıldı. Silah toplama ve devrimci avı adı altında gerçekte Kürdistan insanlarına karşı kırım hareketi gerçekleştirildi. Halkın tüm değerleri, ayaklar altına alınarak, insanlık haysiyet ve onuru rencide edildi.

PKK'LI SAVAŞ ESİRLERİNİN MAHKEMELERDE HAYKIRAN GÜR SESİ ONURUMUZDUR

1980 sonrası cezaevlerinde ise, izahı dahi yapılmayacak denli insanlık dışı uygulamalara tanık olundu. Tıklım tıklım doldurulan cezaevlerinde, işkenceleri, açlığı, hastalığı, katliamlarıyla tam bir vahşet yaşıyorlardı.

Sömürgeciler, insan aklının düşünemeyeceği işkence metodlarını bulma ve uygulamadaki hünerlerini, ama tarih boyunca sahip oldukları bu tek hünerlerini, uygulayarak devrimci savaş esirlerini imhaya çalışırken, bir yandan da iddianamenin hazırlıklarını sürdürdüler.

1980'de hazırlıklarına başlanan iddianame, 1981'in ilk aylarında tamamlandı. 207 sayfadan oluşan ve PKK Hareketini bir çete hareketi biçiminde göstermeye çalışan iddianame, PKK'li savaş esirlerinin sorgularındaki ifadelerinde belirttikleri gibi, gerçekten de sömürgeci kafaların mantıksızlığının en açık biçimde sergilenmesiydi. Karalama, yalan ve iftirayla yazılmış olan sayfalardaki birbirleriyle çelişik ve asılsız iddialar, kaleme alanların durumunu hemen ele veriyordu.

İddianame hazırlıklarının sürdürüldüğü aylarda, bir yandan da mahkemeler devam ediyor ve açılacak yeni davalar için kamu yoklamaları yapıyordu. Sömürgeciler, basın ve yayın yoluyla sürdürdükleri karalama ve iftira kampanyaları içinde, mahkemelerinden bir ölüm kararı da çıkardılar. Kanıtlanmamış bir suçtan ötürü yargılanan Orhan AYDIN idama mahkûm edildi.

9 Aralık 1980 günü askeri yargıtaya gönderilen idam kararı, yoğun tepkilerin etkisi ile 24 Nisan 1981 günü bozuldu. Ancak, bu karar, PKK davalarında verilecek mahkeme kararlarının gerçekte daha önce kesinleşmiş imha politikasının resmi ağızdan itirafı olarak artacağını gösteriyordu. Yalnızca PKK'li olmak ve düşmana boyun eğmemek bile ölüm kararı için yeterliydi.

1981'in Ocak ayından itibaren mahkemeler için kamuoyu hazırlığı hızlandırıldı. Sömürgecilerin basın ve yayın organları yoğun propagandalarla PKK'yi bir çete hareketi olarak göstermeye çalışıyor, iddialarını uşak ağızlardan kanıtlama gayretlerini en iğrenç bi-

çimde sürdürüyorlardı. Bu amaçla, gazetelerde sayfalar dolusu yazı ve fotoğraflar sergilendi.

73'ü kadın 2331 kişiden oluşan PKK-Diyarbakır davası 13 Nisan 1981 günü, ağır işkenceler ve tüm bu kampanyalar altında başladı.

Mahkemelerin nasıl sürdürüleceği konusunda tartışmalar, mahkemelerin başlamış olmasına rağmen hâlâ devam ediyordu. 5 Aralık 1980 tarihinde yaptıkları açıklamaya göre davalar Diyarbakır'da merkezileştirilecekti. Ve bu amaçla Ankara-PKK davası da Diyarbakır'a gönderilmişti. Gazeteler, alınan bu kararla, 2331 kişi olan PKK davası tutuklularının sayısının ek iddianamele artacağını bildiriyorlardı. Ancak, aynı gün mi, yoksa bir kerede mi sorusuna "uygun" cevap yine de tartışma konusuydu.

Mahkemeler başlarken, sömürgecilerin korku ve terdirginlikleri basından açıkça görülüyordu. 27 Nisan 1981 günü gazete sayfalarında okunan bu korku, Türk sömürgecilerinin PKK davası karşısındaki acizliklerinin en açık kanıtıydı. Boy boy resimleriyle aynı tarihli gazeteler "Apocuların yurda girişi ve çıkışı için önlem alındı"ğını bildiriyordu.

14 Nisan 1981 günü iddianame savcı tarafından okunmaya başlandı. 20 Nisan 1981 günü ise 270'i tutuklu 447 devrimci ve yurtseverin sorgularına geçildi. 13 Nisan 1981 günü başlayan davada istenen 97 idam kararı da, 21 Nisan günü 108'e yükseldi.

Mahkemelerin nasıl sürdürüleceğine dair tartışmalar sürerken 22 Nisan 1981'de Diyarbakır'da devam eden davada tutukluların eylem yaptıkları il ve ilçe gruplarına göre yargılanmaları kararı alındı. 7 Mayıs 1981 günü, PKK-Urfa grubunun yargılanmasına başlandı.

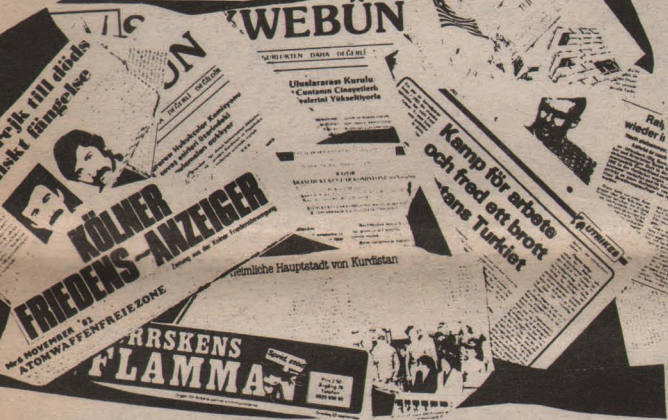

PKK'li önder devrimci ve savaşçıların 55 gün süren ölüm orucu sonucu şehit düşmeleri ve katliam girişimleri, dünya çapında büyük yankılar yarattı. Elazığ cezaevindeki PKK'li savaş esirleri Diyarbakır zindanlarındaki arkadaşlarının başlattığı ölüm orucunu desteklemek için 20 Eylül 1982'de açlık grevine başlarken, Almanya ve Avrupa'nın bir çok merkezinde açlık grevi, yürüyüş, işgal vb. eylemler gerçekleştirildi.

Diyarbakır zindanlarındaki işkence ve katliamlar karşısında çeşitli demokratik kuruluşlar harekete geçerek gözlemlerde bulunmak üzere başvuruda bulundular. Bir çoğu cunta tarafından geri çevrilmesine rağmen, Diyarbakır zindanlarını sınırlı da olsa gören çeşitli çevreler, dönüşlerinde Diyarbakır zindanlarını anlatabilmek için tanımlama zorluğu içinde olduklarını söylüyorlardı.

Mahkemeler, dünya kamuoyundan ve halkımızdan gelen tepkilere rağmen aynı işkence ve zulüm altında devam etti. 135 kişilik PKK-Adıyaman davasında 13 Mart 1982 günü 29 idam istemi, 8 Ekim günü 210 kişilik PKK-Viraneşehir davasında 15 idam istemi ardından 1 Aralık 1982 günü Mardin ek davasında da 21 idam talebinde bulunuldu. Yine aynı gün 1 Aralık 1982 günü, Erzurum 9. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde bir idam kararı daha kesinleşti. Bu kararlar PKK savaşçılarından Dursun Ali KÜÇÜK idama mahkum olurken, yaşının küçükliği nedeniyle idam kararı bozulan Mehmet SAVAS ise 20 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı.

Erzurum'da

DURSUN ALİ KÜÇÜK

İDAM CEZASINA ÇARPTIRILDI!

Erzurum 9. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 numaralı askeri mahkemesinde görülmekte olan davalarından biri sonuçlandı.

Aralık ayı başlarında karara bağlanan bu davada, 1977 yılında Doğupayazı'nda bir faşisti öldürmüş oldukları iddiasıyla yargılanan Dursun Ali KÜÇÜK ve Mehmet SAVAS'a idam cezası verildi. Mehmet SAVAS'a verilen idam cezası daha sonra 20 yıl ağır hapis cezasına çevrilirken; aynı zamanda yargılanmakta olan Mehmet OKÇU, İbrahim Hakkı TUNCER, Alihan HANADANOĞLU ve Talat KATAS 10 yıl, Hüseyin GÜNGÖZE'de 20 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı.

Son duruşmaya, yapılan ağır işkenceler sonucu vücudu yanıklar içeren Dursun Ali KÜÇÜK ve

Dursun Ali KÜÇÜK

PKK Mardin Grubu ek davası

21 sanığın idamı istendi

Askeri Savet, 45'in e sanıkların, bir kişisi ö halama ve iki kişisi öldürdüklerini öne sürdü.

Haber Metni: 45'in e sanıkların, bir kişisi ö halama ve iki kişisi öldürdüklerini öne sürdü.

Kamuoyunda "Apocüler" diye bilinen yasadışı PKK örgütünün Adıyaman grubu sanıklarından 29'u hakkında idam istendi.

Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde duruşma yapıldı.

Adıyaman'da, PKK örgütünün 20 militanı yakalandı

Kesinleşen ve istenen bu idam kararları dışında 607 kişinin bulunduğu PKK-Adana ve 800 kişilik Antep davalarında da yüzlerce devrimci idam talebiyle yargılanmaya devam edildi. 600'e ulaşan idam talebiyle PKK davası, TC. tarihinin en çok idam istenen, daha doğrusu bir devletin acizliğinin en açık sergilendiği dava oldu.

Tüm TC. davalarında siyasi suçlardan idam edilen kişilerin sayısının 111 olduğu dikkate alınırsa, bir dava da 600 idam isteminin anlamı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Ve şimdi sömürgeci mahkemelerde kesinleşen toplam 42 idam kararı: 7'si PKK-Birecik davasında kesinleşen bu idam kararlarından 35'i, PKK-Diyarbakır davasında verildi. 19 devrimci savaş esirinin de müebbet hapse mahkum edildiği Diyarbakır davasında karar açıklanırken, söylenebilir ki gerçekte PKK davaları için verilmiş olan imha kararı bir kez daha ifade edilmekten öte geçmedi.

İdam kararlarına tepkiler Kürdistan ve dünya çapında yükseliyor. Burjuva çevrelerini bile tepkiye iten bu karar, devrimci ve ilerici güçler ve örgütlerin dünya çapındaki protestolarına yolaçmaktadır. Avrupa Konseyi Başkanı, 30 Mayıs 1980 günü cunta başı Kenan Evren'e gönderdiği mesajında idam kararlarına olan tepkilerini dile getirirken, Alman Sosyal Demokrat Partisi, Yeşiller ve diğer örgütler de çeşitli girişimlerde bulunarak idamları protesto ettiler. Bir çok Avrupa gazete ve dergisi de, idam kararlarına geniş şekilde yer vererek Kürdistan üzerindeki baskılara değindiler.

PKK'li 42 ve HDÖ'lü 9 devrimci için verilen idam kararları, Türkiye ve Kürdistanlı devrimci güçler tarafından çeşitli eylemlerle protesto edildi. İdam kararlarının açıklanması ardından bir bildiri yayınlayan Serxwebün, taraftarlarıyla, konulan her eylemin içindeydi.

İdam kararlarının açıklanması ardından BİRKOM'un girişimi ile hazırlanan ortak bir bildiri kitlelere dağıtılırken 3.6.1983 günü Almanya'nın Bonn şehrinde Av. Hüseyin Yıldırım ve Yeşiller'den 4 Milletvekilinin de katıldığı bir basın toplantısı düzenlendi. İdamları protesto etmek için Ankara'ya giden, fakat orada protesto mektupları bile faşist Türk yetkililerince geri çevrilen 4 Milletvekili, Ankara izlenimlerini de anlattıkları basın toplantısında, idamların derhal durdurulması gerektiğini belirterek, Alman Parlamentosuna Türkiye'ye yapılan yardımların durdurulması için 2 maddelik soru önergesi verdiklerini açıkladılar. Çok sayıda basın mensubu ve kuruluşun izlediği basın toplantısı geniş yankılara yolaçtı.

Basın toplantısı ardından Bonn büyükelçiliği önünde, Yeşiller'in de katıldığı bir protesto mitingi yapıldı.

7.6.1983 günü ise, Bonn basın ve meclis binasının bulunduğu alanda bir haftalık oturma grevini başlatmak için çok sayıda Kürdistanlı alana toplandı. Ancak alana gelen çok sayıda polis eylemcileri dağıtmaya çalıştı. Tüm milletvekilleriyle alanda hazır bulunan Yeşiller, polis dağıtmaya çalıştığı göstericileri kordon altına alarak eylemi desteklediler. Ve etraflarında halka oluşturarak onlara uzun bir yol boyunca eşlik ettiler.

İdam kararlarına karşı protesto hareketleri Berlin'de de büyük yankılara yolaçtı. İsviçre, Hollanda, Fransa ve Almanya'nın birçok şehrinde düzenlenen basın toplantıları ve gösterilerde Türkiye, Kürdistan ve Avrupa demokratik çevreleri Türk faşist cuntasının katliamlarına karşı tepki ve düşüncelerini dile getirerek, kamuoyunu cuntaya karşı tavır almaya çağırdılar.

11 Haziran 1983 günü, BİRKOM içinde yeralan güçler ve diğer bazı devrimci-demokratik örgütlerinde katılımıyla, Almanya'nın 8 ayrı ilinde ve İsviçre'de idam kararları ve işkencelere karşı büyük kitle gösterileri düzenlendi. Almanya'nın Köln, Hannover, Frankfurt, Stuttgart, Nürnberg, Hamburg, Berlin ve Münih şehirlerinde ve Stokholm'da düzenlenen gösteri ve yürüyüşlerde binlerce Kürdistanlı ve Türkiyeli idam kararları, işkenceler ve son Güney Kürdistan saldırısına karşı tek bir yumruk olarak seslerini yükselttiler.

PKK davalarında verilen 42 idam kararı Avrupa basınında da geniş yankılara uyandırdı.

Fransa'da çıkmakta olan Liberation gazetesi 26 Mayıs tarihli sayısında "35 Kürt militanı ölüme mahkum edildi" başlığını atarken, yüksek trajik bir Alman gazetesi olan Die-Tageszeitung'da konuya ilişkin haberinde idam kararlarını duyururken, cezaevindeki ve halk üzerindeki katliam ve uygulamalara da değinerek şöyle yazmaktaydı: "Kürdistan'daki askeri hapisaneler tutuklanmalarının sebebi bile söylenmeden Kürtlerle dolup taşmaktadır. Umumiyetle bütün Kürt tutuklulara işkence edilmektedir. Sadece Diyarbakır'da 15 tutuklu işkenceyle öldürülmüştür. İşkenceyle öldürülenler arasında PKK'nın 4 ileri gelen üyeside bulunmaktadır. Bunlardan birisi, örgütün baş teorisyenlerinden Mazlum DOĞAN'dır. Verilen bu 35 idam cezasına davahalar henüz itiraz edilebilirler. Fakat, Kürtler'in Türk askeri hukukuyla şimdiye dek yapmış olduğu tecrübelerle göre; bu kararda her hangi bir şeyin değişme şansı hemen bulunmamaktadır."

DKP'nin gazetesi UZ (Unsere Zeit) ise 27 Mayıs 1983 günü haberi "DKP-Prezidyumunun açıklaması: Türkiye'deki ölüm cezalarını protesto ediyor" başlığı altında vermiştir.

F. Almanya gazetelerinden Frankfurter-Rundscher'da 30 Mayıs 1983 tarihli sayısında, "35 idam kararı Bonn'da protestolara yol açtı" başlığını atarak, konuya ilişkin haberinde şöyle devam etmiştir.

"FDP Milletvekili Nofgang Rumpf, Ankara hükümetine yazdığı bir yazıda, Kürtler hakkında verilen idam kararlarının durdurulmasını istedi.

SPD'nin Dış-İşleri sorumlusu Karsten Voigt ise bir açıklamasında: Türkiye'yi insan haklarına, demokrasiye ve özgürlüğe saygılı olmaya çağırırdı."

Ayrıca diğer birçok gazete ve dergi de konuya ilişkin değişik haber ve yorumlara yer vermiş, uygulamalar teşhir edilmiştir. Olayın yankıları hâlâ devam etmektedir.

PKK DAVASI BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK DAVASIDIR

572 savaş esirinin "yargılandığı" PKK-Diyarbakır davası 35 idam ve 19 müebbet cezasıyla "sonuçlandı". İki yılı aşan bir süredir devam eden bu davanın ve varılan bu sonucun anlam ve önemi artık bütün ağırlığıyla ortadadır.

Özel olarak Diyarbakır-Merkez ve genelde ise tüm PKK davaları sömürgecilğe karşı bağımsızlık savaşı veren bir halkın bu savaşının en acımasız ve kıyasıya sürdürdüğü; ama ne kadar zulüm ve barbarlık uygulansa, düşman ne kadar güçlü görünse, kölelikten kurtulmak için mücadeleye atılan bir halkın yenilmezliğinin kanıtlandığı bir dava olmuştur. Bu anlamda PKK davası, sömürgeci egemenliğin uygulayıcısı olan bu güçlerin ve bu güçlere uşaklık eden yerli hain kesimlerin tarihsel sorgulamalarının yapıldığı, Kürdistan halkının bugün bulunduğu koşullar içinde sahip olduğu en ileri örgütü-İşçi Partisi'nin şahsında, bu partinin ideolojik, politik ve savaş çizgisini savunan insanların kararlı ve inançlı direnişlerinde özgürlüğe ve bağımsızlığa giden yolu açtığı, kendi davasının kaçınılmaz zaferini daha o noktada garantilediği bir davadır.

Bu dava tarihseldir; çünkü, genelde 3000 yıldır süren sömürgecilğin ve özel olarak 60 yıldır tüm vahşeti ve yoketme politikasıyla halkımızın başına çöreklenmiş bulunan kapitalist Türk sömürgeciliğinin yargılandığı bir dava; yüzyıllar boyu sürse de kölelik boyunduruğunun kırılacağı gösteren, Kürdistan halkının bağımsızlığa attığı köprüdür.

Bu dava haklıdır; özgür ve bağımsız yaşamak uğruna savaş veren her halk gibi, Kürdistan halkının da özgürlüğe ve bağımsızlığa olan tutkusunun sömürgeci güçlere karşı duyduğu soylu kinin ifadesidir.

Bu dava yenilmezdir; çünkü, haklı bir dava uğruna verilen bir savaş, bir halkın özgür geleceğini yaratma mücadelesi, tüm tarih boyunca kanıtlanmıştır ki her zaman zaferle taçlanmış, zorbalık, zulüm, katliam ve sömürü ile varlık bulmaya çalışan egemen güçler, halkların mücadeleleri karşısında yenilmekten kurtulamamışlardır. Sömürgeci egemenlikten kurtularak bağımsız bir yaşama ulaşmak uğruna mücadele eden halkımızın, bu haklı savaşı da yenilmez olduğunu daha şimdiden kanıtlamıştır.

Tarihsel, haklı ve yenilmez bir dava olan PKK davası, halkımızın özgürlük ve bağımsızlık davasıdır. Ve bu nedenle bu dava, sadece mahkemelerle sınırlı değildir, ve mahkemelerin "sonuçlanması" ile noktalanmamıştır.

PKK DAVASI, KÜRDİSTAN HALKININ ULUSAL BAĞIMSIZLIK DAVASIDIR

PKK davası, Kürdistan bağımsızlık savaşının ilk düşünce ve pratiğinin yaratılması olayıyla başlamıştır. Kürdistan üzerinde uyguladığı kapitalist sömürgeci hakimiyeti ile Kürdistan gerçeğini ortadan kaldırmaya çalışan Türk burjuvazisi, 1970'lere gelindiğinde bu konuda gerçekten de önemli mesafeler almış durumdaydı. Katliamlar, sürgünler ile ezdiğini zannettiği toplumsal direnme ruhunu 1960'lardan itibaren geliştirdiği sömürgeci devlet kapitalizmi ile artık tarihe gömdüğünü düşünüyor. Kürdistan davasının böylece kapanmış olduğunu düşünmenin rahatlığı içinde Kürdistan'da at koşturuyordu. Gerçekten de bu durum öylesine kabullendirilmişti ki; 20 milyonluk halkın yaşadığı Kürdistan ülkesi dünya içinde unutulmuş bir gerçek haline gelmişti. Türk burjuvazisinin Kürdistan'a ve dünyaya dayattığı ve işlene işlene bir gerçek haline getirmeye çalıştığı bu olumsuz

durum -Kürdistan'ın inkâr-, halkımızın günbe gün tükenişi, bir yokluk sürecine girişi demektir.

Emperyalist sistem açısından da olumsuz bir biçimde kapatılan bu dava artık bir daha açılmamak üzere tarihin karanlığına atılmıştı. Türk burjuvazisi gibi emperyalizm de artık böyle bir sorun tanııyordu.

Halkımız açısından yaşanan durumsa bu yıllarda gerçekten olumsuzluklarla doluydu. Hakim sınıflar, düşmanın dayattığı bu durumu çoktan benimsemişlerdi, ve hatta Türk burjuvazisinden daha çok Türklüğü savunarak kapatılmış bulunan dosya üzerinde yaşamaya çalışıyorlardı. Kürdistan'ı çağa ulaştırarak göreve sahip çıkması gereken aydınlar ise, kendi ülke ve halk gerçeklerinden öylesine uzak bir konumdaydılar ki, onlarda böyle bir davanın yeniden yaratılması doğrultusunda değil, düşmanın çizdiği rotada yürüyorlardı.

Ancak, emperyalizm, Türk sömürgecileri ve yerli kesimler açısından kapatılmış olan bu dava, halkımız için elbette böyle olamazdı. Kürdistan yurtsever köylülüğü ve geniş emekçi kesimleri, üzerlerine örtülmüş kapkara esaret şalına rağmen halk varlıklarına sıkı sıkıya sarılmaya ve yaşatmaya devam ediyordu. Ama yaşayan bu gerçeğin sesi dünyaya nasıl ulaştırılacak, nasıl yükseltilecekti. Tüm dünyanın unuttuğu ve ülkemizde de unutulma noktasına getirildiği bu dava yeniden nasıl ortaya çıkarılacaktı.

Bu davanın savunucusu ve yükselticisi, yalnızca, çağ açısından yüklenmiş olduğu toplumsal kurtuluş görevi yanında birde ulusal canlanışı yaratma göreviyle yükümlü bulunan Kürdistan proletaryası olabiliyordu. Nitekim, 1970'li yılların başlarından itibaren Kürdistan proletaryasını ve proletarya ideolojisini kendilerine temel alan bir grup komünist, bu ülke ve halk gerçeğini itildiği tarihin karanlığından çağa ulaştırmanın savaşına atıldılar.

Sömürgecilğin ve yerli hain sınıfların tarihinin, ve bu tarih içinde yaratılmış toplumsal tahribatların en acımasız eleştirisi ile, savaşı, yani halkımızın diriliş mücadelesini başlatan proletaryanın öncüleri, daha Kürdistan adına ilk düşüncelerin oluşturulduğu, ilk pratik adımların atıldığı andan itibaren, Kürdistan davasının kapanmamış olduğunu ve üstelik bu kez yepyeni aydınlık ve mutlaka zaferi garantileyecek bir sayfanın açıldığını gösterdiler. Bu gerçekte göstermektedir ki, bu gün PKK davası biçiminde ifade edilen ve mahkeme tutanaklarına bu tarzda geçen, ve gerçekte de PKK de somutlaşmış bulunan halkımızın özgürlük ve bağımsızlık davası bu yıllarda başlamıştır.

DOSYANIN AYDINLIĞA ÇIKIŞI TÜRK SÖMÜRGEÇİLİĞİNİ VE EMPERYALİSTLERİ ANINDA TELAŞA BOĞDU!

Unutturulan bu dosyanın, tümüyle yokediliğinin zannediliği bir anda ve üstelik çağdan aldığı güçle her yerde zafere giden proletaryanın elinde yeniden aydınlığa çıkanlığı, Türk sömürgecileri ve emperyalistleri anında telaşa boğdu. Ve gerçekte şaşkınlık içine düşenler sadece bunlar da değil tüm dünya oldu.

Türk sömürgecileri, daha düne kadar kapatmış olduklarına inanmış oldukları bu davanın nasıl olupta yeniden karşılarına dikildiğini düşünür ve bunun telaşlı sancısını yaşarlarken, bu dava karşısında tarihi tutumlarını bir kez daha sergilemekte gecikmediler. Henüz ışıklarının yeni yeni saçılmaya başladığı ilk yıllarda ışığın kaynağını karartmak için, ilk saldırı-

larını yönelterek, Haki KARER'i katlettiler. Böylece, davaya karşı karar bir imha hareketiyle yeniden kesinleşmiş ve uygulanmış oluyordu.

Sömürgeci Türk burjuvazisinin Kürdistan Ulusal kurtuluş davası hakkında verdiği bu imha karar karşısında, Ulusal Kurtuluşun öncü çekirdeği ve halkımızın kararını da kesindi. Bu karar, düşmandan gelen baskı ve barbarlığa, her türlü imha politikasına rağmen direnişi yükseltmek ve ulusal kurtuluşa adım adım yaklaşmaktı. Gerek 1980 öncesi ve gerekse sonrası yıllarda, düşmandan gelen saldırılara rağmen mücadelenin yükseltişi bunun açık göstergesidir. Biliniyorki düşman, kendi sonunu hazırlayan bu mücadelenin gelişmesini önlemek için açık saldırıdan, ajan örgütleri kullanmaya kadar bir çok yönteme başvurmuş, daha ilk adımların atıldığı yıllardan başlayarak savaş provaları içine girmiştir. 1978 yılında Hakkari de düzenlenen ve Kürt milli giysileri içinde temsil edilen temsili düşman güçlerine karşı yapılan tatbikat bunun sadece bir örneğidir. Yine faşistlerin, feodal yerli gerici güçlerin devlet desteğinde yönelttikleri saldırılar, köy meydanlarında ve sokak ortalarında insanlarımızın kurşunlanmasında öyle.

Tüm saldırılara, tutuklama ve işkencelere rağmen mücadelenin engellenemediğini gören Türk sömürgecileri, giderek halkın elinde bir isyan ve kurtuluş silahı haline gelen bağımsızlık düşüncesi ve hareketini ezmenin, artık o güne kadar kullandıkları yöntemlerle mümkün olmadığını gördüklerinde, bu kez, sürekli hazırlığı içinde bulundukları açık savaş ilanını yapmakta fazla gecikmediler. 1980 de generaller cuntasının iş başına getirilmesiyle ilan edilen bu savaş, bu tarihten itibaren günbe gün büyümektedir. 1980 sonrası köylerin adeta yeniden işgal edilmesi, dağların bombalanması, cezaevlerinin işkence ve katliam merkezleri haline getirilmesi hep bu savaşın parçalarıdır. Sömürgeciler, bir yandan devrimci hareketi boğmaya çalışırken, öte yandan da Kürdistan'ın doğal kaynaklarını son bir çabayla talan etmeyi hızlandırmış, ve hatta bu talan ve soygunu insanlarımızın mutfağına ve bir kaç hayvanına kadar uzatmışlardır.

Baskı, zulüm ve açlık altında halk yıldırılmaya, ezilmeye çalışılırken, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük talebi ve savaşının temsilcisi olan devrimci tutuklular üzerindeki vahşet uygulamalarının hangi boyutlara ulaştığı ise bilinen gerçeklerdir.

DİRENME KARARI SAVAŞ ESİRLERİNİN KANIYLA MÜHÜRLENDİ!

1979 ilkbaharında başlayan ve özellikle 1980 darbesi ile giderek hızlandırılan tutuklama operasyonlarında, bir çok devrimci ve yurtsever sömürgeci zindanlara dolduruldu. Köy köy, mahalle mahalle sürdürülen baskınlarda binlerce işçi ve köylü sırf Kürdistanlı oldukları ve kölelikten kurtulmak istedikleri için birer toplama kampına dönüştürülen okul, hastahane, devlet daireleri ve cezaevlerinde günlerce en ağır işkencelere maruz bırakıldılar. Toplanan insanlarla dolup taşan bu işkence merkezleri amaç için yetmediğinden, işkenceler köylere ve evlere kadar götürüldü.

Kürdistan insanları kendi davalarna sahip çıkmaktan ötürü pişman ettirilmeye çalışılırken, cezaevlerinde ise bu hesaplaşma en keskin ve acımasız biçimde sürüyordu. Sömürgeciler, tarihe gömdüklerini zannettikleri dosyayı günyüzüne çıkar-

rarak, öldüğüne inanılan bir halkı ulusal canlanış içine iten devrimcilere tüm tarihi kin ve barbarlıklarıyla saldırdılar. Ülke çapında yaygınlaşarak bir halk hareketi düzeyine yükselse de, mücadelenin önderlerini içerde katlederek yada onları davalara ihanet ettirerek gelişmeyi önlemeyi, tümüyle ezmeyi hesaplıyorlardı. Bu nedenle, daha ilk günden başlanarak cezaevlerindeki savaş esirlerine şu gerçek dayatıldı; ya Türk burjuvazisinin Kürdistan üzerindeki hakimiyeti kabulenilecek, halkın bağımsızlık talebine ihanet edilecek veya fiziki imhaya gidilecekti. Ölüm ve yaşamın yüzyüze olduğu bu alanda, devrimciler, yaşamak kararını aldılar. Ama, ihanet ederek teslim olarak, fiziki varlığı korumak anlamında yaşamak değil. Bağımsızlık ve özgürlük davası uğruna ölümü göze alarak, sömürgeci faşist Türk devletinin kendi zindanlarında dahi yenilebileceğini göstererek, ulusal kurtuluş mücadelesinin zindanlarındaki temsilcisi ve yükselticisi olarak yaşamak. İhanet ve teslimiyetin, Türk devletine boyun eğişin gerçek ölüm olduğunu bilen savaş esirleri, aldıkları bu kararla **DİRENMEK YAŞAMAKTIR** sloganını kanlarıyla yazdılar.

Böylece PKK davasındaki karar, zindanlardaki kıyasıya savaş içinde direniş ve mücadeleyle bir kez daha kesinleşti. Bu karar her ne pahasına olursa olsun direniş bayrağını yükseltmektir.

MAHKEMELERDEKİ UYGULAMALAR VE KARAR TARİHİ HESAPLAŞMANIN PARÇASIDIR!

Sömürgeciler, nasıl ki zindanları bu davanın işkence ve zulüm altında tükendiği alanlar haline getirmeye çalışmışlarsa, 13 Nisan 1981 günü başlayan mahkemeleri de aynı baskı ve işkencelerle bu davanın mahkum edildiği alanlar haline getirmek istediler. Ama, cezaevlerinde verilen direniş kararı, bu kez mahkeme salonlarında yükselerek mahkemeler sömürgecilerin yargılandığı yerler haline getirildi. Hiçbir yasa ve kural tanımaksızın sürdürülen mahkemelerde tıpkı ceza ve işkence evlerinde olduğu gibi zulüm ve vahşet içinde devam etti. Savaş esirleri zincirli ve prangalı bir şekilde getirildikleri mahkeme salonlarında sömürgeci askerlerin süngü ve namlularıyla tehdit altında tutuluyordu. Savunma hakları olmadığı gibi, avukatları da sürekli baskı altında tutuluyor, işkence ve tutuklama tehdidiyle susmaya zorlanıyorlardı. Birer işkence merkezi durumundaki cezaevlerinde, devrimci tutuklular mahkemelerde pişmanlık göstermeye zorlanıyor, mahkeme mücadeleye bağlılıklarını bildiren ifadelerinden ötürü her gün yeniden işkenceye alınıyorlardı.

Cezaevi ve mahkemelerdeki uygulamalara, önder devrimcilerin tek tek hücrelere konulmasına rağmen direnişi kıramayacaklarını anlayan sömürgeciler, baştan beri aldıkları imha kararını hayata geçirmekte fazla gecikmediler.

Amaçlananın tersine sömürgecilğin yargılandığı ve ölüme mahkum edildiği mahkemeler, artık, Türk burjuvazisi için ters tepen bir silahtı. Bir mücadeleye bir halka yöneltilen silahın kendilerine çevrildiğini gören sömürgeciler, mahkeme kararları sonucu çıkacak idam cezalarını bekleme gücünü bile göstermeden imha hareketini hızlandırdılar.

Özellikle siyasi savunmanın hazırlayıcısı olan önder devrimcilere yönelttikleri bu saldırınlarda, 1982-21 Mart'nda

PKK-Merkez Komitesi tarafından kaleme alınarak dağıtılan bildiriye yayınıyoruz.

DEVİRİMCİLERE, DEMOKRATLARA, YURTSEVERLERE-YİĞİT KÜRDİSTAN HALKINA!

25 Mayıs 1983'de Güney Kürdistan'a saldıran sömürgeci faşist Türk ordusu, yeni bir işgal harekâtı daha başlattı. Tarihi, işgal istila ve talan hareketlerinden ibaret olan Türk egemen sınıfları, dünya halklarının bağımsızlık ve özgürlük tutkularını hergün yeni kaleler fethederek perçinledikleri günümüz dünyasında bile, bu çılgın ve iğrenç emellerinden vazgeçmemektedirler.

Türk sömürgecilerinin emperyalizmin desteği ile ellerinde tuttukları Kuzey-Batı Kürdistan günümüze dek vahşi ve alçakça uygulamalara sahne olmaktadır. Ama Türk sömürgecilerinin bu barbar saldırı ve imha politikalarına hedef olan yalnızca Kürdistan halkı değildir. Tüm dünya halkları, hafızalardaki en canlı örnekleri ile bilirler ki, onlar tüm insanlığın, ileriye yönelik tüm gelişmelerin özgür ve bağımsız geleceğin düşmanlarıdır. Daha dün başka milliyetlerden milyonlarca Anadolu, Balkan, Ortadoğu ve Kuzey Afrikalı çeşitli imha uygulamalarıyla katledenler onlardır. Onlardır bir avuç işbirlikçi ve emperyalistin çıkarları uğruna bugün Kıbrıs'ı ve Güney Kürdistan'ı işgal edenler. Bölgemizde yükselen halk hareketlerini ve sosyalizmi boğmak için yeni işgal ve imha hareketlerine hazırlananlar da yine onlardır.

Peki tüm çağdaş gelişmelere ve gerçeklere rağmen Türk sömürgecilerini bu denli pervasızlaştıran şey nedir? Faşist Türk sömürgecileri çok mu güçlü ya da cesurdurlar? Hayır ne o, ne de diğeridir. Onları bu denli gözü dönmüş bir yola ve de sürekli sevdene temel şey Türk burjuvazisinin zayıflığı ve Türk kapitalizminin kendisini hiç bir biçimde bırakmayan bunalımlardır. Günümüzde Türk kapitalizmi kendisini hiç bir biçimde yenileyememe, tekeli Türk burjuvazisi ise kendisini ancak savaş içerisinde yaşatabilme durumuna düşmüştür.

Faşist Türk sömürgeciliğinin içine düştüğü bu durum, göbeğinden bağlı bulunduğu emperyalizmin ürünüdür.

Her alanda tam bir çürüme içinde olan emperyalizm, sosyalist güçler ve halk hareketlerinin sıkıştırması karşısında, tüm insanlığın geleceği ile oynayan saldırı ve savaş politikası izlemeye başlamıştır.

Emperyalist güçlerin günümüzde bu politikalarını en çok yoğunlaştırdıkları alan Ortadoğu'dur. Emperyalizm için yaşamsal bir öneme sahip olan Ortadoğu, 1970'lerden itibaren yükselen halk hareketleri ile önemli gelişmelere sahne oldu. Filistin Direniş Hareketi, İran ve Afganistan devrimleri ve daha bir dizi ilerici ve devrimci hareketin gelişmesi, 1960'larda emperyalizmin lehine oluşturulmuş olan bölge statüsünü parçalayarak, emperyalizm ve işbirlikçilerinin bölgedeki varlığını bütünüyle tehlikeye soktu. Bu nedenle emperyalizm 1970'li yıllarda bunalımın derinleşmesini engellemek, yeniden etkinliğini güçlendirmek için yeni statükolar yaratmaya çalıştı. Özellikle de ABD emperyalizmi, hazırladığı Camp-David planıyla Filistin Direnişini yok etmek istedi. Fakat bölgedeki devrimler, bazı alanlarda ortaya çıkan yeni ilerici politik gelişmeler ve Arap aleminin gelişen anti-emperyalist hareketleriyle emperyalizmin planları boşa çıkarıldı. Ve emperyalizmin konusu daha da zayıfladı. Özellikle faşist şahıslık rejiminin yıkılması, Haliç üzerinde büyük emelleri olan ABD'yi bölge halklarına karşı saldırı ve tedbirlerini güçlendirmeye çaba harcamaya zorladı. Bu nedenle İran devrimini provakasyonlarla yıkmaya çalıştı. Irak'ı İran'a saldırttı. Türkiye'de faşist darbe gerçekleştirildi. İsrail'i Lübnan ve Filistin halklarına saldırttı. Lübnan'ı işgal ettirdi. Fakat emperyalizmin bu politikaları sonuç vermezince bu defa da yeni planlar ve tedbirler geliştirmeye başladı. Bunların en önemlisi bölgedeki petrol kaynaklarına ve güçlü devrimci hareketlerin geliştiği alanlara yönelik olarak saldıran NATO gücü içinde oluşturulan "Çevik Kuvvetler"dir. Ardından Lübnan'ı ekonomik ve siyasi hakimiyeti altına almak için ve Filistin sorununu teslimiyet temelinde çözmeyi amaçlayan İsrail-Lübnan-ABD anlaşmasıyla bölgeyi kendi denetimi altına almaya çalışmaktadır.

"Çevik Kuvvetler" in faşist Türk cuntasının onayı ile Kürdistan'a yerleştirilmesi ise, emperyalizmin aldığı tedbirlerden diğeridir.

ABD, faşist Saddam rejiminin düşmesi halinde "çevik kuvvetler"i hemen Irak devrimci muhalefeti, Kürdistan ulusal-demokratik güçleri üzerine saldırarak, Haliç ve bölge üzerindeki etkinliğini korumaya çalışacaktır. Faşist Türk ordusunun Güney-Kürdistan'a girmesi ve katliamlar yapması emperyalizmin bu yeni planlarının bir parçasıdır. Bu nedenle faşist Türk cuntasının Güney Kürdistan'a harekâtı geçici bir harekât değil; bölgede sarsıntı geçiren ABD emperyalizminin hükümlarlığını yeniden kurma, halkların ulusal bağımsızlık ve özgürlük kazanımlarını yoketmek, Irak rejiminin çöküşünü engellemek, bunu başarmaması halinde Güney-Kürdistan'ı ilhak ederek, petrol bölgelerini ele geçirmek ve Kürt ulusal güçlerini ezmek amacıyla başlatıldığı bir işgal hareketidir.

Emperyalizmin güdümündeki faşist Türk devletinin Ortadoğu'daki rolü giderek tehlikeli boyutlar almaktadır. O sadece bölge halklarına düşmanlık değil, aynı zamanda Sovyetler Birliği'ni tehdit etme, Yunanistan'a gözdağı verme, Kıbrıs'ı NATO'nun bir üssü haline getirme gibi emperyalizmin kendisine yüklediği görevleri de yerine getirmektedir. Faşist Türk ordusunun Irak rejimi ile anlaşmalı olarak Güney Kürdistan saldırısına denk düşen Kuzey-Batı Kürdistan'daki son NATO tatbikatı, Ege'de yapılan askeri tatbikat ve son zamanlarda Sovyetler Birliği'ne karşı alınan daha da cüretkâr tavırlar tesadüf değildir.

Ancak emperyalizm ve işbirlikçilerinin günümüze dek uygulamaya geçirdikleri bölgeye ilişkin planlar, bu yöndeki tüm çabalara rağmen gerçek sonuçlarına ulaşamamıştır. Tüm eksiklik ve hatalarına rağmen bölgede ilerici-devrimci güçler, bu saldırılar karşısında ezilmiş ya da yenilmiş değildir. Bölge ilerici ve devrimci güçlerinin de kapsamlı bulundukları ve odağında Suriye yönetimi, Filistin direniş ve Lübnan Vatan Hareketinin siyonizme ve emperyalizme karşı takındıkları kararlı tutum, son gerici üçlü antlaşmayla birlikte örülmeye çalışılan emperyalist entrikaların büyük oranda işlemez hale getirmiştir. Yine Irak-Iran savaşı, emperyalizmin beklediği sonuçları yaratmadı. Savaş içinde yıpranan ve içte büyük bir muhalefete karşı karşıya bulunan faşist Saddam rejiminin askeri ve siyasi olarak tükenmiş olması yıkılmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Irak rejiminin yıkılması ise, bölgede köklü değişiklikler yaratacaktır. Bölge ilerici, devrimci güçlerinin emperyalizme, siyonizme ve gericiğe karşı bölgede sağlamaya çalıştığı denge, Irak rejiminin yıkılması ile sağlanacaktır. Bu nedenledir ki, emperyalizm, faşist Irak rejimini "çevik kuvvetler"ine, faşist Türk ordusuna dayanarak kurtarmaya çalışmaktadır.

Yine son yıllarda yükselen ve sömürgeci Türk devletini tehdit eden Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile Türkiye proletarya hareketi de her şeye rağmen ezilememiş; aksine tüm kayıplarına rağmen bugün daha güçlü bir konuma ulaşmıştır.

Özellikle PKK'ye yönelik ve onun şahsında Kürdistan ulusal değerlerini imha etme uygulamaları her dönemdekinden daha büyük bir direnişle karşılaşmış, bundan daha da pervasızlaşan düşman, büyük bir öfke ile onlarca PKK önder ve militanını zindanlarda ve dağlarda alçakça katlederken, yine yüzlerce insanı idam etmeye hazırlanmaktadır. Bu uygulamaları Güney-Kürdistan işgali ile zirveye çıkaran faşist Türk yönetimi, bu saldırı ve imha politikasıyla bir pasifikasyon ortamı yaratmak istemektedir.

Yiğit Kürdistan halkı ve yurtsever devrimci güçleri!

Bu tanık olduğumuz ilk işgal hareketi ve uğradığımız ilk katliam değildir. Biz tarihte bir çok zorba ve talancının işgal, istila, sömürü ve katliamlarına maruz kaldık. Ama onlar bir bir karanlık akibetlerine gömülürken, biz, korkunç acılar ve fedakarlıklar pahasına da olsa bağımsız ve özgür bir geleceğe doğru her gün yeni ve daha güçlü adımlar atmaya başladık. Yaşadığımız yenilgiler ve yediğimiz darbeler bu gidişi değiştirmede. Bu gün geçmişi o kahredici yalnızlığın aksine ilerici insanlık ailesinin bir ferdi olarak onlarla aynı cephede aynı düşmana karşı savaşıyoruz. Düşmansa her türlü olanaklarına rağmen hızla dünyadan tecrit olmaya, tüm barutunu tüketmeye ve mukadder akibetine doğru hızla geriye saymaya devam ediyor.

Ama bütün bunların böyle olması, yürüteceğimiz mücadelenin kolay olacağı ve zafere kolay varılacağı anlamına gelmez. Aksine Kürdistan Bağımsızlık ve Özgürlük kavgası çok çetin, çok kanlı ve çok uzun olacak ve zafer ancak bütün güçlükler aşılarak elde edilebilecektir.

Sizlerin bağrından çıkan PKK'nin zorlu direniş kavgası bunun en açık kanıtıdır. Kürdistan Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesinin en kararlı savunucusu ve onun önderi olan PKK, ortaya çıktığı ilk günden bu yana kendisini sömürgeciler ve onun her soydan uşaklarıyla boğaz boğaza bir mücadele içinde bulmuş ve kendisini böyle bir kavganın ateşi içinde pişirerek bugüne ulaşabilmiştir.

PKK'nin 12 Eylül askeri faşist diktatörlüğü ile başlayan yeni dönemdeki mücadelesi de büyük bir direniş ortamında gelişmektedir. 12 Eylül faşist diktatörlüğü altında PKK'nin şahsında yok edilmek istenen Kürdistan Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesi akıl almaz baskı, işkence ve katliamlara rağmen yükseltilmiş ve PKK bu direnişi sayesinde; birçok gücün dağılma ve çürümeye uğradığı bu karanlık dönemden yüzünün akıyla çıkarak, halkımızın mücadelesine önderlik edecek güç ve yetenekte olduğunu kanıtlamıştır.

Yürütülen direniş mücadelesi ile teslimiyet ve ihanet çemberi kırılmış, düşmanın silahları bir bir etkisizleştirilmiş ve başvurduğu tüm imha uygulamaları daha keskin bir mücadelenin zemini haline getirilmiştir. Ancak mücadelemizin bu kesim karakteri bir yandan düşmanı daha azgın yönlemlere yönlendirirken, diğer yandan acze düşen sömürgecileri kurtarmak amacındaki emperyalistler ve bölge gericiğini de açtıkları sahneye çıkmaya zorlamaktadır. Bu nedenle Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi bugün, geniş bir düşman cephesinin çok yönlü karşı-devrimci politikaları ve uygulamalarıyla yüz yüze bulunmaktadır.

Uyguladığı tüm akıl almaz yöntemlere rağmen içine düştüğü çöküntüden kurtulmayan sömürgeci-faşist yönetim "çareyi" yine halkımıza ve bölge halklarına yönelik saldırıların arttırmakta görmektedir. Kürdistan Bağımsızlık ve Özgürlük Hareketini yoketmek ve varlığını bu temelde güçlendirmek için tırmandırdığı insanlık dışı çabalarını Diyarbakır zindanlarındaki 35 PKK önder ve militan kadrosuna verdiği son idam cezaları, hemen ardından geliştirilen baskı ve operasyonlar ve yine PKK ve diğer parçalardaki ulusal kurtuluş güçlerini hedef alan Güney Kürdistan'ı işgal, sömürgeci-faşistlerin kendi sorunlarına mal olsa da halkımızın mücadelesini toz-duman içerisinde boğmak istediklerini göstermektedir.

Ama tarihin hiç bir döneminde baş eğdirilemeyen Kürdistan halkının bu kez düşmanın bu alçakça emellerine, yurtsever devrimci güçler önderliğinde daha büyük bir direnişle cevap vereceği açıktır.

Bu gerçek sabit olmakla birlikte, halkımızı bu tarihi görevinden alkoymaya çalışan ve kendisine yakıştırdığı çeşitli sıfatlara rağmen tam bir sorumsuzluk içinde olan, Kürdistan adına hareket ettiğini iddia eden güçler de yok değil! Eskinin yanlış eğilimlerini önemli oranda üzerlerinde taşıyan, özellikle Güney Kürdistan ve Irak muhalefet güçlerinin; gurup, aşiret, kabile, aile ve hatta dış güçlerin çıkarlarından kaynaklanan iç çatışmaları, düşmanın ömrünü uzatan ve halk güçlerini zayıf düşürerek emperyalizmin bölge politikasını uygulamasına uygun zemin yaratan son derece tehlikeli bir durum yaratmaktadır.

Böyle tarihi bir anda onlara buradan bir kez daha sesleniyor ve diyoruz ki, düşmanın dört bir yandan saldırıya geçip tüm gücü ile imhaya yöneldiği, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini yaşatmak ve halkımızı bizden talep ettiği birlik, direniş bağımsızlık çizgisini hayata geçirebilmek, ancak tüm yurtsever güçlerin ortak bir direniş hattı tutturması ve giderek bunun bir halk savaşı düzeyine yükseltmesiyle mümkündür.

PKK tarafından açılan bu bayrak, belirlenmiş program ve ilkeleriyle 5 yıldan beridir sürdürülen ve günümüzde kapsama daha da genişlemiş olan, tüm ulusal kurtuluş güçlerinin gerçek birliğini yaratacak adı konulmamış bir direniş cephesinin bayrağıdır. PKK Kürdistan adına yola çıkan tüm güçleri ve halkımızı, şehitlerimizin kanlarıyla çizdiği bu doğru devrimci yolda birleşerek direnmeye çağırılmaktadır. Gün devrimci ve yurtsever temellerden sağlanacak birliklere dayanarak mücadeleyi hızla yükseltme günüdür. Tarihsel ve güncel gerçekler her türlü güçlüğü rağmen bu zorunluluğu dayatmaktadır.

Türkiye, Irak ve İran devrimci güçleri!

İlerici yurtsever bölge halkları!

Faşist Saddam rejimiyle tam bir anlaşma içerisinde Güney Kürdistan'ı işgal etmesi, çok açık göstermektedir ki; sömürgeci-faşist Türk yönetimi, emperyalizm adına tüm bölge çapında çok tehlikeli roller yüklenmiştir. O, ABD emperyalizminin bölgedeki hakimiyeti uğruna, tüm Ortadoğu halklarına ve onun devrimci yurtsever güçlerine karşı alçakça bir savaş başlatmıştır. Bu savaşın hedefi şimdi, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketiyle onun önder güçleridir. Ama Güney Kürdistan işgalinin en önemli nedenlerinden biri başta PKK olmak üzere Kürdistan yurtsever devrimci güçlerinin, Türkiye ve Irak devrimci demokratik güçleriyle girdikleri ittifak ve ilişkileri darbelemek ve imha etmektir.

Emperyalistler ve sömürgeci güçler, halklarımızın devrimci yurtsever temellerdeki özgür ve eşit birliklerinden dehşetle korkuyorlar. Çünkü onlar biliyorlar ki, halklarımızın emperyalizme, faşizme ve sömürgeciliğe karşı mücadele temelinde sağladığı birlik, onların varlığını yerle bir edecektir.

Emperyalizm ve uşaklarının bölgedeki hedeflerine ulaşması olası değildir. Ortadoğu'da yeni direniş odaklarının güçlenmesi emperyalizme karşı halk muhalefetlerinin huzlanması buna olanak tanımayacaktır. Elbette ki bu, bölge devrimci güçleri görevlerini layıkıyla yaparlarsa böyle olacaktır. Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin saldırılarına karşı direnmek, varolmak isteniyorsa uzlaşmacı ve teslimiyetçi tavırlar tecrit edilerek direniş sonuna dek dayatmak gerekmektedir.

Emperyalizmin bölgede oluşturduğu karşı-devrimci cephe bölge halklarının ilerici güçlerinin de anti-emperyalist bir cephede birleşmesini gerektirir. Güney Kürdistan'ın işgalinde görüldüğü gibi karşı-devrimin bölge halk hareketlerine tam bir ittifak içinde saldırdığı günümüzde böyle bir birliğin yaratılması hayati bir önem kazanmıştır.

Kürdistan'da yükselen devrimci-direniş tüm bölge halklarının kaderini etkileyen bir özelliğe sahiptir. Bu nedenle Kürdistan devrimci yurtsever güçlerinin sömürgeci-faşist ve emperyalist güçlere karşı mücadelesinin, onlarla ortak direniş platformuna katılarak destekleyin!

Tüm ilerici insanlık!

Bugün halkımız üzerinde varlığımızı tümüyle tehdit eden emperyalizmin azgın bir gürühu ve faşist diktatörlük hüküm sürmektedir. Bunlar sadece baskı ve sömürüyle yetinmemekte Güney Kürdistan'ın işgalinde tanık olduğumuz gibi ulusal varlığımızı tümüyle imhadan geçirmeye çalışmaktadır. Bu, yüzyıllardan beridir kurduğu tecrit çemberine ilave olarak, günümüzde emperyalist gericiğin tüm olanaklarını kullanarak incinden en kabaşına kadar tüm yok edici yöntemleri üzerinde uygulayarak bizi imha etmeye çalışan faşist bir işgaldir. Bu işgale karşı halkımız, tarihinde ender rastlanan bir direnme sürdürecektir. Halkımız yıllardır sürdürdüğü bu direnmesiyle ilerici insanlığa açılmak, onunla arasında bir köprü kurmak istemektedir. Emperyalizm ve işbirlikçisi, faşist Türk ve Irak rejimleri ise bunu engellemeye çalışmaktadırlar. Sizler özgür dünyanın temsilcileri olarak buna mücadele etmemelisiniz. Sizlerin tarihindeki bağımsızlık ve özgürlük mücadeleleri bizim de mücadelemizdir. Biz, sizlerin izlediğiniz yolda yürümenin bizim de hakkımız olduğuna inanarak direnmeye girdik.

Mücadelemizi, kendi mücadelenizle birleştirmekle sizlerin de kazanacağı çok şey vardır. Kürdistan halkının kendi mücadelesini çağdaş kulması ve çağdaş koşullarda sürdürmesi emperyalizme vurulacak ölümcül darbelerinden biridir. Mücadelemiz, sizin bağımsızlık, özgürlük, sosyalizm ve barış doğrultusundaki mücadelenizin en büyük destekçilerinden birisidir. Sizlerin en sınırlı bir katkınız bile zor dönemlerden geçmekte olan mücadelemiz için büyük önem ifade etmektedir. Halkımız sizlerden biri gibi, çağdaş bir halk ve çağdaş bir ulus olmak istiyor. Sizinle bağımsızlık, özgürlük ve birlik temelinde, kardeş bir halk olarak yaşamak istiyor. Böylesine bir tarihi ve halk bir arzuyla gerçekleştirmek için siz de elinizden geleni yapmalısınız.

Dünyada, şimdiye kadar çeşitli güçlerin çıkarları nedeniyle yalnız bırakılan Kürdistan halkının; ulusal varlığını korumak ve en doğal hakkı bağımsız ve özgür yaşamını sağlamak için verdiği mücadeleyi desteklemek, sadece insanlığın alındaki kara bir lekeyi silmekle kalmayacak, bu mücadele bölgemizin en gerici güçlerini de tasfiye etmekle ilerici insanlığa karşı da en soylu görevlerinden birisini yerine getirmiş olacaktır.

Faşist Türk ordusunu girdiği bu en son imha savaşında boğmak için, halkımızın ulusal birliğini yaratmak ve silahlı direniş mücadelesini yükseltme yolunda ilerli!

**KAHROLSUN EMPERYALİZM VE BÖLGE GERİCİLİĞİ!
KAHROLSUN FAŞİST TÜRK CUNTASI
YAŞASIN BÖLGE HALKLARININ MÜCADELE BİRLİĞİ!**

PKK-MK

2.06.1983

SÖMÜRGEÇİ FAŞİST TÜRK ORDUSUNUN GÜNEY KÜRDİSTAN'A SALDIRISINA TEPKİLER DEVAM EDİYOR

Türk faşist cuntasının son Güney Kürdistan saldırısı ve katliam girişimine, bölge devrimci ve ilerici güçlerinin tepkileri devam ediyor.

Emperyalist ve sömürgeci planın bir uygulaması olarak hayata geçirilen son saldırı hareketi, başta Türkiye, Irak, Suriye, Libya vb. ülkelerin ilerici ve demokrat çevreleri olmak üzere bölge ilerici güçleri tarafından büyük bir tepkiyle karşılanmış ve bu güçler Kürdistan halkının boğulmak istenen

bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine olan desteklerini bir kez daha ifade etmişlerdir.

Saldırına ilişkin ilk ortak bildiri, FKBDC tarafından kaleme alınmış ve bu bildiride saldırının neden, amaç ve yolaçacağı sonuçları izah edilirken, bölge, Türkiye ve Kürdistan devrimci, demokratik güçlerinin görevleri de ortaya konulmuştur. Bildiride bu konuda şöyle denilmektedir:

Kürdistan'a yönelik bu açık saldırının zeminin bu derece hazırlanabilmesinde, Kürdistan'lı ve Irak'lı ilerici yurtsever güçlerin önemli hatalarının payının da olduğu acı bir gerçektir. İlerici yurtsever güçlerin karşı-devrime adeta başını davetiyesi çıkarıncasına aralarındaki çelişkileri zora dayalı yöntemlerle çözmekte ısrar etmeleri ve hatta kuran kurana kanlı bir çatışma ortamının sürekli canlı tutulması tehlikeli bir sorumsuzluktur.

Özellikle Irak muhalefet güçleri arasında, Kürdistan'da sürdürülmekte olan bu çatışmalar, böylesi bir tarihsel dönemde bölge halk güçlerini mücadeleden alıkoymasının da ötesinde düşmanın ömrünü uzatan ve halk güçlerini zayıf düşürerek, emperyalizmin bölge politikasını uygulamasına uygun zemin yaratan son derece tehlikeli bir gelişmedir. Çatışmalar düşmanın cüretini artırıp, ona yurtsever güçleri teker teker ezme olanağını vermektedir. 12 Eylül öncesinde Türkiye'de varolan kaos, nasıl cuntanın siyasi başarısının şartlarını yarattı ise cuntanın emperyalizm lehine Irak Kürdistan'ına yaptığı müdahalede ilerici güçlerin içine girdiği karmaşadan yararlanarak da gerçekleştirilebilmiştir.

Bu bakımdan, Irak devrimci yurtsever güçleri, bölge devrimlerinin kendilerine yüklediği tarihi sorumluluğa sahip çıkarak bir an önce bu çatışmaları durdurup devrimci yurtsever bir program çerçevesinde mücadeleyi hızla yükseltmeli, Güney Kürdistan sahasını, İran-Irak savaşının taşındığı bir alan değil, faşist Türkiye ordusunun işgaline karşı daha da anlam kazanan bir direniş ile, Saddam ve Evren faşist yönetimlerinin şahsında, tüm bölge gericiliği ve emperyalizmin boğulduğu devrimci bir üs haline getirmelidirler. Böylesine güçlü bir içeriğe kavuşan, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi ile, Irak devrimci demokrat hareketini görevlerini gerçekleştirmekten alıkoymak bir iç çatışma, çatışan tarafların durumu ne olursa olsun, onların düşmanla yanyana düşürme tehlikesini yaratacak ve hiçbir taraf bunun doğuracağı ağır tarihi sorumluluktan kendini kurtaramayacaktır.

Diğer taraftan, Türkiye ve Türkiye Kürdistan'lı güçlerinin önünde, cuntanın kendisine karşı mücadeleyi bayrağını yükseltme görevi durmaktadır. Irak deneyinin de çok açık bir şekilde gösterdiği gibi, bunun devrimci demokratik bir muhtevada ortak bir programa ve cephesel örgütlenmeye doğru yükseltilemediği koşullarda, aynı kanallardan akan savaşçıların halkımıza, uğrunda savaşabilecekleri güçlü, açık bir alternatif sunabilmesi mümkün değildir. Hatta halklarımızı direnişçi güçlere karşı hayırah bir güvensizliğe götürebilecek bir kör döğüşünü yaratabilmesi de olasıdır. Tüm olumsuzlukların aşılabileceği, Türkiye devrimci demokrat hareketi ile Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin ortak bir program ve mücadele arkadaşlığında cephesel bir örgütlenme ile kaynaştırılabileceği bir süreci, güçlendirerek yükseltmekte, tüm ilerici güçlere ağır sorumluluk düşmektedir. Bizler FKBDC'yi bu anlamda atılmış olumlu bir adım olarak görmekteyiz. Halklarımızın, Kürdistan ve bölge halklarına karşı devrimci görevlerini yerine getirebileceği bir dayanışmayı gerçekleştirebilmesini, cuntanın haksız savaşını, devrimci bir iç savaşa dönüştürme sorumluluğunu duyan, tüm güçlerin ortak çabasının bir ürünü olabileceğine inanıyoruz. Bu doğrultuda Türkiye ve Türkiye-Kürdistanlı tüm güçleri ortak bir tavın oluşturulabilmesi için bir araya gelmeye çağınıyoruz.

Türkiye cuntasının emperyalizm adına, Kürdistan'a gerçekleştirdiği işgal girişiminin, Ortadoğu halkları nezdinde teşhir edilebilmesi ve direnen ulusal güçlerle dayanışmanın gerçekleştirilebilmesinde böyle bir platformun zorunluluğu olduğuna inanıyoruz.

FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ!

3 Haziran 1983

Yürütme Komitesi

Öte yandan Libya'da dağıtılan 1.6.1983 tarihli, PKK, Devrimci-Yol, THKP-C (Acilciler), Partizan ve Devrimci-Sol imzalı bir bildiride de

saldırına ilişkin düşünceler ifade edilerek, Türkiye ve Kürdistanlı halk kitlelerine bir de çağrı yapılmıştır. Çağrıda şöyle denilmektedir:

«Türk, Kürt ve ulusal azınlıkların halkımız;

Bu işgal olayı hiçbir zaman halklarımızın onayı ve özgür iradesiyle gerçekleşmiş değildir. Emperyalizmin sadık uşağı hakim sınıfların çıkar ve menfaatlerinin amacını taşımaktadır. Bundan dolayıdır ki halklarımızın bu uğurda haksız yere kanı dökülmemekte, açık ve sefaletle sürüklenmemektedir. Türkiye'li işçi ve emekçilerinin bu işgal olayından yaran olmadığı gibi Türkiye emekçi halkının gelişen demokratik halk devrimi mücadelesini bastırmaya yöneliktir. Ayrıca her türlü özgürlük istemini kan ve barutla bastırmaktadır. Türkiye T. Kürdistanlı çeşitli millî azınlıklardan işçi ve emekçilerin faşist Türk devletinin bu saldırgan tutumuna karşı omuz omuza mücadele sürdürmek zorundadır.

lar.

Kürt işçi ve emekçiler, bilmeniz gerek ki, Türkiye'li işçi ve emekçiler sizin düşmanınız değildir, sizin esas düşmanınız emperyalizmin sadık uşağı olan faşist cuntadır.

Faşist cuntanın bu işgal olayına karşı koymak Türkiye'li ve T. Kürdistanlı emekçilerin ortak görevidir. Bu nedenle biz, Libya'da faaliyet yürüten Türkiye'li ve T. Kürdistanlı devrimciler olarak halkımıza karşı olan sorumluluğumuzun bilincinde hareket ederek bu işgal olayına karşı eylem birliğini sağladık. Faşist cuntanın bu işgal hareketini lanetliyoruz. Bu olayı protesto etmek için tüm anti-faşist, anti-emperyalistleri ve kendine insanım diyen herkesi bu işgale karşı çağınıyoruz.

İşgalci Türk ordusunun 25 Mayıs 1983 günü Güney Kürdistan'a saldırısı dünya çapında tepkilere yol açtı. Çeşitli basın-yayın kuruluşları olaya ilişkin geniş haber ve yorumlar verirken, düzelenen basın toplantıları ve açıklamalarla da emperyalizm ve Türk faşist cuntasının saldırgan yüzü teşhir edildi.

Habere ilişkin bazı gazete başlık ve yorumlarından kısa özetler şöyle:

“Türkler Irak İçlerine Kadar Giriyor”

Reinische Post - 28 Mayıs 1983

“Kürtlere Saldırı Hareketi Irak Sınırını Aştı”

Die Tat - 3 Haziran 1983

“-Türkiye-Irak Sınırında Savaş -Türk Birliklerinin Kürt Gerillalarına Açık Saldırısı”

Frankfurter Rundschau - 28 Mayıs 1983

“Bağdat ve Ankara Birlikte Kürtlere Karşı”

Frankfurter Rundschau - 30 Mayıs 1983

“Devletsiz Ulus”

Le Monde - 28 Mayıs 1983

“Kürtlerin Katliamı Devam Ediyor!”

L'Humanite - 30 Mayıs 1983

Die Tageszeitung ise olaya ilişkin “Baskı Yeni Doruk Noktasına Erişiyor” başlığı altındaki haberde, şu görüşlere yer veriyor:

“Londra’da çıkan “New Statesman” gazetesinin verdiği bir habere göre, bu operasyon Türk ve Amerikan yetkilileri arasında daha bir yıl önce konuşulmuş. Bu haberi “Milliyet” ad-

lı bir Türk gazetesinin verdiği buna benzer bir haber doğruluyor. Buna göre, Cumartesi gününden beri devam eden ve Kürt bölgelerinde uygulanan bu operasyon Türkiye-NATO manevraları adı altında ve Amerika yönetmenliğinde gerçekleştirilmektedir. Manevra komutanı General John W. Vasey bu yüzden, bu günlerde Ankara’da bulunuyor”

Harekâta tepkiler sürerken, İsveç’in başkenti Stockholm’de tüm Kürdistanlı, Türkiye’li, Ortadoğulu ve Latin Amerikalı gurupların katıldığı büyük bir protesto mitingi yapıldı. 1 Haziran 1983 günü gerçekleştirilen yürüyüş, Türkiye ve Irak Büyükelçilikleri önünde yapılan gösteri ve atılan sloganlarla sona erdi. Ayrıca federasyon adına yayınlanan bildiride, Güney

Kürdistan’a yapılan saldırı, Çevik Kuvvetler operasyonu, faşist Türk cuntası ve Irak diktatörlüğüne karşı tavır belirtilerek, harekâatın amacı açıklandı.

Türk-faşist cuntasının, emperyalizm ve Irak faşist yönetimiyle işbirliği içinde Güney Kürdistan’a yönelik saldırısı İsveç basınında da geniş yer tuttu. Gazeteler olaya geniş yer verdiler.

Libya PKK Komitesi de, 1.6.1983 tarihli bir bildiri yayınlamıştır. Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi, Filistin Mücadele Halk Cephesi, Mısır Vatan Cephesi, Halk Kurtuluş Savaşı - El Saika Örgütü, Umman Halk Kurtuluş Cephesi, Eritre Kurtuluş Cephesi ve Nijer Kurtuluş Cephesi’nin de imzalarının bulunduğu bu bildiri genelde, emperyalizm, sömürgecilik ve siyondizmden kaynaklanan saldırı ve imha politikalarına, özelde ise Kürdistan halkı ve onun önder gücü PKK’ye yöneltilen sömürgeci-faşist saldırılara karşı, bölge halkları ve ilerici güçleri-

nin ortak mücadele sesi olmuştur. Cezaevleri ve mahkemelerdeki uygulamalar ve idam kararları üzerine de dikkatlerin çekildiği bildiride, ayrıca, Kürdistan ve bölge halkları ve ilerici güçlerine yönelik çağrılarda bulunmaktadır. Bildiride bu konuda şöyle denilmektedir:

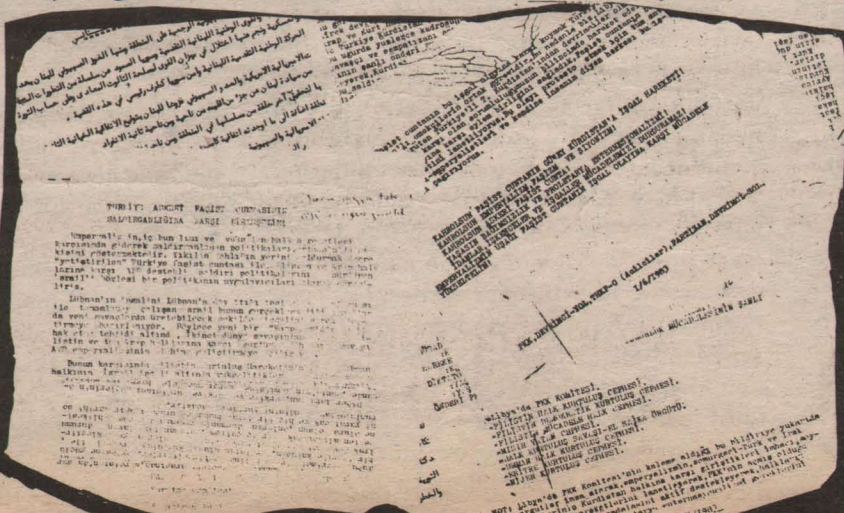
«KÜRDİSTANLI EMEKÇİLER!

Faşist generaller cuntası bir yandan Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesinin önderi PKK’yi en vahşi, en barbar, en acımasız ve çağdışı uygulamalarla yok etmeyi amaçlarken, aynı zamanda Kürdistan halkını bir ulus olarak imha etme planlarını önüne

görev olarak koymuş ve bu doğrultuda askeri hareketlere girişmiştir. Daha dün Diyarbakır zindanlarında korkunç katliamlar ve imha savaşımını gerçekleştiren ve bu saldırıların kapsamını daha da genişleterek, PKK savaşçılarına Güney Kürdistan’daki mevzilerine saldırması, diğer direnişçi güçleri ezme ve yöre halkının bir kısmını katlederken, bir kısmını da göçe zorlama ve bu alanlarda istediği tip bir toplum modeli yaratmak sevdasındadır. Bu gelişmeler karşısında Kürdistan halkının yapabileceği tek çıkar yol, PKK’nin yükseltmiş olduğu Ulusal Direniş Mücadelesi etrafında kenetlenmesi, onu hem maddi hem manevi açıdan aktif destekler vererek üzerine düşen tarihi sorumluluğun bilincinde olmalıdır.

TÜRKİYE, BÖLGE VE İLERİCİ KAMUOYUNA!

27.5.1983 tarihinde, NATO desteğiyle faşist Türk devletinin Kürdistan halkına ve onun önderi PKK’ye karşı girişmiş olduğu karşı-devrimci imha planları aynı zamanda dünya ilerici, demokrat ve devrim güçlerine karşı yönelik bir saldırı olarak kabul edilmelidir. Bu yüzden faşist Türk devletinin girişmiş olduğu işgal ve imha savaşlarına karşı duralım, onu her yerde teşhir ve tecrit edelim, PKK’nin açmış olduğu bağımsızlık ve özgürlük kavgasını destekleyelim.

FAŞİST TÜRK ORDUSUNUN GÜNEY KÜRDİSTAN'I İSTİLA HAREKETİ, SONUÇLARI VE DEVRİMCİ-YURTSEVER GÜÇLERİN GÖREVLERİ ÜZERİNE

GİRİŞ

Soruna Nasıl Yaklaşılmalı?

Faşist cunta, Türk egemen sınıflarının işgal, istilâ geleneklerine ve emperyalizmin en gerici, en şoven, en saldırgan eğitimli odaklarına dayanarak, iç ve dış alanlarda sahnelediği gerici-faşist oyunların en sonucusunu, hiç bir uluslararası hukuk kuralına sığmayacak bir biçimde, Irak egemenliği altında bulunan Güney Kürdistan'da oynadı. Askeri-faşist cunta, 25 Mayıs 1983'te en seçkin birliklerinden müteşekkil 15 bini aşkın askeri bir güçle Güney Kürdistan'ı, sürüler halinde istilâ etti. Olayın gelişimi açısından şüphesiz bu bir başlangıçtır. Bu istilânın yaratacağı etkiler, gerek Kürdistan içinde ve gerekse bölgede uzun bir süre ve hem de yoğunlaşarak devam edecektir. Şüphesiz yine işgalin altındaki derin tarihsel, toplumsal, bölgesel etkenler zaman geçtikçe çok daha açık olarak gün yüzüne çıkacak, nedensel tehlikeli bir girişimin ilk adımlarından birisi olduğu süreç içinde çok daha iyi anlaşılacaktır.

İstila girişiminin nedeni, faşist yönetimin sorumlularının iddia ettikleri gibi, "hudut bölgelerinde asayiş, emniyet, can ve mal güvenliğinin sağlanması" değildir. Hatta bu istilânın nedenleri salt Kürt silahlı direniş güçlerini ezmek ve Irak yönetimini içinde bulunduğu durumdan kurtarmak da değildir. İstila hareketinin bu çok daha aşan nedenleri ve amaçları vardır.

Bu açıdan konuya kapsamlı yaklaşmak büyük önem taşımaktadır. Tarihte nice istilâ girişimleri vardır ki; başlangıçta çok sınırlı bir karakterde gelişir. Ama ne kadar sınırlı ve önemsiz görünürse görünsün, eğer dayandığı tarihsel boyutlar, önemli iç ve dış ekonomik ve sosyal etkenler ve geleceğin gelişimi açısından ele alınırsa; bu, başlangıçta basit gibi görünen ve fazla kimseyi ilgilendirmemesi gereken girişimlerin—bu bir işgal veya bir siyasi çatışma olabilir—insanlığı büyük savaşların içine çektiği ve büyük kırım hareketlerinin gelişmesine yol açarak, halkların yaşamında derin yaralar açtığı; yine benzer olayların, olumlu yönde niteliksel dönüşümlere de başlangıç teşkil edebildiği sık sık karşılaşılan bir gerçektir. Burjuva tarihçileri I. Dünya Savaşına yol açan şeyin bir suikast olduğunu yazar. Ama herkes bilmektedir ki; o sadece olgunlaşmış bir savaş ortamının patlayan ilk kurşunuydu. İnsanın kaderini belirleyen şey ise, onun altındaki derin nedenler ve amaçlar olmuştur. Bunun gibi, başlangıçta basit görünen ama giderek önemli gelişmelere yol açan daha bir yığın olay vardır.

Yine öyle savaşlar vardır ki, tam bir kör döğüşüdür ve gerek içte, gerekse dışta fazla önemli sonuçlar doğurmazlar. Bunun da, bu savaşların içinde cereyan ettiği sosyo-ekonomik ortam, savaş yürüten güçlerin amaçları, bu savaşın yol açan etkenlerle izah edilebilecek nedenleri vardır. Bunun canlı örneğini teşkil eden, İran-Irak savaşıdır. Tarih, kör bir mantıkla işlemez. Tarihi ilerleten güçler veya kuvvetler, nedenlerine ve amaçlarına uygun olarak rollerini oynarlar. Hiç bir zorlama ve

mantık kanışıklığı, tarihin gelişmesini fazla etkileyemez. Bu gelişmeler ne kadar kanışık ve gösterişli olursa olsun böyledir. Ama eğer nedenler ve amaçlar tarihi ilerletebilecek özellikte ise, en basit bir kıvılcımın bile ciddi niteliksel gelişmelere yol açacağı, insanlık tarihinin sıkça tanık olduğu bir gerçektir. Evet, üç yılı aşkındır süren İran-Irak savaşının pek ciddi bir sonuç yaratmadığını söyledik! Bu savaş büyük kan dökülerek, bölgedeki gelişmeler açısından büyük maddi ve manevi kayıplara yol açılarak yürütülüyor. Ama sonuç, tarihi gelişim açısından yine de, tam bir kör döğüşüdür. Doğal olarak bu savaş, ancak, savaş yürüten sınıfların özelliği, tarihselliği ve oynayabilecekleri olumlu veya olumsuz rol kadar bir gelişmeye yol açabilir.

Soruna böyle yaklaşıldığında, Türk ordusunun giriştiği son istilâ hareketinin bu savaştan daha önemli sonuçlar yaratabileceğini iddia etmek fazla mübalağalı bir değerlendirmedir sayılmaz. Çünkü girişimin, az sonra açıklayacağımız tarihsel, iç ve dış ekonomik, toplumsal nedenlerini ve gündemine koyduğu amaçları incelersek, bu sonucun ortaya çıktığı açıkça görülecektir. Bu yüzden biz, konuya kapsamlı yaklaşma gereği üzerinde ısrarla duruluyoruz. Basit bir hudut, asayiş, can, mal güvenliği gibi, faşist cunta yönetiminin lanse etmek ve böylelikle de perdelemek istediği olayı biz tüm açıklığıyla ortaya koymak ve özellikle bundan taraf olan yurtsever-devrimci güçlerin görevlerine biraz daha açıklık getirerek, bu görevlerin anlaşılmasına ve gerçekleştirilmesine yardımcı olmak zorundayız. O halde soruna her şeyden önce, Türk egemen sınıflarının geleneksel işgal, istilâ ve sömürgecilik politikalarının gelişim süreci içinde bakmalıyız.

A) KÜRDİSTAN'DA TÜRK SÖMÜRGEÇİLİĞİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ VE KURUMLAŞMASI

1- Türk Boylarının Göçleri ve İstila Hareketleri

Türk egemen sınıflarının daha oluşumlarının başlangıcında sınıflı topluma dönüşmenin eşliğinde oldukları bir dönemde, yaşadıkları Orta Asya steplerini, çeşitli nedenlerden ötürü terk ederek, hızla İran yaylalarna doğru saldırıya geçtiklerini; VIII., IX. ve X. yy.lar ile daha sonraki yüzyıllarda yaşanan büyük istilâ hamlesini, bu egemen sınıf temsilcilerinin gerçekleştirdiklerini; bu istilâ hareketleriyle, Türk egemen sınıflarının Ortadoğu'da binlerce seneden beri gelişmekte olan uygar toplumların üzerine bir sel gibi akarak tarihin tanık olduğu o en yıkıcı ve en tahripkâr rolü oynadıklarını biliyoruz. Şüphesiz, bu saldırılar Türk topluluklarının o zaman

inde bulundukları toplumsal gelişmeye yakından bağlantılıdır.

Toplumsal gelişmenin o zaman geliştiği boyut, içinde yerleşik bir sınıflaşmanın yaratılmasıdır. Ama Türk toplumlarının, bir de geleneksel göçebe bir yaşantısı vardır. Egemen sınıfların oluşumu daha çok bu göçebe topluluk yaşantısı içinde gerçekleşmektedir. Bu ise, bu topluluklara güçlü bir istilâci özellik kazandırmaktadır. Sürekli dağdan dağa at sırtında geçen bir yaşam içinde olmaları, sınıflı topluma dönüşmenin ilk basamaklarına ayaklarını attıklarında bu toplulukların daha gelişmiş istilâcılar biçiminde ortaya çıkmaları kaçınılmazdır. Gelişimin bu özellikte olması şüphesiz, Orta Asya Steplerinin tanıma son derece elverişsiz olması, hayvancılığın artık artan nüfusun tüketimini karşılamaktan uzak oluşu ve toplumsal gelişmenin barbar toplumun üst evresinde ve askeri-demokrasi dediğimiz bir aşamada bulunması gibi, ekonomik ve sosyal gelişmelerin bir ürünüdür. Ve bu durum göçebe topluluklarının serflerine müthiş bir saldırı veya istilâ dürtüsü ve karakteri biçiminde yansımıştır. Buna bir de, Ortadoğu toplumlarının zengin uygarlıkları, ve gerek tanımda gerekse kentlerde yaratılan toplumsal zenginliklerin iştah açıcı özelliği ile, Çin uygarlığının bu göçebe toplulukları doğudan sürekli sıkıştırması eklenince, Türk istilâlarının tarihsel ve toplumsal izahının yapılması daha da kolaylaşır. Evet, bilinen barbar saldırılar böyle başladı. Biz burda tarihi ayrıntılara fazla girmeyeceğiz. Ama özellikle Türk egemen sınıflarının işgal ve istilâ tarihlerinin bazı özelliklerinin bilinmesi, başarı ve başarısızlıklarının nedenlerinin kavranması için gereklidir.

X. yüzyıla yaklaştığımızda tüm İran'ı etkisi altına alan bu istilâ girişimlerinin geliştiği alanlarda yerleşik bulunan uygarlıklar, daha önceki Arap istilâları temelinde gelişen ve egemen hale gelen feodal uygarlıklardır. Bu yıllar, aynı zamanda, Arap istilâlarının yıkıcı etkisi altında bulunan halkların bir kurtuluş arayışı içinde olduğu yıllardır. Özellikle Emevi hanedanlığı tarafından temsil edilen ve tüm Ortadoğu halkları üzerinde büyük bir kırım gerçekleştiren, kötü bir iz bırakan Arap egemenliğinden kurtulmak isteyen halklar, gelen Türk boylarında bu anlamda bir kurtuluş aramaktadırlar. Ayrıca Türk istilâlarının başladığı dönem, bu hanedanlığın yıkılış dönemine tekabül eder. Yüzyıllardır süren istilâlar ve halkların başkaldırıları sonucu yıpranmış ve aşınmış Arap hanedanlıklarının yerine, enerjik ve taze bir kan taşıyan yeni bir hanedanlığın geçmesi bu yüzyıllarda son derece gerekli bir şeydir. Hele hele Bizans saldırılarının daha o zaman, ta İran içlerine ve Suriye'ye kadar, hem de aralıksız bir biçimde devam etmesinin, İslam toplumu üzerinde yarattığı tehlikeler de gözönüne getirilirse, savaşkan bir hanedanlığın feodal sınıf için ne kadar gerekli olduğu açıkça görülür. Buna, belirttiğimiz gibi, halkların Arap hanedanlıklarından bıkmaları da eklenince, Türk egemen sınıfının önüne büyük bir egemenlik sahası açılmış olur.

İşte, Ortadoğu'daki bu durumun etkisiyle, halkların yaşamı açısından daha önemli bir rol oynaması düşünülen bu top-

lulukların şeflikleri, aşılın feodal hanedanlıklar yerine hızla kendi hanedanlıklarını oluşturuyorlardı. Kısaca, Türk boyları feodal toplumun üst yapısında kendileri için son derece uygun bir dayanak buluyorlardı. Enerjik ve sınıflaşmanın eşğine henüz basan bu beyliklerin, daha X. yy.lara doğru toplumu tam bir kargaşa içine sokan, aşınmış feodal hanedanlıkların yerine, daha disiplinli, daha güçlü bir hanedanlığı geçirmeleri zor olmadı.

İstila hareketlerini başlatırken, sınıflı topluma henüz ilk adımlarını atmakta olan bu boy beylikleri, daha sonraları Ortadoğu'da irili ufaklı yüzlerce feodal hanedanlık kurmuş ve Ortadoğu halklarının üzerinde yüzyıllarca süren bir imparatorluğun başındaki feodal yönetici bir sınıf haline gelmişlerdir. Tarih bu anlamda, Türk boy beyleri için, gelişmelerle dolu bir zemin ve zaman sunmuş, bu boy beylikleri veya toplulukları da böylesine elverişli bir rolü oynamakta fazla zorluk çekmemişlerdir. X. yy. dolmadan İran'ın büyük bir kısmını ele geçiren Türk beylikleri, ilk Türk feodal islam devletini oluşturmuş, X. ve XI. yy.larda Gazneliler, Salmanoğulları, Karahanlılar ve ardından Büyük Selçuklu Devleti gibi Türk hanedanlarının egemenliği altındaki feodal devletleri kurmuşlardır. Bütün bu Türk hanedanlıklarının böylesine peş peşe kurulup gelişmeleri, Ortadoğu'nun yukarıda belirttiğimiz o yüzyıllardaki durumundan ve Türk boy beyliklerinin buna uygun özelliklerinden ötürüdür. Örneğin; Büyük Selçuk hanedanlığının Ortadoğu islam tarihinde böylesine önemli bir rol oynamasının nedeni, feodal sınıfın çok istediği taze bir yönetici güç olmalarıdır. Hatırlanırsa o dönemde Bağdat'taki Abbasi halifesi, adeta can çekmekteydi ve bu nedenle de Selçuklu beylerini bir kurtarıcı gibi karşılamaktadı. Tabii ki bunda gerek iç hanedan çatışmaları ve gerekse Bizans ordusunun sürekli saldırıları da önemli bir rol oynamaktadır. Aynı dönemde İran halk toplulukları, Arap feodal otoritelerine karşı sürekli savaş içerisindeydiler. İşte Selçuklu imparatorluğunun, halklar ve bu halkların egemen sınıfları tarafından hemen tasvip görmesine yol açan koşullar bunlardır.

XI., XII. ve XIII. yy.larda tarih yine böyle gelişir. Feodal toplum daha güçlü bir yönetici sınıfla yönetilmek istemektedir. Arap hanedanlıklarının yetmezliğe düşmesi, ancak halkların, buna karşı kendi millî hanedanlıklarını başa geçirememeleri veya buna fırsat bulamamaları söz konusudur. Bizans tehdidi ile bu yüzyıllar boyunca sürüp gitmektedir. İşte önde gelen Türk boy beylerinin tüm halklar üzerinde sürekli bir otorite (feodal) haline gelmelerinin nedenleri bunlardır. Ancak Türk beylikleri halkların bu gelişkinliği nedeniyle millî Türk devletleri değil; yerli milliyetler ve halk topluluklarını ancak siyasal üst yapıya dayanarak yöneten hanedanlıklar ve aile iktidarları kurabilmişlerdir. Bu devletler de aradan fazla zaman geçmeden başta Selçuklu Devleti olmak üzere giderek dört-beş devlete bölünmüş, her biri bir dizi yeni beyliğe dönüşmüştür. Bunlar millî Türk devletleri değildirler. Anadolu'dakiler de dahil olmak üzere, bu yüzyıllarda henüz böyle bir oluşum yok-

tur. Ama, durum dağılmış beyliklerin başına geçerek bu süreci başlatmak amacındaki savaşkan aşiret şeflikleri açısından son derece elverişlidir. İşte Türk egemen sınıflarının çok övündükleri tarih böylesine maddi koşullar tarafından belirlenmiş bir tarihtir.

Türk egemen sınıflarının ve onun çeşitli birimlerinin Ortadoğu'da X. yy.larda başlayıp XIX. yüzyılın sonlarına ve hatta XX. yüzyılın ilk çeyreğine kadar, büyük bir feodal otorite tesis ettikleri bir gerçektir. Geçerken, belirtelim ki; Ortadoğu karşısında istihlaları yeniden kabaran günümüz Türk egemen sınıfları, bu tarihsel geçmişlerini, günümüz gerçekleri ve ihtiyaçlarına uygun olarak yeniden yorumlamaya ve bu tarihi bilince çıkarmaya çalışmaktadır.

Türk boyları süreç içinde çeşitli parçalanmalara uğramakla birlikte tüm islam topluluklarının üzerinde büyük bir imparatorluk oluşturup, bunu giderek daha geniş alanlara yaymışlar, XI., XII., XIII., XIV. yüzyıllarda zaman zaman dağılmakla yüz yüze gelmelerine rağmen, Ortadoğu üzerindeki egemenliklerini sürdürebilmişlerdir. Ancak bütün bunları tümüyle bir saldırı ve istilâ biçiminde gerçekleştirdikleri açıktır. Onlar, feodal toplumun en güçlü taşıyıcısı olmuşlardır. Resmi tarih, islahiyetin geliştirici ve kollayıcı gücü olarak o zaman Türk egemen sınıflarını tarif eder. Özünde de onlar, feodalizmin koruyucu, geliştirici ve sağlamlaştırıcı gücüdür. Ortadoğu'da feodalizmin kökleşmesi ve etkisini günümüze dek göstermesi, Türk egemen sınıflarının yapısı ile yakından ilişkilidir.

2- Türk Sömürgeciliğinin Tarihsel Gelişimi ve Kurumlaşması

Yazımızın esas konusunu oluşturan, Türk boylarının saldırı birliklerinin -ki adına akıncı denilir- Kürdistan'a da girişi bu yıllara rastlar. Daha X. yüzyıla gelmeden, Türk boylarıyla Kürt boyları arasında, Kürdistan'da şiddetli bir çatışma başlar. Birkaç yüzyıldan beridir süre-gelen Arap istilâsının bir türlü boyun eğdiremediği Kürt aşiretleri, Türk boylarının akınlarına karşı da şiddetli bir direniş içine girer. Çünkü, Kürt aşiretleri de yan-göçebe, yan-yerleşik bir toplumsal aşamanın ve coğrafik koşulları itibarıyla dağlık bir arazinin koşullandığı savaşçı bir özelliğe sahiptir. Bu nedenle, Türk boy beyleriyle Kürt beylikleri arasındaki çatışmalar çok şiddetli olacak ve yüzyıllardan beridir, bu topraklarda yerleşik bir uygarlık yaratan bir halk olması itibarıyla Kürtler, bu savaşlarda kolay kolay yenilmiyeceklerdir. Arabistan'da, İran'da ve hatta Anadolu'da egemenlik tesis etmeleri çok kolay olan Türk beyliklerinin, Kürdistan'da bir türlü yerleşik, kurumlaşmış bir hanedanlık oluşturmamalarının, sık sık yüzgeri edilerek Kürdistan'dan atılmaları ve Kürdistan üzerindeki akınların, bu akınlar sürekli olmasına rağmen, yine de sadece bir işgal ve istilâ biçiminde kalmasının nedeni budur. Evet, Kürt toplulukları da en az Türk toplulukları kadar savaşkan bir özelliğe sahiptir. Ve hatta onlardan daha gelişkin bir durumda bulunmaktadırlar. Ayrıca Kürt aşiretlerinin bu savaşta başarılı çıkmalarına yolaçacak daha avantajlı bir konumları vardır. Kürt aşiretleri yerleşik bir durumdadırlar ve uygarlığın daha gelişmiş bir aşamasında bulunmaktadırlar. Türk boyları ise, sadece, dıştan gelen istilâci bir güç durumundadırlar.

Kürdistan'ı çevreleyen, Bağdat, İran, Suriye, Anadolu ve hatta Kuzey Kürdistan'ın bir bölümü ile Azerbeycan'da devletçikler tesis etmeleri Türk beyliklerinin Kürdistan üzerindeki akınları için elverişli bir ortam yaratsa da, burada yerleşik bir devlet veya kurumlaşmış bir hanedanlık tesis etmeleri kolay değildir. Denilebilir ki, IX. yüzyıldan itibaren Kürdistan'da ta-

rih, bir yandan Türk istilâ ve işgal boylarının sürekli saldırıları ve kırım seferleri, diğer yandan, buna karşı direnen Kürt halk topluluklarının boyun eğmeyen, kendini savunma ve koruma savaşları biçiminde gelişmektedir. O dönemin güçlü Kürt egemenliği olan Mervani Devleti ile, zamanın egemen gücü Büyük Selçukluların karşı karşıya gelmesi sonucunda doğan savaş, onlarca yıl devam etmiştir. Ama henüz gelişmenin başlangıcında olan bu Kürt devletinin yenilmesi, hiç de kolay olmamıştır. Onlarca yıl süren savaş bir çok hile, ittifak ve komployla devam ettirilmiş, ve yenilgi ancak bu devletin başındakilerin belli bir işbirliğine yönelmesi ve bunlara çok geniş yetkilerin verilmesi, yani adeta devlet içinde bir devlet ve imparatorluğun büyük bir kolu olma statüsü elde edildikten sonra kabul ettirilebilmiştir. Bu devletin gerek iç ve gerekse dışa ilişkin otoritesi, daha sonraları yine neredeyse hükümet düzeyinde yaşayan Kürt beyliklerinin de temelidir. Ve bu statü kolay kolay bozulmaz. Bu nedenle Türk beylikleri, Kürdistan üzerinde bütünüyle otorite kuramamış, Kürt hanedanlıkları ve beylikleri ile ittifak halinde, bu statüyü yaşatmakla yetinmişlerdir. Örneğin Alpaslan'ın Bizans'la savaşında görüldüğü gibi askeri güç verme biçiminde somutlaşan bu ilişki, kesin bir bağımlılıktan çok, bir ittifak ilişkisi görünümü altında sürdürülmektedir. Bu açıdan bu yüzyılda Türk ve Kürt hanedanlıkları arasındaki çatışmalara rağmen Kürdistan, tam bir istilâ ve işgal altına alınmış olmaktan uzaktır. Türk beyliklerinin Kürdistan üzerindeki etkileri sınırlıdır. Yukarıda değinildiği gibi Türk beylikleri, Kürt hanedanlarının şahsında daha çok bir müttefik bulmaktadırlar. Özellikle o zaman en çok korkulan Bizans tehdidine karşı, Türk saldırı güçlerinin en büyük yardımcısı, Kürt beylikleri, Kürt hanedanlıkları ve aşiret güçleridir. Denilebilir ki Bizans savaşı, yani yanya Kürt savaşçılarının desteği ile kazanılmıştır. Anadolu üzerindeki Türk akınlarının yaygınlaşmasına yolaçan bu savaş, böyle kazanılmıştır. Bu durum daha sonraki tarihte bir çok kez tekrarlanmış, en son örneği ise, Türk Kurtuluş Savaşında yaşanmıştır. Daha 1071'lerde Anadolu'yu Türk boylarına açan kader belirleyici Malazgirt savaşı da gerçekten Kürdistan'da olur. Ve savaşın büyük bir gücü de Kürt savaşçı ve komutanlarından oluşmuştur. İşte, Kürt ve Türk beylikleri böylesine bir ilişki içerisindeyler. Ve Anadolu, Türk boylarına böylece açılır. Dolayısı ile Türk boyları Kürdistan'da İran'da, Suriye'de ve Azerbeycan'da olduğu gibi, yerleşik bir düzen yaratıp orada kurumlaşma yerine, burayı tümüyle Kürt beyliklerine bırakmışlardır.

XI., XII. ve XIII. yüzyılda Anadolu'da yaygın Türk seferleri böylelikle başlar. Adeta Kürdistan'ın çevresi dolanılarak, güneyinde Irak ve Suriye, kuzeyde ise Azerbeycan ve Ermenistan üzerinden Anadolu'ya girilir. Ama Kürdistan'ın ortasına doğru, yani bugün Türk ordusunun yeniden bir işgal süreci içinde olduğu orta Kürdistan'a gelindiğinde, Türk istilâ ve yayılmacı gücü fazla başarılı olmamıştır. Evet tarih X-XI. yüzyıldan itibaren Kürdistan gerçekliğinin daha çok böyle olduğunu söylemektedir. Bu yıllarda Kürdistan'da güçlü bir mahalli otoritenin -ki bunun en bariz örneği Mervani devletidir. Bu devlet 980'lerden 1090'lara kadar yaklaşık yüz yıl yaşar- ve yerleşik güçlü bir devletin varlığı söz konusudur. Ama, büyük bir istilâ gücü olan Türk boylarının bu otoriteyi hiçbir zaman kabul etmek istememeleri nedeniyle, yine de bir çatışma durumu yaşanmaktadır. Mühim olan, bu savaşların tam bir hakimiyet ve başarıyla sonuçlanamaması ve Kürt topluluklarının Ortadoğu'da öyle bir dönemde belli bir süre de olsa adeta bağımsız siyasal ve sosyal bir güç olarak kalabilmesidir. Kürt toplulukları o dönem diğer halklara, örneğin; Fars, Ermeni, Arap ve Anadolu halk topluluklarına nazaran en bağımsızlıkçı bir konumda bulunmakta idiler.

Anadolu'ya yayılan Türk boyları, burada hemen yerleşik bir düzene geçerek, feodal bir organ kurmakta geçikmediler. Anadolu Selçuklu Devleti böyle bir gelişmenin ürünüdür. Burada hemen bir noktayı belirtelim ki; Kürdistan'ın statüsü tarihte ilk defa 1040'da Büyük Selçuklu Devletinin başı Selçuk bey tarafından formüle edilmiş ve o zaman bir fermanla belirtilmiştir. Bu fermanla Kürdistan eyaleti, ülkesi ve devletinden bahsedilmektedir. Daha önce de belirttiğimiz gibi Kürt beyliklerinin desteğiyle kazanılan Malazgirt savaşından sonra, Anadolu Selçuklu Devleti de önemli oranda böyle bir ittifaktan ürünü olarak ortaya çıkmaktaydı.

Bildiğimiz gibi XIII. ve XIV. yy.lara kadar devam eden süreç; Türk akınlarının aralıksız kırımlarla gerçekleştirdiği ve giderek pekişen hakimiyetleri altında, Anadolu halklarının her geçen gün biraz daha Türkleşmesi ve Türk hanedanlıklarının ise yerleşik yeni temel üzerinde feodal bir sınıf haline gelmesi sürecidir.

Aynı zamanda yalnız yenilen halklar ile Türk boyları arasında değil; Türk beyliklerinin bünyesinde de, hem de en derin biçimde boy vermeye başlamıştır. Bizans'a ve egemen yerleşik beylere karşı yürütülen savaşım belki de daha fazlası, Türk toplulukları bünyesindeki "Türkmen" denilen bey olmayan Türk ezilen sınıfına karşı yürütülmeye; onlar üzerinde sürekli seferler ve katliamlar gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Türkmenler, üzerlerinde uygulanan bu korkunç baskı nedeniyle büyük isyanlara kalkışmış ve kitleler halinde yeniden Anadolu'dan göç etmeye başlamışlardır. Türk egemen sınıfları, sünni mezhebi mensupları olarak kurumlaşırken, Türkmenlerin Şi'liğe sığınarak ayakta kalmaya çalışması ve daha sonra İran'a sığınması işte bu sınıf mücadelesinin bir ürünüdür.

Tarih bize, gelişip güçlenen ve artık feodalizmin seçkin bir temsilcisi olan Türk feodal sınıfının, yeni bir evreye ulaştığında, Kürt beyleriyle yeniden bir kader birliği içine girdiğini göstermektedir. Osmanlı hanedanlığının giderek gelişip tüm islam alemi üzerinde yaygınlaşmak istemesi üzerine, Osmanlı sultanları tekrar Kürdistan'a yönelmişlerdir. Daha önce doğuda başlatılan ve birkaç yüzyıldır sürmekte olan o büyük istilâ, işgal, kırım seferleri, Osmanlı sultanlarına bağlı olarak bu sefer batıdan yeniden gündeme konulmuştur. Bu arada hemen belirtelim ki, Osmanlı İmparatorluğunun Kürdistan üzerine yeniden yönelmesine kadar geçen sürede, yani X. yüzyıldan XV. yüzyıla kadar geçen yaklaşık 400 yıllık sürede bir çok Türkmen ve Türk boyu işgal ve istilâ amacıyla Kürdistan'a saldırmış, ama her seferinde güçlü Kürt toplulukları arasında sıkışmış, buraya yerleşmek istediklerinde ise Kürt topluluklarının bünyesinde erimekten, kurtulamamışlardır. Bu anlamda "yeninin, daha uygar olan yenilenin içinde erimesi" evrensel doğrusu bir kez daha tekrarlanmış, Türk boyları Kürt boyları içinde yüzyıllarca süren böyle bir gelişmeden kendilerini kurtaramamışlardır.

Evet daha sonraki yüzyıllarda da etkisinden bir şey kaybetmeyen bu gelişme, açıktır ki kendiliğinden ve rahat bir tarzda değil, tümüyle, bir çatışma ortamında gerçekleşmiştir.

XVI. yüzyıllardan itibaren Yavuz'un bildiğimiz "Doğu Seferleri" yani, büyük bir islam imparatorluğu kurma amacı gündeme geldiğinde ilk başvurduğu güç yine, Alpaslan'ın Anadolu'ya girmek için başvurduğu Kürt toplulukları ve beylikleri olmuştur. Batı'dan sonra bu sefer de Doğu'ya açılmak isteyen Osmanlı hanedanları, Arabistan'ı işgal etmek ve İran'ı ele geçirmek için, yine en çok Kürt beyliklerine başvurmak zorunluluğunu duymaktadır. Tarihin bu dönemde karşımıza çıkardığı ve ondan sonraki tarihin belirlenmesinde önemli payı olan yerel otoritenin işbirlikçi temsilcisi ise, Şeyh İdrisi Bitlis'i'dir. Yine tarihin kayd ettiği bir başka gerçek vardır ki o da; sayılan onlarca olan ve her birisi bir devlet konumunda bulunan, Kürt beyliklerinin o zaman, bir Türk hanedanı tarafından kurulan Osmanlı İm-

paratorluğu arasındaki bir çekişme içinde, kendi çıkarları gereği her iki güç arasında yalpalanmakta ve hatta bölünmekte olduğudur. Bu çekişme ortamında Kürt beyliklerinin önemli bir çoğunluğu, bu beyliklerin o zamana kadar iç ve dış çatışmalar nedeniyle kendi bağımsız devletlerini veya bağımsız, gelişmiş bir monarşik krallıklarını oluşturmamaları; ama ezilen diğer halkların aksine mevcut egemen güçlerle ittifak arayacak kadar kendi güçlerini sürekli muhafaza etmeleri ve bunu sürdürme istemleri; Kürt beyliklerinin sünni olması ve İran Safevi devletinden büyük zarar görmeleri, Osmanlı sultanlarının ise kendilerine adeta devlet düzeyinde ayrıcalıklar sunmaları nedeniyle, Osmanlı hanedanlıklarının yanında yer almışlardır. Bunun sonucu olarak Kürt beyliklerinin yedeğini alarak, Çaldıran'da İran Şii devletine saldıran Osmanlı Sultanlığı bu savaşta başarılı olmuş ve Kürdistan'ın büyük bir kesimi ile, Azerbeycan'ı ve Ermenistan'ı kendi imparatorluk sahasına katmıştır. Yine aynı ittifakla bu defa güneye yönelen Osmanlı sultanları, bu seferde Memlük devletini yıkmış ve tüm Arap sahası ile Kuzey Afrika'nın büyük bir bölümünü Osmanlı İmparatorluğu'na dahil etmişlerdir. Bütün bu savaşlarda, Kürtler önemli roller oynamışlardır. Selçuklu İmparatorluğu'nda olduğu gibi, Büyük Osmanlı İmparatorluğu'nun tüm islam alemi üzerinde etkinlik kurmasında da Kürt beyliklerinin rolü son derece önemli olmuştur.

Osmanlıların islam alemi üzerinde yürüttükleri bu nüfuz savaş döneminde de Kürt hanedanları, otoritelerini büyük oranda korumuş, bunu devlete yakın bir statü altında tutmuşlardır. Kürtlerin, Balkanlıların, Osmanlılar bünyesindeki iç özerkliklerinin çok çok ötesinde bir statüleri vardır. Kürt hanedanlıklarının Araplar, Ermeniler vb. birçok halka göre durumları böyledir.

XVI. ve XVII. yüzyıllardaki gelişmeler böyledir. Ama ne zaman ki Osmanlı İmparatorluğu batıda yükselen kapitalizm karşısında giderek gerileme ve duraklama sürecine girmiş, üstün bir üretim biçimi kapitalizm, feodal Osmanlı toplumuna karşın üstün sonuçlarını peşpeşe vermeye başlamış ve özellikle askeri alanda Osmanlı istilâları artık, ganimet ve çapul seferlerinden sonuç alamaz duruma düşmüşse, o zaman Kürdistan üzerinde de yeni bir işgal ve istilâ dönemi başlamıştır. Osmanlı Türk hanedanlığı artık iyice gerilemiştir. Çünkü sürekli istilâ ile beslenen ve tüm Avrupa'ya doğru yönelttiği istilâlara ve bu istilâlardan elde ettiği ganimetlere dayanarak yaşayan imparatorluk artık bu yöntemle yaşayamaz duruma gelmiştir. Halklar ise, Orta-Avrupa ve giderek Balkanlar da kapsama üzere bu ağır yükü üzerlerinden atmanın hazırlığı içerisine girmişlerdir. Kapitalizm onlar için gerekli sosyo-ekonomik temeli sağlamaya, Osmanlı otoritesi ise özellikle üst yapıda giderek sarsılmaya, Türk orduları da peşpeşe dağılmaya başlamışlardır. Derlenmiş feodal ordular, bildiğimiz o ilk büyük yenilgilerini XVII. yüzyıldan itibaren almaya başlamış, XVIII. yüzyıl ise boyarda yenilgilerle dolu hale gelmiştir. Ganimet gelmediği gibi, o orduların büyük masraflarını karşılayacak kaynak bile tükenmektedir. Batıdan alınan artık ganimet değil, peşpeşe yenilgidir. Bu durumda imparatorluk tek çıkış yolunu, yeniden Anadolu'ya, Ermenistan'a, Arabistan'a, Kürdistan'a yönelmekte bulur. Artık buradaki yerleşik halkları sağlamak ve o büyük savaş masraflarını ve gereksinmelerini zorla bu halklardan sağlamak zorunluluğunu duymaktadır. İşte XVII. yüzyılların sonlarından itibaren gördüğümüz o halklar üzerindeki büyük kırım, baskı ve sömürü, böylesine bir temele dayanmaktadır.

Bilindiği gibi, batının gelişen kapitalizmi karşısında tutunamayıp, doğuya yönelen ve tam bir asalak halini almış Osmanlı Sultanlığının kendini yaşatmak amacıyla halklara yönelttiği baskı ve sömürü bütün Anadolu'da, Kürdistan'da,

Arabistan'da büyük bir başkaldırıya ve bir isyanlar dönemine yolaçmıştır. XVIII. yüzyılın başına tekabül eden bu tarihteki, büyük Celali isyanları, Türkmen isyanları, Baba İshaklardan başlayan ve o geleneği devam ettiren isyanlar, Şeyh Bedrettin vb. tüm isyanlar, Osmanlı sömürsüne karşı ortaya çıkan ve daha sonra onlarca kez tekrarlanan halk ayaklanmalarının ilk öncüleridir. Batı Avrupa'da XV. yüzyıldan itibaren çürüyen bir sistem haline gelmiş, feodalizmi, gelişen bir üretim biçimi olan kapitalizme karşı bu yüzyılda zorla ayakta tutmaya çalışan Osmanlı İmparatorluğu, tam bir gerici içindedir. Avrupa'nın sürekli gelişen ekonomik, sosyal, bilimsel, teknik ve giderek askeri üstünlüğü karşısında, imparatorluk nafiye bir biçimde kendisini zorla ayakta tutmaya çalışmış, ama herşeye rağmen bunu başarması mümkün olmamıştır. Ancak o yine de bünyesine hapsedtiği halkları, bu halkların dinmeyen başkaldırlarına duyduğu korkunç öfke ile ezerek sonuç almaya çalışmıştır. Bunu halklar üzerinde sürekli kıldığı işgal ve istilâ seferleriyle gerçekleştirmeye çalışan Türk egemen sınıfları, bu amaç ve uygulamalarını günümüze dek sürdürmektedirler. Dünya imparatorlukları kuran bir gücü temsil etme kompleksi, bu sınıfların temsilcilerini sürekli azgın bir şovenizme ve büyük devlet olma hülyalarına sürüklemiştir. O kapitalizmin etkileyip, uyandırdığı, bilinçlendirdiği ve kendi millî varlıklarına doğru yönelttiği halkların üzerine her zaman böylesine gerici bir mantıkla saldırmış, ama her zaman da yüz-geri edilmiştir. Özellikle Avrupa'da kapitalizmin Balkanlara doğru yayılmasıyla daha da gelişen millî hareketlere, o hep bu büyük devlet ünvanına dayanarak yürümüş ama her seferinde de yenilmiştir.

XIX. yüzyıla gelindiğinde ise iyice yıpranan Osmanlı İmparatorluğu, en ufak bir halk hareketi karşısında bile acze düşmüş, küçük yerel isyanları bile artık kolay kolay bastıramıyacak bir duruma gelmiştir. Evet, yükselen kapitalizmin etkisi altında gelişen halkların başkaldırıları, Avrupa kapitalist sömürgeci devletlerinin doğması ve imparatorluk ile onun etki ve egemenlik alanlarına doğru saldırıya geçmeleri karşısında, imparatorluk, o koca gövdesine sığınarak eskiden yaşadığı şaşalı dönemi yeniden yaşamak istemiş ve bunu gerçekleştirmek için habire seferler ve savaşlar düzenlemiştir. Ama bu yoldaki tüm çabaları, birkaç yüzyılın kan deryasına çevrilmesinden, yüzlerce halktan milyonlarca insanın boşu boşuna telef olmasından başka bir sonuç vermemiştir. Osmanlı istilâ orduları bu yüzyıldan sonra artık tarihin gidişini durdurmak için tam bir kördüğüsüne başlamıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun XVI. ve XVII. yüzyıldan sonra yürüttüğü savaşın anlamı artık budur. Ve süreç bu yolda ilerledikçe imparatorluk halklar üzerinde tam bir asalak, ur haline gelmiş, gericiyi daha da belirginleştirmiş, gelişmeyi engelleyen bir güç olma niteliği onu giderek, Avrupa kapitalizminin basit bir ajanı, kendisinin doğrudan sürdürmediği halk hareketleri ile egemenliği altına alamadığı geniş Ortadoğu ve Balkan halklarını denetlettiği kukla bir gücü durumuna düşürmüştür.

Avrupa başlangıçta kendisiyle çatışan imparatorluğu yıkmak istemiş, ama daha sonra kolayca anlamıştır ki; Osmanlı hanedanlığı, şahsında, kapitalist Avrupa için önemli bir müttefiki temsil etmektedir. Özellikle Avrupa'nın efendisi olan İngiliz kapitalizmi ve imparatorluğu, daha gelişmesinin ilk evresinde ve özellikle de sömürgeciliğe başlaması ile birlikte, Osmanlı İmparatorluğu ile yakın bir ittifak aramaya başlamıştır. İttifakın amacı onu yıkmak değil, merkezi otoriteyi güvenlik altına alacak, onu halk hareketlerinin tehditinden koruyacak sadık yönetimler yaratmaktır. Daha XVIII. yüzyıldan itibaren sorun, imparatorluğun yıkılması değil, onun zorla da olsa halkların başında tutulmasıdır. Elbette bunun başka nedenleri de vardır. Örneğin imparatorluğun kuzeyden inecek Çarlığa karşı sürülmesi ve gelişen

diğer kapitalist güçlerin durdurulmasında kullanılması gibi.

Gelişen güçler olarak Alman-Avusturya İmparatorluğu ve Fransız sömürgeciliği de vardır. Ama Osmanlı hanedanlarının en yakın müttefiki hep İngiliz sömürgeci imparatorluğu olmuş, ve Osmanlı Sultanlığı giderek bu gücün (İngiliz emperyalizmi) halklar üzerindeki bir baskı ve sömürü aygıtına dönüşmüş ve imparatorluk ardına kadar İngiliz sömürgeci imparatorluğuna açılmıştır.

Evet, tarih başlangıçta Avrupa'ya karşı direnen imparatorluğun XIX. yüzyıldan itibaren bu özelliğini, Avrupa kapitalizminin uyandırıp, bilinçlendirdiği halklara karşı bir baskı aygıtına dönüştürdüğünü göstermektedir. Özellikle XIX. yüzyılda tümüyle uyanan Balkan halklarına karşı imparatorluk bir savaş aleti, Osmanlı beyleri, sultanları ve paşaları ise tam bir katliam makinası haline gelmiştir. Birçok halkın tarih sahnesinden silinmesi böyle bir gidişin sonucunda gerçekleşmiştir. O bildiğimiz, Balkan halkları üzerinde ardı arkası kesilmeyen savaşların izahı budur.

Ama elbette ki bu, boş ve anlamsız bir çabadır. Daha ileriye temsil eden millî uyanış ve kurtuluş hareketleri henüz XIX. yüzyıl sona ermeden büyük başarıları ulaştırmış ve bu halklar peşpeşe imparatorluktan kopmuşlardır. İmparatorluk artık bu kadar acınacak bir noktaya gelip dayanmıştır. Avrupalı efendileri onun yıkılmasına izin vermemiş, onu içine düştüğü bu durumdan kurtarmışlardır. Ancak XVI. yüzyıldan XIX. yüzyıla kadar böylesine sıkışmış bir duruma gelen imparatorluğun, bu savaş makinasını neyle besleyeceği sorunu yine de baş sorun olarak kalmıştır. Artık Avrupa'dan ve Balkanlardan sağlanamayan giderleri karşılayabilecek tek alan kalmıştır ki o da Anadolu, Arabistan, Kürdistan ve Ermenistan'ın teşkil ettiği Ortadoğu'dur. Bu alanlar bu kez, büyük bir baskı ve sömürü cenderesinden geçirilmiştir. Halkların buna karşı tepkileri ise XIX. yüzyılın bilinen isyanları biçiminde gelişir. O dönemde Kürdistan'da ortaya çıkan ayaklanmaların anlamı budur. Anadolu halkı ile orda yaşayan Türk, Ermeni ve Rum halkları büyük bir baskı altına alınmıştır. Bahsedilen bu halklar, uygulanan baskılara karşı pek fazla direneme, ortaya çıkan direnmeler ise Celali isyanları ve Türkmen ayaklanmalarında olduğu gibi, çok kanlı bir biçimde ezilmiştir. Tarihte Kuyucu Mehmet Paşa Seferi olarak bahsedilen olayda 40 bin küsur insanın kuyulara doldurulduğundan bahsedilir. Yine Celali isyanlarının çok hazin sonucu ile Ermeniler ve Rumların başına gelenler bilinmektedir.

Osmanlı sultanlarının o dönemde bu kez en çok göz diktikleri ve boyun eğdirmek istedikleri alan Kürdistan'dır. Bir defa herşeyden önce buradaki Kürt beyleri tam bir özerklik içerisindeydiler, ve Kürdistan onların gerçekten gerek tarımsal ve gerekse hayvansal yönden en çok besleneceği alandır. Burası imparatorluk için hem asker ve hem de gıda kaynağı olacaktı. İmparatorluk artık batı karşısında dayanamayıp, yüzyüze geldiği çökme tehlikesini ise, Ortadoğu'daki varlığını koruyup, geliştirerek gidermeye çalışacaktır. Bu nedenle de Kürdistan'a yüklendikçe yükleneyecektir. Tarih bunun, daha çok IV. Murat'la başlayıp 1840'lardan itibaren hızlandırıldığını yazar. Şüphesiz ki daha önce Kanuniler zamanında örneğin Bağdat seferinde olduğu gibi, Kürdistan yine boydan boya işgal edilmiş, fakat Kürdistan üzerine sistemli (iç otonomileri ve beylikleri ezmek, Kürdistan'ın diğer ülkeler, örneğin Anadolu, Ermenistan ve Balkanlar gibi tamamen zapturapt altına almak) yürüyüş XVII. yüzyılda başlamıştır. İlk Kürt ayaklanmaları da bu yüzyıllarda ve buna karşı gelişmiştir. Çünkü Kürdistan'a yeniden yönelen ve bu sefer beyliklerinin yıllardır sürdürdüğü otonomi statüsünü bütünüyle yıkmayı ve Kürdistan'ı imparatorluğun her türlü hakimiyetine açık bir alan haline getirmeyi amaçlayan imparatorluğun istilâ girişimi ve bu amaçla baş-

lattığı saldırılar XIX. yüzyılda doruk noktasına ulaşmıştır. XIX. yüzyıldaki ünlü Kürt ayaklanmalarının anlamı da buradadır.

Yüzyıllardan beridir yerleşik bir durumda bulunan güçlü Kürt beylikleri ve aşiret toplulukları bağımsızlıkları ve özgürlüklerinden; Osmanlı İmparatorluğu ise, büyük bir asker ve gıda deposu olarak gördüğü Kürdistan'ı tümüyle hakimiyeti altına almaktan bir türlü vazgeçmemiştir. Buna bir de İngiliz sömürgecilerinin Kürdistan'ı bir kapitalist meta ihracı alanı olarak görmesi de eklenince, Kürdistan üzerindeki çatışma daha da şiddetlenmiştir. Bu konunun biraz daha açıklanmasında yarar vardır.

XVIII. ve XIX. yüzyıldan itibaren bir yandan adım adım Basra Körfezine ve Hindistan'a diğer yandan Kara Deniz'den Mısır'a, Kızıl Deniz'e açılan İngiliz emperyalizmi buraya varan yolları da hakimiyet ya da denetim altına almaya yöneldi. Bu yolların önemli bir kısmının bir türlü zapturapt altına alınamayan Kürt boylarının yaşadığı Kürdistan'dan geçmesi, İngiliz emperyalistlerini en çok düşündürülen hususlardan biriydi. İngiliz emperyalizmi, Kürt boylarını, bu alanlara yapmakta olduğu meta ihracı önünde bir engel olarak görürken; Ermeni, Rum ve Süryani gibi Hristiyan toplulukları kendisine bağlı bir komprador kesim olarak geliştirmek istemekteydi. Yani İngiliz sömürgeciliği de daha sonraki diğer sömürgeci devletler gibi, Kürdistan'ı mutlaka dizginlemesi talep etmekte ve onların bu talepleri Osmanlı Türk sultanlarının istem ve çıkarlarıyla da çatışmaktaydı. Emperyalizm ve işbirlikçi sultanlığın Kürdistan üzerindeki çıkarlarının bu denli çatışması üzerine, 1830'larda Musul ve Bağdat'taki Fransız ve İngiliz konsolosları, sultandan Kürdistan'ı dizginleyip, denetim altına almasını istemeye başladılar.

Bu dönem aynı zamanda, Osmanlı İmparatorluğu'nun batının artan dayatmaları karşısında giderek bir yarı-sömürge durumuna girmeye başladığı bir dönemdir. İngilizler ile yapılan meşhur ticaret antlaşması ile Tanzimat Fermanı bu dönemin bir ürünüdür. Ama Osmanlı İmparatorluğu'nun girdiği sömürgeleşme sürecinin önemli bir özelliği vardır. O, doğu uygarlığına açılan yolların kapısı olan Kürdistan üzerinde tam bir denetim kurmakla görevlendirilmiştir. Bu dönemden sonra Osmanlı feodalizminin Kürdistan'a yönelik saldırılarının amacı artık sadece feodal devletin çıkarlarını korumak değil, aynı zamanda kapitalizmin çıkarlarını da koruyup, kollamaktır. Bu nedenle Kürdistan'a yönelik istilâ seferlerinin kapsamı ve boyutları artık oldukça gelişmiştir. Bu anlamda XIX. yüzyılda istilâ ve işgaller karşı gelişen, Kürdistan'daki direnmelerin de kapsamı genişlemiş, anlamı ise oldukça derinleşmiştir. Osmanlı Sultanlığı'nın emperyalizmin güdümündeki bu yeni saldırılarına karşı Kürdistan'da ardı arkası kesilmeyen isyanlar patlak vermiştir. Ama bilinen nedenlerden ötürü bu isyanlar başarıya ulaşamamış ve Kürdistan, bu yüzyılların sonuna doğru o eski otonom yapısını büyük oranda kaybetmiştir. Böyle bir sonucun sağlanmasında Osmanlılara akıl hocalığı eden emperyalist güçlerin en önde gelenlerinden biri de Almanlardır. Özellikle sultan Hamid'in uygulamaya koyduğu askerlik ve vergi ile ilgili kurallar, o zaman Osmanlılara danışman olarak gönderilen Moltke'nin çalışmaları bir ürünüdür. Bu dönem aynı zamanda Kürdistan'ın Osmanlı İmparatorluğu ile Alman kapitalizmine açıldığı dönemdir de.

1830'larda Moltke'nin hazırladığı planlara ve yaptığı hazırlıklara dayanan emperyalizmin doğrudan yönlendirmesi altındaki seferlerinde Osmanlı orduları, Mezopotamya'da bir boydan diğer boya işgal ve kırm hareketlerine girişmişlerdir. Kapitalizmin çıkarları temelindeki ilk istilâ hareketleri bu seferlerle başlamıştır.

Bu geniş çaplı istilâ seferlerine karşı, Kürdistan'da XIX. yüzyılın başlarında bü-

yük isyanlar patlak vermiş ve yüzyılın sonuna kadar devam etmiştir.

Bu seferler 1880'lere, yani Abdülhamid işbaşına gelinceye kadar yaygın bir biçimde devam etmiştir. Kürt beylikleri ise, bu döneme gelindiğinde artık büyük oranda yenilmiş, yeni bir egemenlik statüsü altına alınmıştır. Kürdistan halkı, bu dönemde bir türlü önlenemeyen halk hareketleri sonucunda, XIX. yüzyılda peşpeşe bağımsızlıklarına kavuşan Balkan halklarının tam tersi bir durum içinde bulunmaktadır. Şüphesiz ki bunun önemli iç ve dış nedenleri vardır; Kürdistan'daki ayaklanmaların bağımsızlıkla sonuçlanmasını engelleyen iç nedenler, kapitalizmin Kürdistan'a ulaşmaması sonucu bütünüyle egemen durumda olan aşiretçi feodal yapının objektif ve subjektif yetersizliği iken; dış nedenleri ise Avrupa devletleri ile Osmanlı Sultanlığı'nın Kürdistan üzerinde sağladığı çıkarbirliğidir. Oysa Balkanlarda tam tersi bir durum söz konusudur. Ve Avrupa devletleri burada yerel devletlerin oluşmasına katkıda bulunmuşlardır.

XIX. yüzyılın sonuna doğru gelindiğinde, Kürt beyliklerinin direnişi kırılmış ve Kürdistan Osmanlı hanedanları ve emperyalizmin çıkarlarına uygun bir alan haline getirilmiştir. Kürdistan'ın yeni statüsü "sultana sadık bir belde" biçiminde belirlenmiştir.

Sultan Mahmud'un politikası sonucu yenilen Kürt egemen sınıflarında teslimiyet ve uşaklık temelinde yeni bir işbirlikçi sınıfı oluşturulmuş, bu işbirlikçilik "Hamidiye Alayları" adı altında oluşturulan askeri bir güçte somutlaşmıştır. Bu işbirlikçi askeri gücün oluşturulmasında amaç, hem Kürt aşiretlerini feodal temelde yeniden örgütlemek, hem de başta Kürt halkının başkaldırıları olmak üzere bölgede ayaklanma halindeki tüm Ermeni vb. halkların direnişini ezmektir. Hamidiye Alaylarının oluşturulması tarihte Kürdistan halkına karşı düzenlenen en alçakça plan ve tertiplerden birisidir. Hain bir işbirlikçi tabakanın halklara karşı suç işleme temelinde halkımızın başına belâ edilmemesinin yanında bu birliklerin, esas tahripkâr rolü, halkımızla diğer halklar ve hatta Güney Kürdistan'a yönelen saldırılar nedeniyle Kuzey ve Güney Kürdistan'daki halkımız arasında bile kin ve ayrılık tohumları ekmesidir. Bu nedenle bir türlü bütünlüğe kavuşamayan Kürt hareketleri yine bu alaylar eliyle ezilmiştir. Hamidiye Alaylarının oluşturulmasında somutlaşan Osmanlı İmparatorluğu'nun o dönem Kürdistan politikası, topluma, millî bilinç yerine kör, feodal çıkarları hakim kılan bir politikaydı. Ve bu özellikle de Abdülhamid'in anlayışı ve uygulamalarında somutlaşmaktaydı. Bu politikaya göre beylikler birbirlerine karşı kullanılmalı ve toplum bu temelde bir kördüğüsüne sokulmalıydı. Dış istilâ ve işgaller ve Osmanlı ordularının aralıksız süren katliamları yetmiyormuş gibi, toplum bir de bu işbirlikçi hain feodal, savaş ağalıkları temelinde çığırından çıkartılmalıydı. XIX. yüzyıl sona erip, XX. yüzyıla girilirken Kürdistan bir de böyle bir belâ ile karşı karşıya kalmıştır. Bu elbette ki, feodal Türk sultanlarının işbirlikçi feodalizmi Kürdistan'da güçlü bir temelde yeniden üretme çabalarının bir sonucudur.

Bu dönem, yani Kürdistan'a ilişkin köklü değişikliklerin gündeme konulduğu XIX. yüzyılın sonu ve XX. yüzyılın başı aynı zamanda Türk burjuvazisinin doğuş ve siyasal bir güç haline gelerek iktidara yürüyüş yıllarıdır. Türk burjuvazisinin doğuşu daha başında oldukça anlamlıdır. Biz bu yazımızda bu sınıfın doğuş hikâyesine, diğer yazılarımızda ayrıntılı bir tarzda değindiğimiz için fazla yer vermeyeceğiz.

Ama Türk burjuvazisinin iktidar aracı olarak feodalizme karşı mücadele temelinde oluşturulmuş bir devleti değil de nasıl bizzat bu feodal despotizmi kullanarak, nasıl bu feodal imparatorluğa dayanarak halkları zorla baskı altına alıp Türkleştirmeye çalıştığı bu alanda Abdülhamid politikasını nasıl kendisine temel aldığı,

Türk burjuvazisinin bir güç olarak Kürdistan'a nasıl yöneldiği, bu gücün siyasal örgütü olan İttihat ve Terakkicilerin Balkanlardan Kürdistan'a kadar tüm halklar ve özellikle de Ermeniler üzerinde, daha sonra Hitler'i bile özendiren soykırımları nasıl gerçekleştirdiği vb. birçok hususun açıklanması bütünüyle Türk burjuvazisinin doğuşu ve iktidara gelişi ile yakından ilintilidir. Türk burjuvazisi köhnemiş Osmanlı devlet aygıtını temel alıp, ona taze bir kan vererek Osmanlı Sultanlığının emperyalizmle girdiği işbirlikçilik ilişkileri ile, sömürgeci politika ve uygulamalarını aynen devralıp daha da ilerletmiştir.

Gerek emperyalizmle girilen işbirlikçi ilişkiler ve gerekse halklar üzerindeki baskı, sömürü ve imha uygulamalarının Türk burjuvazisinin şahsında daha ileri boyutlara varmasının nedeni, bir yandan gelişen kapitalizmin ve emperyalist güçlerin devlet üzerindeki baskılarının giderek artması; diğer yandan, sömürge halkların bir bir kurtulmaları nedeniyle imparatorluğu besleyecek kaynakların kurumaya yüz tutmasına rağmen, bir türlü durulmayan halk ayaklanmalarıdır.

İşte Ermeni ve Rumların hemen tümünden imhası ve Balkanların bir kan deryasına dönüşmesinin nedeni budur. Arap toplumu da, koşulları daha farklı ve gerek gelişme düzeyi, gerekse coğrafik alan olarak bir hayli uzakta olmasına rağmen bu barbarlıktan nasibini almıştır.

O yıllara dek uğraşıla uğraşıla ve en son olarak da Abdülhamid'in uygulamaları altında kolay yutulur bir lokma haline getirilen Kürdistan ise, Türk burjuvazisi tarafından uygulanan yeni baskı ve tecrit politikalarına sahne olmuştur.

Türk burjuvazisinin egemenliğe yükseldiği yıllar aynı zamanda I. Dünya Savaşı'nın patlak verdiği yıllardır.

Türk burjuvazisi de bu savaşa ve hem de emperyalist amaçlarla katılmakta gecikmedi ve dünya çapındaki emperyalist kamplaşmada çıkarları onunki ile uzlaşan Alman emperyalizminin yanında yer aldı. Ama çapı böyle bir savaşı kaldıracabilecek büyüklükte olmadığından Birinci Dünya Savaşında ağır bir yenilgi alarak, neredeyse tarihten silinmekle yüzyüze geldi.

Ancak Osmanlı İmparatorluğu'nun yüzlerce yıllık kurumlaşması ve emperyalizmle girdiği bağımlılık ilişkileri temelinde ortaya çıkmış ve Türk burjuvazisinin oluşumuna kaynaklık eden çok sayıdaki siyil ve askeri bürokrat, varlıklarını tehdit eden bu durum karşısında, yüzlerce yıllık tecrübe birikimi ve olanaklara dayanarak bir çıkış daha yaptılar. Dünya savaşı sonlarında tam sömürgeleşme tehlikesi karşısında bir ulusal kurtuluş savaşı olarak beliren bu çıkışın ana yönü, yine kendi varlığını yaşatmak için halklar üzerindeki egemenliğin ebedileşmesi ve bunun için yarın kalmış olan tenkil hareketlerinin tamamlanmasıdır. Nitekim başta Ermeni ve Rumlar, daha sonra Kürtler üzerindeki baskı ve imha uygulamaları 1920'lerde giderek yoğunlaştırılmış ve Kürtler bu tarihten itibaren tam katliam süreci içine alınmışlardır.

Rusya'da devrimin patlak vermesiyle doğan elverişli uluslararası ortamda ve özellikleri böyle olan bir gelişme sonucu iktidara oturmayı başaran Türk burjuvazisinin, kendi iktidar biçimlerini yaratma yöntemleri de, yine ancak bu sınıfın oluşum özellikleri ile izah edilebilecek son derece gerici niteliğe sahiptir.

Örneğin cumhuriyet ve burjuva demokrasisi gibi dünya burjuvazisi ve insanlığın uğruna büyük mücadeleler verdiği, çeşitli programlar ve partiler yaratarak büyük savaşlara atıldığı ülküler, Türk burjuvazisi için sadece M. Kemal'in kafasındaki, kimsenin bilmediği ve en yakın mücadele arkadaşlarına bile yutturulması gereken bir entrikadan başka bir şey değildir. M. Kemal bu gerçeği aynen şu sözlerle dile getirir: "Bir idare biçimi olarak cumhuriyeti düşündüğümde bunu ben den başka kimse bilmiyordu. Ve ben bunu açıkladığımda doğan tepkiler yüzünden onu zorla kabul ettirdim."

Türk burjuvazisinin, demokrasiyi ele alış ve uygulama tarzı da aynıdır. O, demokrasiyi uygun bulduğu zaman, uygun bulduğu kadar, uygun bulduğu biçimde ve uygun bulduğu kişilerle yürütür.

Bütün bu iki yüzlü ve entrikacı yöntemler Türk burjuvazisinin sınıf olarak içinde bulunduğu durumu gösterir. Biz bu konuyu burada daha fazla açmayacağız. Ama burada dikkatle kavranması gereken önemli bir husus vardır; olumsuz diğer özelliklerin yanında Türk burjuvazisinin yani egemenlik sisteminin en yıkıcı yönünü, sahip olduğu azgın şoven milliyetçilik oluşturmaktadır.

Diğerlerini olduğu gibi, Türk burjuvazisinin bu özelliğini de belirleyen, onun içinde olduğu objektif ve subjektif koşullar ve gelişkinlik düzeyidir.

Türk burjuvazisinin iktidara yürümesi ve iktidarı elinde tutabilmesi, ister dünya savaşı içinde ve isterse cumhuriyetin ilanı sürecinde olsun hep egemenlik altındaki ve diğer halklara karşı yürütülen saldırgan ve şoven bir savaş ortamında mümkün olabilmektedir. Dolayısı ile bu şoven milliyetçilik Türkiye Cumhuriyeti'nin harcıını oluşturduğu gibi onun yaşamasının da en temel etkenlerinden birisidir.

Her şeyden önce cumhuriyeti yönetenler, İran'da ve Arabistan'da saldırı birliklerini yöneten, ve halklara karşı soykırımları yürüten Türk ordu ve çetelerinin komutantlarıdır. Ayrıca Türk burjuvazisi katliamlara rağmen henüz halledilmemiş bir Kürdistan sorunu ile yüzyüzedir.

Bu açıdan açıktır ki yayılma geleneği cumhuriyetin de en temel unsurlarından biri olarak yaşayacak, ülkenin birliği ve bütünlüğü, dini bir ülkü gibi cumhuriyetin temelinde kazanacak ve egemenlik altına alınıp da eritememiş ve yok edilememiş ne kadar halk topluluğu varsa hepsi bu parola altında ezilecektir. İşte bu amaçla 1940'larda Kürdistan'a yeni bir saldırı seferi daha başlatılmıştır. Bu seferki saldırı, isyanlardan temizlenmiş olan bu alanda, Türk burjuvazisinin ekonomik ve sosyal gelişmesi için kaynak yaratmayı hedeflemektedir.

Çok gerici bir burjuva ve kapitalist yaşama geçen ve tüm feodal kalıntıları, gelenekleri kendi kişiliğinde somutlaştıran Türk egemen sınıfları, bir yandan emperyalizme sıkı bir bağımlılık içine girerken; diğer yandan ise, sosyalizm ile çeşitli ilişkiler temelinde gelişmeye çalışmakta idi. Böyle bir özelliği bünyesinde somutlaştıran Türk burjuvazisi sahip olduğu tüm olumsuz özelliklere rağmen o döneme gelinceye dek tamamen güçten düşürülmüş Kürt beylikleri ve kapitalizmin üstünlüğü karşısında eritilmeye, yutulmaya elverişli hale gelmiş Kürt toplumu üzerine ezici bir tarzda yürümek bakımından son derece elverişli bir konuma sahiptir. Nitekim, bu şekilde Kürdistan üzerine yürüyen bu gücün başarıya ulaşması zor olmamıştır. Modern askeri gücüne dayanan bu sınıfın karşısında, Kürt feodallerinin yapacağı pek birşey yoktur. Tarih birçok nedenden ötürü bu yıllarda Türk burjuvazisinin üstünlüğünü ve tamamen işbirlikçileşen Kürt feodal sınıfının fazla direnemeyeceğini yazdığı gibi, Kürt toplumu bünyesinde ise bir millî burjuva sınıfın ve proletaryanın doğmadığını da yazar.

Çok kan dökülmesine, büyük acılar yaşanmasına rağmen, Kürdistan bu yıllarda Türk burjuvazisi tarafından tamamen zapturapt altına alınabilmiş, 1940'lara gelindiğinde artık yepyeni bir Kürdistan statüsü doğmuştur. Bu yıllardan itibaren artık Kürdistan'da geçerli olan, Türk egemen sınıflarının Türk ulusçuluğu ve bu ulusçuluğun dayandığı ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel temellerin olduğu gibi Kürdistan'a aktarılması, Kürdistan'ın Türkiyeleştirilmeye çalışılması, üst yapıda aşiret reisleri ve feodal beylerin tümüyle ajanlaştırılması ve Kürt toplumunun giderek kendi ulusal ve toplumsal gerçekliğinden kopartılmaya çalışılması doğrultusundaki çabalarla, Türk egemen sınıfları, Kürdistan'ın geri sosyal yapısından dolayı, adeta vahşi bir hayvanın avına yönelmesi gibi Kürdistan'a yönelecek ve ona

saldıracaktır. Ele geçirdiği bu avı bir an önce yutmak ve onun yaşamına son vermek için yoğun çaba harcayacaktır. Ama Kürdistan, Türk burjuvazisi için, adeta bir yılanın evire çevire yutmaya çalıştığı, fakat midesi kaldıramadığı için bir türlü hazmetmeye gücü yetmediği ve bundan dolayı kursağında kalan bir büyük lokmaya veya ava benzemektedir. Türk egemen sınıfları, Kürdistan'ı gerçekten ağzına alır, fakat Kürdistan lokması bir çok nedenden ötürü, coğrafyası, ulusal özellikleri ve toplumsal gerçekleriyle Türk burjuvazisinin öyle kolay kolay yutabileceği bir lokma değildir. Yutmaya kalktığında ise akibeti, yuttuğu büyük lokmayı hazmedemeyip, sürekli kusan ve eninde sonunda onu dışarı atmak zorunda kalan yılanınki ile aynı olmuştur. Türk burjuvazisinin 1940'lardan sonraki durumu aynen böyledir. Fakat buna rağmen Türk burjuvazisi günümüze kadar bu isteğinden vazgeçmemiş, işgal ve istilâlarından geri durmamıştır.

O, feodal topluma girişte istilâci, işgalci bir güç olduğu gibi, feodal toplumun yıkılış sürecinde de büyük bir istilâci, işgalci, ilhakçı ve halklar üzerinde kan kusturucu bir güçtür. Kapitalizmin geliştiği dönemde ise Avrupa kapitalizmi ve giderek emperyalizmin işbirlikçi bir gücü olarak baskı, sömürü, işgal ve istilâyı bu sefer bir temelde geliştirdi. Görülen gerçek odur ki, Türk egemen sınıfları işgal ve istilâ özelliklerinden tarihin hiçbir döneminde vazgeçmemişlerdir. Çünkü o öyle bir sınıftır ki nereden geldiği veya nereden çıktığı ve nerede duracağı belli değildir. Bir yerde imparatorluk kurar, dağılır, yeniden ilişki kurar, gelişmeye çalışır, faaliyetlerinde sınır yoktur. Örneğin Selçuklu devletinin sınırı belli değildir, nereye kadar uzandığı, ne kadar alanı kapsadığı kesin bilinmemektedir. Anadolu'ya gelir Anadolu Selçuklu Devletini kurar, ne kadar halkı katlettiği belli değildir. Balkanlara gider aynı şeyi yapar. Yine Osmanlı Sultanlığı kurulur, dağılır. Halen Türk egemen sınıfları Orta Avrupa'dan Hindistan'a, Kara Denizden Yemen'e kadar ucu-bucu belli olmayan büyük cihan imparatorlukları kurmakla övünür. Bugün mevcut yönetim böyle bir geçmişle, günün uyanışı ve kapanışını bile maceraperest ve tarihin bu kirliliğiyle açar, kapatır. Tüm bunlarla söylemek istediğimiz, Türk egemen sınıflarının mantığında ve ruhunda saldırı işgal, istilâ isteğinin hudutsuz olması ve bunun genişliğine böyle olduğu gibi, derinliğine de böyle olduğudur. Halkların en azgın bir biçimde imha edilmesinden tutalım da, en ince egemenlik yöntemlerine kadar her türlü sömürü, katliam ve imha yöntemlerini bu hudutsuzluk içinde uygular. Bunun karşısında Türk egemen sınıflarının kendisi de en ince bir tarzda uşaklıktan tutalım da, en kaba bir uşaklığa kadar her türlü yöntemle çeşitli güçlerin veya devletlerin uşaklığını yaparlar. Geçmişte, feodal dönemde Arap sultanlarının ince bir uşaklığına girmişti. Yine kapitalizmin gelişmesi karşısında başta dirense de, giderek İngilizlerin uşaklığını yapmaya başladı. Günümüzde ise gelmiş geçmiş en barbar, en vahşi, en korkunç ve en "güçlü" imparatorluğun ABD emperyalizminin en ince, en alçakça ve en akıllıca bir uşağı rolünü oynamaktadır. Bu açıklamalardan çıkarılacak en önemli sonuç, tarihin Türk egemen sınıflarının ruhuna ve mantığına böylesine bulaşmış böyle bir mantığı oluşturmuş olduğu, dokularını, damarlarını bu kadar derinliğine atmış olduğudur. Bu anlamda da o, tarihi biraz da bu yönüyle yaşamak zorundadır. Yani bugünkü Türk kapitalizmini ve dış bağlantılarını ve gelişimini ele alırken, bunu derin tarihsel boyutlarından ayırmak mümkün değildir. Bugünkü Türk egemen sınıfları, işte böyle bir tarihi gelişimi olan, Türk egemen sınıflarının en son kalıntısıdır. Açık ki bu bir edebiyat-kültür meselesi değildir. Tamamıyla tarihsel gerçeklere dayanan ve günümüzde de etkilerini sürdüren ekonomik-sosyal amaçları olan bir gerçekliktir. Evet, o, her türlü emperyalist sömürgeci saldırıya katılmış

ve dünya çapında bunu yürütmüş, ama mutlaka yürütmüş, kimi zaman bir egemen sınıf olarak, kimi zaman da en sadık ve azgın bir uşak olarak, doğuşundan günümüze dek bu özelliğini sürdürmüştür. İşte, bundan dolayı Türk egemen sınıflarını bu tarihsel kapsam içinde değerlendirmek ve tanımak gereklidir. Özellikle bugünkü işgal, istilâ ve ilhak emellerini ve Kürdistan'da yürüttüğü kör döğüşünü anlamak istiyorsak, bu sınıfın tarihsel gelişimini ve şekillenmesini iyi bilmek gerekir. Fakat bu sadece, tarihi bir bilinci oluşturmak için değil, Türk egemen sınıflarının karakterinin kavranması için gereklidir. Çünkü tarih, herhangi bir egemen sınıftan daha fazla Türk egemen sınıflarına böyle bir biçim vermiş ve adeta Türk burjuvazisinin şahsında tüm barbarlığını yeniden canlandırarak, günümüzde halklar üzerine saldırtmıştır.

Böyle bir tarihi ekonomik, sosyal ve siyasal gelişiminin temelleri üzerinde ve onun bir ürünü olarak doğan Türk kapitalizminin ve Türk burjuvazisinin güncel durumu, bölge ve dünya çapında oynayacağı rolü, iç ve dış ekonomik, sosyal, siyasal ve ulusal özelliklerini biraz daha açmak da hem konumuz açısından ve hem de söyleyeceklerimizin daha iyi anlaşılabilmesi için yarar vardır.

Türk burjuvazisinin gerek yapısını ve gerekse amaçlarını anlamamız açısından, günümüz gerçekleri ışığında dünya, bölge, Türkiye ve Kürdistan gerçekliğini de izah etmek gerekmektedir. Çünkü Türk burjuvazisinin bugün içinde bulunduğu ideolojik, politik, askeri ve de birçok alana ilişkin yaklaşımları amaçları bu gelişmelere yakından bağlıdır.

B) EMPERYALİZMİN GENEL BUNALIMI VE ETKİLERİ

1- Emperyalist Sistemin Bunalımı

Çeşitli yazılarımızda ele alındığı için, ABD emperyalizmi ve başındaki yönetimin özelliklerinin izahına genişçe değinmek yerine, bazı özelliklerini kısaca belirtmek yetineceğiz.

Yıkılışa giden kölecî sistemin Roma İmparatorluğu ne ise, yine yıkılışa giden feodalizmin Osmanlı İmparatorluğu ve Rus Çarlığı ne ise, yıkılışa giden kapitalizmin ABD emperyalizmi de odur. Köleciliğin Roma'sı, feodalizmin Petersburg'u ve İstanbul'u ne ise, kapitalizmin Washington'u da odur. ABD emperyalizmi, sosyalizm ve ulusal kurtuluş devrimleri çağında çöküşe giden kapitalist sistemi ayakta tutmak için, gerekirse, bugün en açık ifadesini nükleer savaş sorununda bulan insan soyunun toptan imhası ile sonuçlanabilecek bir savaşı bile göze alabilecek kadar çılgın ve çürümüş bir sistemin yürütücü, yönetici gücüdür.

Bilindiği gibi, emperyalizmin jandarmalığını üstlenen ABD emperyalizmi II. Dünya Savaşından sonra devraldığı bu görevi, oluşturduğu yeni-sömürgecilik politikasıyla yürütmektedir. Yeni-sömürgecilik, yalnız ekonomik sömürüyü yürütmek için değil, herşeyden önce devrimler çağını durdurmak, proletarya ve ulusal kurtuluş devrimlerinin gelişimini önlemek için, bir karşı-devrim hareketi olarak geliştirilmiştir.

ABD emperyalizmi, kapitalizmi restore ettiğinde, gerek ABD'de ve gerekse tüm dünyada ana amacı: devrimi bastırmak, sosyalist sistemi kuşatmak, ulusal kurtuluş hareketlerini tasfiye ederek bu ülkeleri ya yeni-sömürgecilik statüsü ile kendine bağlama, ya da askeri diktatörlük altında kırıp geçirmek ve sürekli bir savaş düzeni içerisinde tutarak, emperyalist-kapitalist sistemi yaşatmaktır. Kültürel yozluk ise, ABD emperyalizmi için bu amaca varmada önemli bir silah olarak görülmekteydi. ABD emperyalistleri, büyük işsizlik, açlık ve sefaletle yolaçan bu politikalarından vazgeçmek bir yana, giderek daha da azgınlaşmaktadırlar.

ABD emperyalizminin birinci özelliğinin, sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketlerinin gelişimini engelleme çabaları ol-

duğu bilinmektedir. Bu amaç, yeni-sömürgeciliği geliştirmesinde kesin olduğu gibi, II. dünya savaşı yıllarında ve bunalımlar sırasında da iyice açığa çıkmıştır. Örneğin; Vietnam ve Küba devrimlerinin gelişiminde, bu gerçeği bütün yönleriyle görebilmek mümkündür. Emperyalist sistemin bunalımının derinliğine ve genişliğine ağırlaşarak süreklileştiği, bu bunalımın bir sonucu olarak halkların peş peşe kopmaya başladığı Nikaragua'nın ve bugün tüm Latin-Amerika'nın kopma noktasına gittiği, Afrika'da bir çok alanın koptuğu, Ortadoğu'nun kopmakla yüz yüze geldiği ve emperyalizmin tüm bu alanlarda yaşamsal mücadele verdiği 1980'li yıllarda bu rol daha açık bir şekilde görülebilmektedir. Bu yıllarda, en bağnaz, en gerici ve kışkırtıcı yönetimlerden birisi olan Reagan yönetiminin başa geçirilişi bir tesadüf olmadığı gibi, sıradan bir değerdirmeye de tabi tutulamaz. Reagan yönetimi, yeni-sömürgecilik sisteminin üst üste darbeler yediği, hem Carter yönetiminin ve hem de Avrupa sosyal-demokrasisinin durdurmakla mükellef oldukları halde, halk kurtuluş hareketleri ve sosyalist sistemin gelişmesini engelleyemedikleri, özellikle de Latin ve Orta Amerika ile Ortadoğu'da devrimlerin hızla gelişmeye başladığı bir dönemde işbaşına getirilen bir karşı-devrim yönetimidir. Reagan'ın iktidara gelişi, yalnız ABD iç gelişiminin değil, emperyalist sistemin genel bunalımının bir ürünüdür. Reagan ile birlikte, Thatcher ve Kohl'un ve en ilginç de Kenan Evren'in peş peşe birer hortlak gibi ortaya çıkmaları bir rastlantı değildir. Sistem, alt yapıdan üst yapıya kadar her alanda derin bir bunalım ve çöküş içinde ve devrimle parçalanmak durumundadır. İşte bu hortlakların böylesine peş peşe sahneye çıkarılmaları, belirtilen gelişmenin engellenmesi içindir. Örneğin; ABD başkanlık seçimlerinde cumhuriyetçilerin pek başarı şansı olmadığı halde, tekellerin devreye girmesiyle Reagan iktidar koltuğuna oturtulmuş, Carter alaşağı edilmiştir. Unutulmamalı ki bu sonuç, İran'da şahlığın yıkılması ve İran devriminin engellenmesi ve bunun karşısında adeta bir şey yapamaz duruma düşülmesi yüzünden ortaya çıkan kayıpların Carter'e ödettilmesidir. Bir NATO başkomutanının dışişleri bakanlığı koltuğuna oturtulduğu Reagan yönetiminin ilk işi, bilindiği gibi savaş kışkırtıcılığı olmuştur. Latin Amerika, El Salvador ve Nikaragua'da sürekli karşı-devrim planları hazırlatıp uygulamaya koydurmuş, Ortadoğu'da İsrail'i son derece tehlikeli güçlerden biri olarak devreye sokmuş, bunu daha sonra Türkiye ile tamamlamış, Avrupa'da ise nükleer silah ve savaş tehditi ile gelişmeleri boğup, radikal bir eğilimin oluşmasını engellemek için yoğun çaba sarfetmiştir.

Emperyalizmin yöneldiği ve yaşanan dönemin bir ürünü olan tüm bu olumsuz gelişmelerin yeni-sömürgecilerdeki en tipik ifadesi, Türk faşist cuntasının oluşturulmasıdır. Başta Haig olmak üzere, tüm emperyalist generaller bunalımı aşmak için, bağımlı ve yeni-sömürge ülkelerde döneme uygun bir yönetimi ve iktidar modelini nasıl oturtmaları gerektiği işi ile uzun boylu uğraşmışlar ve sonuçta en uygun model olarak Türk cuntasında karar kılmışlardır. Latin Amerika ve İspanya'da ABD işbirlikçisi birçok gücün, Türkiye modelinden özenle bahsetmeleri bu nedenledir.

Kenan Evren cuntası, emperyalizmin yalnız Türkiye'deki baskı ve tahakküm aygıtı değildir. O, 1980'lerden itibaren tamamen savaşa kalkmış ve savaş kışkırtıcılığı yapmaya başlamış olan emperyalist sistemin "hazır ol" komutunu almış işbirlikçilerinden biridir. Demek ki Türk faşist cuntası, sistemin yaşadığı yoğun bunalımın ve bunun doğurduğu siyasal ve askeri-yapının bir ürünüdür. Türk cuntasının emperyalizmle bağlantısı bu kadar doğrudan ve güçlüdür.

2- Ortadoğu Üzerinde Çatışan Taraflar ve Yerel Güçlerin Durumu

Ortadoğu, zengin enerji kaynakları ve stratejik-coğrafik bir konuma sahip olmasından dolayı, kaybedildiğinde emperyalizmi toptan çöküşe götürecek bir konuma sahiptir. Bu nedenle emperyalizmin temsilcileri alabildiğine feryat ederek, bölgedeki hükümlerinin ne pahasına olursa olsun devam ettirilmesi gerektiğinden bahsetmektedirler. Bundan ötürü de, ister doğrudan zor ve isterse ekonomik baskı yöntemleri ile olsun her türlü karşı-devrimci yöntem kullanılarak, bölge, emperyalist sistem içinde tutulmaya çalışılmaktadır.

Sosyalist sistemin de, Ortadoğu üzerinde aynı kararlılıkla durmak zorunda olduğu ortadadır. Eğer, sosyalist sistemin Ortadoğu'daki etkinliği tümünden kınılır ve müttefikleri tümenden tasfiyeye uğrarsa, büyük bir tehlike içine gireceği açıktır. Özellikle, Ortadoğu çapında etkisini kaybeden bir SSCB, dünya genelinde de büyük bir tehlike içine düşmüş olacaktır. Emperyalizmin Ortadoğu'da ulusal kurtuluş hareketlerine darbe indirmeyi başarması halinde İran, Afganistan, Libya, Güney Yemen ve diğer bir dizi ülkede de karşı-devrimlerin peş peşe gelişmesi ve başarıya ulaşabilmeleri zor olmayacaktır. Bu nedenle Ortadoğu, sosyalizm ve ulusal kurtuluş güçleri açısından hayati önem taşıyan bir alandır.

Açık ki, emperyalist sistemin de bölge üzerindeki amaçları sadece bir İsrail'i desteklemek ve bazı ekonomik ihtiyaçlarını karşılamaktan ibaret değildir. Yukarıda da belirtildiği gibi, emperyalizmin bölgede kurmak istediği egemenliğin kapsamı, gerek amaçları ve gerekse hedefleri bakımından oldukça geniştir. Bu nedenle **Reagan yönetimi ve Haig, Ortadoğu'yu** artık normal bir statükonun yaşadığı bir alan olmaktan çıkarak, savaş sistemine göre bir mevzilenmeye tabi tutmuşlardır. Bunun bir sonucu olarak Ortadoğu, günümüzde, bir yandan emperyalizme bağımlı karşı-devrimci orduların, diğer yandan ise sosyalizme bağlı devrim ordularının mevzilediği bir savaş alanına dönmüştür.

Emperyalizmin mantığı daima çıkarlarını koruma ve geliştirme doğrultusunda çalışır. Ve böyle olması da doğaldır. Dolayısıyla emperyalizm, Ortadoğu'da da bu doğrultuda yol almakta ve 1980'lerden itibaren bölgeye yönelik saldırılarını artırmış bulunmaktadır. Ancak burada, bu çıkar mantığının bir ürünü olarak emperyalistler arasındaki çelişkilere de değinmek gerekmektedir. Özellikle Fransa ve diğer bazı Avrupa ülkelerinin ABD'nin bölge politikasına rağmen, yürüttükleri politika buna örnek teşkil etmektedir. Temelde birlik olmasına rağmen, direniş güçlerinin üzerine açık şiddet yoluyla yürümenin sistemden kopuşu hızlandıracığını söyleyen bu güçler, daha çok kendi yandaşları güçleri desekleyip geleceğe hazırlama çabaları içindedirler. Fakat, Ortadoğu'nun sıcak ve hassas konumunda bu durum bile, emperyalistler açısından kabul edilemez görülmektedir.

Bölge devrim güçlerinin zayıflığı ve bunun bir sonucu olarak bölge devrimlerinin daha çok reformcu bir tarzda geliştirilmesi emperyalizmin işini bir hayli kolaylaştırmış ve emperyalizm bu durumu kendi yararına kullanmasını bilmiştir. Küçük-burjuva ilericiliğinin sınırlı olması, İran devriminin istikrarsızlığı gibi olguları değerlendiren emperyalizm, kendi planlarını çekinmeden sergilemeye başlamıştır. Bunun için öncelikle, bölgede bir istikrarsızlık kaynağı olan Lübnan'daki devrimci gelişmeyi boğarak bu alandaki direnişe öncülük eden Filistin direniş hareketini ezmeye karar veren emperyalizm, İsrail'i devreye sokup bir saldırı komutu ile Lübnan topraklarını işgal ettirmiştir. Bu işgal hareketi ile birlikte, müdahalenin çapını daha da genişletip bölgenin çeşitli alanlarına yaygınlaştıran

emperyalistler, "çevik kuvvetler" denilen askeri bir gücü bölgenin her yanına yerleştirmeye başlamışlardır. Bu amaçla çeşitli işbirlikçi yönetimlerin, ordularını hedeflerine uygun olarak yeniden düzenlemekte, onları daha da modernleştirmektedirler. Açık ki, bu konudaki tüm dikkat ve olanaklarını daha çok Türk ordusu üzerinde yoğunlaştırmışlardır.

Bölgede, bir yandan son hızla savaş hazırlıkları yürütülürken, diğer yandan da ilerici-radikal hareketlerin ve güçlerin tasfiyesine çalışılmaktadır. ABD, İsrail-Lübnan arasında yapılan bir anlaşma ile Suriye'yi cendereye sokarak teslimiyete zorlamakta, yarattığı son derece gergin durumla Filistin direniş hareketini bir yandan teslimiyet, diğer yandan da imhayla yüz yüze bırakmaktadır. Emperyalizm amacına ulaşmak için her yolu denemesine rağmen, bölgedeki gelişmeler ve tarafların tutumu gözönüne getirildiğinde İsrail-Lübnan anlaşmasının da yürümeyeceği görülmektedir. Çünkü, özellikle Suriye böyle bir anlaşma metnini kabul etmemekte ve buna karşı direnmektedir. Bunun yanı sıra SSCB başta olmak üzere sosyalist ülkeler, yaklaşan büyük tehlikeyi farkederek Suriye'ye verdikleri büyük politik ve askeri destekle Filistin ve Lübnan hareketlerinin de teslimiyet çemberini kırmalarında önemli bir rol oynamaktadırlar. Giderek güçlenen bu direniş eğilimi yanında, bölgedeki diğer gelişmelerde emperyalizm açısından pek iç açıcı görülmemektedir. Saddam'ın İran karşısında askeri başarı elde edemeyip siyasi yönden de tamamen tükenmesi; İsrail'in yetmezliği, Arap kukla ordularının zayıf durumu ve yukarıda belirttiğimiz gelişmeler karşısında emperyalizm, artık göstermelik demokrasi maskelerini, ara yol ve yöntemleri bir kenara atarak tüm kozlarını, hem de çıplak bir biçimde ortaya sürmeye yönelmiştir. Türkiye'nin durumu da, bu yönelimin en açık örneğidir.

3- Türk Kapitalizminin Bunalımı ve Çıkış Yolları

Emperyalizmin genel bunalımının yanı sıra, kendi iç bunalımı da giderek ağırlaşan Türk burjuvazisi, içinde bulunduğu ekonomik çöküntü ve siyasal iflas nedeniyle giderek daha da saldırganlaşmakta, içte ve dışta çok tehlikeli bir konuma sürüklenmektedir.

Daha cumhuriyetin ilk yıllarında, yani henüz gelişmesinin başında iken çarpık bir sürece giren Türk kapitalizmi, dış pazar, temel enerji kaynakları ve teknik olanaklardan önemli oranda yoksun ve daha çok zorlama yöntemlerle geliştirilmeye çalışılmıştır. Bu kapitalizmin daha sonraki gelişmesi ise, tümünden uluslararası tekelere bağımlı bir biçimde gerçekleşmiş ve esas olarak montaj sanayi üzerinde temellendirilmiştir.

Bütün bunlar, Türkiye'deki kapitalizmin şartlarının çok yetersiz olduğunu ve daha sonra bu temelde girdiği yeni-sömürgecilik ilişkilerinin ise süreci bütünüyle belirleyen temel bir etken haline geldiğini izah eder.

Türk kapitalizminin yeni-sömürgecilik sürecine girmesiyle birlikte, bu sistemin bunalımlarından da şiddetle etkileneceği açıktır. Nitekim 1980'lere doğru gelindiğinde tam bir bunalım içine giren yeni-sömürgecilik politikasının bu durumundan en fazla etkilenen alanlardan birisi de Türkiye'dir.

Ama Türkiye'nin emperyalist bunalımlara ek olarak kendi ekonomisinden kaynaklanan sorunları da vardır.

Türk burjuvazisi, özellikle enerji vb. alt yapı alanlarında dışa bağımlı ve daha çok ithale dayalı olan ve iç tüketime göre ayarlanan ekonomisini; iç tüketimi kısıp, ihracata yönelik bir ayarlama içine sokmaya çalıştıysada, içerisinde bulunduğu enerji darboğazı, döviz kıtlığı vb. nedenlerden ötürü bunu başaramamış, bunalımı

daha da derinleşmiştir. Her yıl birkaç milyar açık veren dış ödemeler dengesi her geçen gün aleyhine bozulduğundan, altına girdiği 600 milyar dolarlık ağır borç yükünün faizini bile ödeyemez duruma gelmiştir. Bu durumla da Türkiye, dış ödemeler dengesinde büyük açık veren ve artık dış borçlarını ödeyemez duruma gelerek iflas içinde olan Meksika ve Brezilya gibi ülkelerden birisidir. Kısaca, 1980'lerde Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu durum böyledir.

Ekonomik yapıdaki bu alt-üst oluşlara siyasal yapıda da bir alt-üst oluş eşlik etmiştir. Peş peşe iktidara gelen koalisyonlar sorunları daha da ağırlaştırırken, işbirlikçi-tekeli burjuvazi ekonomide, toplumda ve devletteki etkinliğini giderek geliştirmiş ve sosyal-demokrasinin son çırpınlarına rağmen faşist tirmanışı hızlandırmıştır. OYAK ekonomide, toplumda ve devlette etkinliğini giderek artırmış, ordu muhtıralar, uyarılar ve mektuplarla tümenden hakimiyet sağlamaya başlamış, sivil yönetimlerin yıpranıp, kitlelerin gözünden düşmesinin yarattığı elverişli ortama dayanan emperyalizm, daha az yıpranmış olan ordu yönetimini, bu bunalım ve alt-üst oluş karşısında başa getirmiştir. Böylece başa oturtulan cunta, burjuvazinin uğruna yıllarca gözyaşı döktüğü liderlerini bir çırpıda alaşağı ederek, parlamento ve partileri feshetmiş, tüm bunlar yapılırken de normal süreçlerin işletilmesine bile tenezzül edilmeyerek, artık işler "MGK" denilen generaller çetesinin emirnameleri ile yürütülmeye başlanmıştır.

Böyle bir planlı hareket karşısında hazırlıklarını tamamlayamayan, gerekli iç ve dış ittifaklarını kuramayan, belli bir program, strateji ve taktiğe dayalı bir örgütlenme yaratamayan sol'un yapabileceği ne olabilir; yine geleneksel despotik otorite altında ilerisi felç edilmiş, ordunun devlet kurtancılığına alıştırılmış ve hep kurtarıcı gökten bekler bir duruma getirilmiş olan bir toplum, bu darbe karşısında ne yapabilirdi?

Alternatif muhalefet güçlerinin yetersizliğinin yolaçtığı elverişli koşullardan iyi yararlanabilen cunta, işleri artık askeri yönetmelikler ve kurallar çerçevesinde yürütecek ve içerisine girilen bu bunalımdan çıkış yolu olarak toplumu ve devleti faşistleştirme yolu tutulacaktır. Eğer güçlü ve hazırlıklarını tamamlamış bir devrimciler örgütü olsa, kolayca yıkılabilecek olan Türk kapitalizminin çürüdüğü ve tıkanıp bu dönemde tutacağı yol, elbette ki işbirlikçi-tekeli burjuvazi ve emperyalizmin çıkarları doğrultusunda devletin faşistleştirilmesi olacaktı. Kaldı ki, Türk egemen sınıflarının önünde, bunalımdan bu tarzda bir çıkışı denemekten başka yol da kalmamıştı. Bunun için askeri-faşist darbenin yapılması, onlar açısından son derece hayati bir mesele olarak kaçınılmaz duruma geldi.

Madem ki, Türk kapitalizmi iç tüketimle yönelik bir üretimle kendi bunalımını aşamıyordu, öyleyse bunun yerine yeni bir ekonomi-politika geçirilmeliydi. İşte o, iç tüketimi kısıp ihracatı artırmaya yönelik "24 Ocak Kararları" denilen Turgut Özal politikası, böyle bir yetmezlik ve bunalım karşısında uygulamaya sokuldu. Açık ki, bu yeni ekonomik-politikayı işletilebilmek içinde, dış pazarlara açılmak gerekecekti. Geline bu noktada, Türk burjuvazisinin önünde tek yaşam yolu bu şekilde gözükmekteydi. Eğer yaşamak istiyorsa, bu dışa açılma politikasını uygulamak zorundaydı. Bunun içinde en başta askeri zor gücüne dayanarak, halkın elinde-avucunda ne varsa çok ucuza ve hatta çeşitli bahanelerle el koyup gaspederek, dış pazarlara yollaması gerekiyordu. Nitekim, içerdeki yüksek fiyatlardan dolayı, halk bir yılda bir kez bile olsa çeşitli malların yanına bile yaklaşamazken, o tüm bu malları daha ucuz fiyatlarla dış pazarlara ihraç etmektedir. Yine halk aşırı üretim yapmaya zorlanmakta, hiç bir kural ve sınır tanımadan çalışmaya mecbur kılınmaktadır. Ve bu aşırı üretim zorlamasının sonuçları olarak kömür madenlerindeki

peş peşe kazalar ve yüzlerce işçinin cesedi gözler önündedir. Türk burjuvazisi, 1980'lerden itibaren uygulanan bu ekonomi-politikayla ekonomik alanda büyük bir vurgun ve sömürü gerçekleştirmişti. Ama tüm bunları, halkın soyulup soğana çevrilmesi, midesinin küçültülmesi, mutfağının boşaltılması pahasına gerçekleştirmiştir.

Fakat bu şekilde bir yaşam kavgası sürdüren Türk kapitalizmine açılmak istenen nefes boruları, bir türlü istedikleri biçimde -yani yaşam tehlikesini hiç olmazsa bir süre giderebilecek bir biçimde- açılmamaktadır. İşbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi, emperyalist tekellerle rekabet gücü diğer bölgelere nazaran daha fazla olan Ortadoğu'ya tüm imkan ve olanakları çerçevesinde yönelmiş, fakat, ne kadar ucuza pazarlasa da emperyalist tekellerin malları karşısında kendi malları fazla bir rekabet gücü kazanamamıştır. Ortadoğu'ya olan coğrafik yakınlığı ve mallarını çok ucuza satmasına rağmen, ABD, AET ve Japonya'nın bölgeye mal sürümü karşısında, ihracatının değil gelişmek giderek daha da gerileyeceği açıktır. Fakat şu da bir gerçektir ki, cunta, halkın boğazını ve kemerlerini sıkı sıkı geliştirdiği bu ekonomik-politika vasıtasıyla, kendi kapitalizminin ihtiyaçlarını sınırlı bir oranda karşılayabilmiştir. Ama şüphesiz ki bu, onun bunalımdan çıkmasına yeterli değildir. İhracatı sürüne sürüne, 2,5 milyar dolardan ancak 5 milyar dolara çıkarabilmesine rağmen, ithalat 9 milyar gibi bir meblağ tutmakta ve açık 4 milyar doları bulmaktadır. Tabii ki bu durumda, onun dış borçlarının daha da artması sonucunu beraberinde getirecektir. Bundan sonrada ne kadar çaba sarfederse sarfetsin ihracatını yükseltmeyeceği şimdiden açıkça görülmektedir. İşte bunun için, Libya'nın sıkışık durumundan, İran-Irak savaşından yararlanmaya çalışmakta, fakat bu alanlar da kendisi için fazla umut vermemektedir. Bir Libya üzerine artık eskisi gibi mal sürememekte, İran'a zoraki bir biçimde yaptığı mal ihracatını da uzun bir süre daha yürütebilmesi mümkün görülmemektedir. Ve özellikle de kendisi için önemli ihraç imkanı yaratan İran-Irak savaşının durması durumunda ne kadar zor duruma düşeceği açıktır. Yine bu konuda, ABD, AET ve Japon emperyalistlerinin kendi pazar alanlarını Türkiye'ye bırakması veya daha fazla yararlanabilme olanağı sunması da olanaklı görünmemektedir. Çünkü, kapitalizm tamamıyla kâr mantığıyla hareket etmektedir. Bu nedenle, bu güçlerin kendi kâr olanaklarını daraltmaya yanaşmaları düşünülemez. O halde, Türk ekonomisindeki bunalım varlığını en derin bir şekilde sürdürmekle kalmayacak, ekonominin tıkanıklığını giderek daha da arttıracaktır. Nitekim bu gelişmenin ilk belirtisi olarak da, "24 Ocak Kararları'nın artık işlemez hale geliş gösterilebilir.

Fakat tüm bu gerçeklere rağmen, o, bu çılgınca politikasını sürdürmeye devam edecektir. Ama, ekonomi ancak belli bir noktaya kadar geliştirilebilecek, ve artık o noktadan sonra ne kadar zorlarsa zorlasın ekonomi-politikasını fazla uygulayamayacaktır. Zaten cunta, ekonomik politikasını bugünde olağan koşullarla değil, bizzat şiddetin uygulanması ile ve çok zor sürdürebilmektedir. Ekonomideki tıkanmanın artması, ihraç olanaklarının daha da azalması karşısında şiddette giderek daha fazla başvuracak; nasıl ki ekonomiyi zor temelinde dışa açabilmişse, dış politikasını da zor temelinde geliştirecektir. İçerde halk kitleleri üzerinde uyguladığı zor ile tüketimi kısıldığı gibi, dışarda da aynı şekilde zor ile pazarlarını genişletmek ve yeni pazarlar açmak istemektedir. ABD, AET, Japonya'ya karşı bunu uygulayamadığı içinde, Ortadoğu'ya yönelmekte, İran'ı tehdit etmekte, can-mal ve yol güvenliği bahanesi ile Irak üzerinde oynamaya çalışmaktadır. Bugün vardığı aşamaya ile Türk faşist cuntasının ekonomi-politikası, içte olduğu kadar dışta da savaşa ve saldırıya başvurulmadan yürütülemez duruma gelmiştir. İşte Türk faşist cuntasının yaptığı da, tam da bu a-

şamada böyle bir savaşa başvurarak, kendi ekonomi-politikasını yürütme girişimidir. Faşist cunta, böylece içerde iç savaşı dayattırken, dışarda da savaş, saldırı ve hatta istila teşebbüslerini geliştirecektir. Ülke içinde ortaya çıkan son gelişmelerden de, cuntanın bu yönelimi açıkça anlaşılabilmektedir. Örneğin "BTP"-yi kapatması, Demirel vb. gibi emperyalistlerin en sadık uşaklarını mecburi ikamete tabi tutması, 12 Eylül'e bağlı olduğunu her fırsatta bas bas bağırarak bir çok politikacının beş paralık edilmesi, cezaevlerinde Hitler'e bile parmak ısırttıracak katliam ve işkencelerin en barbar, en vahşi bir tarzda sürdürülmesi, topluma en ufak bir nefes alma olanağı tanınmaması, en sınırlı liberal isteklere bile özellikle siyasi yöntemlerle bir çıkış yolu arama olanağını tanınmaması, halk kitlelerine her gün işkence, açlık ve sömürünün en katmerlisinin dayatılması, cuntanın niyetlerini en açık biçimde sergilemektedir. Bu şekilde de ekonomi giderek savaşa göre biçimlendirilmekte, ordu ise yönetici güç durumuna getirilmektedir.

Türk faşist cuntasının, giriştiği bu istila teşebbüsünde, özellikle içte çözemediği bu sorunlarını dışa açarak çözme, ekonomik tıkanıklığı böylece açma olanaklarını zorlama ihtiyacı da önemli rol oynamaktadır. Bölge üzerinde esas olarak emperyalizm ve sosyalizm güçleri çatışsalar da; emperyalist ülkelerin kendi aralarındaki çelişkilerin bir sonucu olarak, çeşitli emperyalist ülkeler ve bunlara bağlı uşak yönetimler kendi hesaplarına uygun bir gelişmenin bölgede ortaya çıkması için birbirleriyle yoğun bir mücadele içerisindeyler. Bu karşık ortamda Türk faşist cuntası da, kendisi ve efendisi ABD emperyalizminin lehine ve tam da onun istediği bir Ortadoğu yaratabilmek için, kendi hesabına düşeni yapmaya çalışmaktadır. Bugün, bölgedeki radikal güçlerden emperyalizmin uşağı Suudi, İsrail vb.'ne sosyalist güçlerden çeşitli emperyalist güçlere kadar hemen herkes, Ortadoğu'ya kendi istedikleri elbiseyi giydirmek istemektedirler.

Tâbi Türkiye de bu çatışma ve mücadele ortamında yararlanarak kendi varlığını duyurmak, hiç değilse biraz da olsa etkisini geliştirmek amacındadır. Özellikle de tarihi geçmişine bakarak, "bu alan daha dün benim egemenliğimdeydi" ve "yeniden egemen gücü ben olmalıyım" demek ve bu amaçları için Arap radikal güçlerini ciddiye alınacak bir engel olarak görmemektedir. "O halde bölge egemenini şu veya bu güçte değil, benim gibi tarihsel kökenleri olan bir güçte bulmalı" deyip, ABD'ye bakarak "bu kadar savaş yürüten ve kan döken bir güç olarak bana da bölgeden pay verilmelidir.. Çünkü, senin çıkarlarını savunan ve bu uğurda çok şey katlanan benim ve benden başka hiç kimse senin çıkarlarını burada savunamaz" demektedir. Almanya'dan da geleksel politikası gereği kendisini desteklemesini istemektedir. İsrail'in yetmezlik içinde olduğu, Saddam'ın düşme noktasında bulunduğu ve diğer uşakların da pek güçlü olmadığı Ortadoğu'da en güçlü kendileri olduğuna göre, en iddialı olan da kendileri olmak zorundadırlar. Böyle bir mantıkla hareket eden cuntanın, bölgenin en güçlü ordusuna, en çok insan potansiyeline, tarım ve hayvancılık kaynaklarına sahip olan kendisi olduğuna göre iddialı olmaması için neden kalmamaktadır. İşte Kenan Evren, emir-komuta zincirine dayanarak "Türk-İslam kardeşliği" maskesi altında en iğrenç oyunlarını sergilemekte ve aldığı emperyalist destekler ise bunu daha da kamçılamaktadır. Elbetteki bu ortamda bu amaçlarını uygulamaktan geri durması düşünülemez. Eğer Türk kapitalizminin gelişimi, emperyalizm ve bölge gericiliğinin çıkarları derinliğine yoklanır ve açığa çıkarılırsa varılacak sonuç bundan farklı olmayacaktır.

Türk faşist cuntası, güçlü emperyalist müttefiklerine dayanarak bölgede kendisine yer aramaktadır. Ve, eskisi gibi yine bölgenin hakimi olmaya çalışmaktadır.

Ama o, çöken bir kapitalizm ve çürüyen bir sınıf egemenliği altında yaşadığından, bırakalım eskisinin o görkemli feodal imparatorluğuna benzer bir imparatorluk kurmayı, M.Kemal dönemindeki kadar bile güçlü bir devlet kuramayacaktır.

Kısaca: Türk faşist cuntasının tarihsel gelişimi, emperyalizmin günümüzde yaşadığı bunalım, Ortadoğu'nun emperyalist sistem içerisinde taşıdığı konum, bölgemizdeki son önemli siyasal gelişmeler ve Türk kapitalizminin bugün vardığı aşama; Güney (Irak) Kürdistan'a karşı girişilen istila teşebbüsünün altında yatan etkenlerdir.

4- Emperyalizmin Türkiye'ye Tanıdığı Rol

Türk cuntasının iç ekonomik-siyasal durumu ve bölge üzerindeki amaçlarıyla emperyalizmin Ortadoğu politikası çatıştığında, karşımıza gersiz bir saldırganlık çıkmaktadır.

Emperyalizmin ihtiyaçları açısından ele alındığında, Türk cuntası önemli bir yere sahiptir. Uluslararası tekellerin çıkarlarını korumak için, NATO'nun Ortadoğu'da bölgeye yönelik saldırılarında üs olarak kullanılabileceği bir alana ve güce ihtiyacı vardır. İşte böyle bir ihtiyacı en iyi giderebilecek güç olan Türk cuntası, aynı zamanda sosyalizme ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı düşmanlığı da en iyi biçimde yerine getirecek bir güçtür. Nitekim daha sonraki gelişmeler, Türk cuntasının bu görevini adına layık bir biçimde yerine getirdiğini göstermiştir.

Bölgenin en saldırgan gücünün Türk ordusu olduğu bilinen bir gerçektir. Emperyalizm tarafından bölgedeki amaçlara uygun olarak yeniden biçimlendirilen Türk ordusu, siyasal erk dahil, tüm toplumsal ve ekonomik alan üzerinde egemen kılınmış ve böylelikle Ortadoğu'daki muhtemel bölgesel savaşın en kuvvetli ve en aktif bir potansiyel gücü olarak savaşa hazır bir duruma getirilmiştir.

Türk yönetimi ve ordusu, bir NATO gücü olarak emperyalist-kapitalist sistemin daha önce de azgın bir savunucusudur. Bu denli saldırgan bir konuma sokulması ise, daha çok emperyalizmin bölgedeki diğer kuklalarının içine düştüğü yetmezliğin bir ürünüdür. Saddam yönetimini İran'a saldırtan emperyalizm istediği sonuca ulaşamamış, İsrail'in yapısı ve kaynakları ile uzun süreli savaflara dayanmadığı ve yıprandığı ortaya çıkmış, kukla Arap orduları ise böyle bir görevi gerçekleştirecek bir güçte olmadıklarını daha başından ortaya koymuşlardır. Bölgeyi saran devrim tehlikesinin her gün daha da büyümesi karşısında, bölgede dayanacağı güçlü bir ordu ve yönetime şiddetle ihtiyaç duyan emperyalizm, tercihi ni Türk faşist cuntasında yapmıştır.

Nitekim, çevik kuvvetlerin merkezi olarak Türkiye'nin yönetimindeki Kuzey-Batı Kürdistan saptanmış, karargâhı Türkiye'de kurulmuştur. ABD-Türk yüksek savunma konseyinin oluşturulması yanında, Türkiye ile Kürdistan'daki üs ve tesislerin savaş koşullarına göre yeniden hazırlanması, yeni üslerin ve tesislerin açılması gibi daha bir dizi uygulama bu yeni politikanın ürünüdür. Türk faşist cuntasının bu dönemdeki politika ve uygulamalarının yukarıda belirtilen emperyalist amaçları gerçekleştirmeye yönelik olacağı açıktır. Ayrıca, bunun saldırı temelinde ve daha çok "çevik kuvvetler" in bölgedeki faaliyet amacına bağlı bir biçimde gelişeceği de görülen bir durumdur.

Bazı gözlemciler, Türk faşist cuntasının giriştiği pervasızca davranışlar karşısında şaşırmakta, bunun nedenlerini araştırıp durmaktadırlar. Oysa, emperyalizmin Türk cuntasına yüklediği rol böyle bir durumun ortaya çıkmasını kaçınılmaz kılmaktadır. O şimdi, bir zamanlar Roma ordularının, Ortadoğu'da oynadıkları role benzer bir rol oynamaktadır. Sistemin askeri mantığının doğal bir sonucu olarak,

aynı sistemin işbirlikçiliğini savunan siyasal bir muhalefete bile tahammül edememektedir. Bu öyle bir mantık ve öyle bir uygulamadır ki, içine girilecek savaş düzenini zedeleyecek her türlü gelişmeye düşman olmak zorundadır. Nitekim Türkiye'deki son gelişmeler, buna çok canlı bir örnek teşkil etmektedir. Burada aynı sistemin işbirlikçiliğini savunan siyasal bir muhalefete yer yoktur.

Batının uğruna gözyaşı döktüğü demokrasiye Türkiye'de yapılanlar, en kötü bir "demokrasi karikatürü" nün bile yaşamasının çok güç olduğu bir noktaya varmıştır. Ancak, özellikle Avrupa'nın, uğrunda bu denli savaştığı demokrasiye yapılanlar karşısında döktüğü gözyaşları timsahın gözyaşlarını andırmaktadır. Türk faşist cuntasının uygulamalarında tükenen demokrasi umutları, yalnız Türkiye'deki sosyal-demokrasinin değil, bir bütün olarak kapitalist sistemin umutlarıdır. Gerçekte Amerika ve Avrupa'da demokrasinin başına getirilmeyen Türkiye'de getirilmiş ve "demokrasi" öldürülmüştür. Bilinen bu gerçek nedeniyle, Avrupa vb. güçlerin, Türkiye'deki pervasız faşist uygulamalardan sızlanmaya hakları yoktur. Onlar bu durumu, emperyalizmin çıkarlarının en kararlı bir biçimde korunması, savunulması ve yeni çıkar alanlarının elde edilmesi için bilerek ve isteyerek yaratmışlardır.

Emperyalizmin hayatı çıkarlarının tehlikeye girdiği noktada "demokrasi, insan hakları vb." şeylerin, onun gözünde hiçbir değer taşımadığı ilk defa Türkiye'de sergilenen bir durum değildir. Böyle bir sonucu doğal karşılayamamak, emperyalizmin günümüzde ulaştığı dereceyi ve Türk faşist cuntasının sistem içindeki yerini kavrayamamaktan kaynaklanmaktadır. Şimdi söz konusu olan, tasarlanan politikaların Türk faşist cuntası tarafından uygulanmaya geçirilmesidir. Cuntanın Güney Kürdistan hareketi ile, Kıbrıs, Yunanistan ve Sovyetler Birliği'ne karşı takındığı saldırgan tutum bunu kanıtlamaktadır.

Özellikle, Birleşmiş Milletler ve Bağlantısızlara karşı, derhal Kıbrıs'ı bağımsız bir devlet haline getirme tehdidi ile cevap vermesi çok çarpıcı bir örnektir. Kıbrıs'la ilgili tutumun bu kadarla kalmayıp, bir ilhakla sonuçlanacağı görülmektedir. Yunanistan'a karşı aldığı tavır ise, sürekli bir tehdit ve kısırtmadır. Bunu, sadece Türk ve Yunan burjuvazisi arasındaki çelişki-den ötürü değil, Papandreu'nun sistemi rahatsız eden politika ve tutumlarından ötürü de yapmaktadır. Her türlü aldatıcı ve ikiye bölme görüntüsüne rağmen Kıbrıs'ın bağımsız ve bağlantısız statüsüne son verilerek, parçalanması görevi de Türk burjuvazisine emperyalizm tarafından verilmiştir. Çünkü emperyalist sistem oradan Akdeniz'in Küba'sı olarak bahsetmekte, bu nedenle de bu adanın ilhak edilerek NATO bünyesine alınmasını istemektedir. Türk faşist cuntasının emperyalizmin adına üstlendiği görevler sadece bunlar da değildir.

İran devrimi üzerinde tehditlerini sürdüren emperyalizm, İran-Irak savaşında beklediği sonucu alamayınca, bu alanda da yine Türk cuntasını devreye sokmuştur. İran-Irak savaşının sonucunda düşmesi çok muhtemel olan Irak faşist yönetiminin ardından bölgede niteliksel bir değişim ve sistemlerarası dengede önemli değişikliklerin olması beklenmektedir. İsrail, her ne kadar Lübnan'daki Filistin, Lübnan ve Suriye direnişini dengeliyorsa da; Saddam diktatörlüğünün, Arap gericiliğinin çıkarlarını İran ve Irak'taki gelişmeye karşı dengelemesi mümkün değildir. Emperyalist-kapitalist sistemin bölgedeki en zayıf halkalarından birini teşkil eden Irak, ömrü aylarla ölçülmeye başlanan bir çöküntü süreci içine girmiştir.

Bu durumda, emperyalizm ve işbirlikçileri için başaşağıya giden süreci durdurup, bölge dengesini karşı-devrim lehine çevirmede emperyalizmin dayanacağı tek gücün, NATO'nun bölgedeki tek üyesi ve en has uşağı olarak Türkiye olacağı açıktır. Böylesine elverişli bir alternatif

doğduğunda emperyalizmin, sistemin çıkarları için, demokrasi vb. masalları hiç tereddütsüz bir kenara atacağı bir kez daha görüldü. O nedenle de, Türk burjuva liberallerinin sızlanmaları fazla rağbet görmedi.

Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin çıkarlarının bu kadar tehlike altında olduğu bir ortamda, elbette ki Türk ordusu da harekete geçmek zorundaydı. Emperyalizm ve bölge gericiliğinin genel çıkarlarının sözkonusu olduğu noktada Türk yönetimine verilen rol buydu ve emperyalizm ile uluslararası gericilik, gerek cuntanın oluşturulması ve gerekse desteklenmesi ve teçhiz edilmesini bu nedenle sağlamışlardı. Ancak bu belirlemeler, Türk faşist yönetiminin sadece emperyalizm ve bölge gericiliğini korumaya memur edildiği, kendisinin bunda hiçbir çıkarının olmadığı anlamına gelmez. Aksine, Türk faşist cuntasının böylesine tehlikeli maceralara atılmasının en önemli sebeplerinden biri, Türk kapitalizminin bir türlü gideremediği bunalımlarını çözmek ve içte gelişen halk hareketlerini, böylesine uluslararası bir desteğe dayanarak daha rahatlıkla bastırabilmektedir.

Türk faşist cuntasının emperyalizmle tam bir uyum içinde hayata geçirebileceği saldırı politikasının nasıl bir sonuç doğurabileceğini daha iyi görebilmek için bazı olguları da açıklamak gerekmektedir. Tabii ki bunların başında da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin durumu gelmektedir.

5- Bölgedeki Devrimci Gelişmede Kürdistan Kurtuluş Mücadelesinin Artan Önemi

Bilindiği gibi Kürdistan, yutulmak istenmesine rağmen bir türlü yutulamayan bir lokmadır. Ve bugün bu lokma, artık kendisine sahip çıkan ve kendisini yutmak isteyen düşmanın karnını deşmek için güç bulduğu bir döneme girmiş, ve bunun için gereken objektif ve subjektif konuma da ulaşmıştır. Türk egemen sınıflarının tam yuttum-erittim dediği bir anda, bir hançer gibi onun karnına saplanmış ve bunun verdiği acıyla onu adeta sersemletmiştir. Modern sosyo-ekonomik gelişmelerin ardından, objektif gelişmeye bağlı olarak subjektif planda ulusal ve toplumsal bilinçlenme gelişmiş, bunun karşısında ise, sadece Türk burjuvazisinin Kürdistan'daki maskesi düşürülmek ve içten politikası açığa çıkarılmakla kalmamış, ama, Kürdistan'ın gerçek sahiplerinin kimler olduğu da açığa çıkmıştır. Yürütülen teorik-ideolojik faaliyetler ardından bir program yaratılmış, bu temelde partileşmeye geçilmiş ve mücadele gerçek sahiplerine götürülmüştür. Bu anlamda da, artık yaşamasının bile düşünülmediği Kürdistan, adeta bir mezardan kalkarcasına bu güçlerin karşısına dikilmiş ve Kürdistan'ı midesinde eritmenin(!) rahatlığında olan Türk burjuvazisinin midisini bir hançer gibi sivrilerek delmeye başlamış ve onu ölüm döşğine uzanmak zorunda bırakmıştır. Her ne kadar sosyal-şoven eğilimlerin uzantısı haline getirilmek, reformizme bulaştırılmak istendiyse de, Kürdistan'da bir kez uyanan ulusal bilinç tüm bu eğilimleri ezip geçmiş ve doğru devrimci çizgiden sapmadan gelişimini sürdürmüştür.

Her türlü reformist-teslimiyetçi eğilime karşı güçlü bir şekilde direnişi sürdüren bu ulusal uyanış karşısında, reformizmin devleti restore etme çabalarına tenezzül bile etmeyen Türk egemen sınıfları, uyanacak bir gücün öyle basit birkaç restorasyon hareketi ile yetinemeyeceğini çok iyi biliyorlardı. Zaten, Türk burjuvazisinin reformlarla verebileceği pek bir şeyi de yoktur. Emperyalizmin dayattığı ve kendi geleneksel ve kapitalist gelişmesinin güncel çıkarları açısından yürüteceği politikası, katliam ve imhadan başka bir şey olmayacaktır. İşte, 1980'lerde

TC'nin yeni bir biçime bürünmesi, Osmanlıcılığın ve Kemalizmin kendisini Kenan Evren'in şahsında yeniden ortaya çıkarması, PKK önderliğindeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişmesinin bir sonucudur.

Cuntanın akıllalmaz oyunlar, yalanlar, çeşitli demagoji ve iftiralarla PKK Hareketine saldırmaları, çeşitli provakasyon, işkence, katliam ve tutuklamalar ile imha etmeye çalışması boşuna değildir. O, PKK'nin şahsında bir halkın yeniden uyanışını, direnişini, kısaca kendi yokoluşunu gördüğünden bu kadar pervasızca davranmaktadır. Tüm planlara rağmen, ulusal kurtuluş mücadelesinin öncü gücü PKK'nin imha edilememesi, tam tersine her saldırıdan kurtularak mücadelenin gelişim sürecine her seferinde eskisinden daha güçlü olarak girebilmesi, yepyeni bir Kürdistan gerçeğini de ortaya çıkarmıştır. Tüm bu gelişmeler karşısında da dünya ve

bölge halkları, ölüm duasına hazırlandıkları Kürdistan gerçeğini kabul etmek zorunda kalmışlardır.

Kürdistan'ın kendisini özellikle bölgedeki gelişmelerde bu şekilde ortaya çıkarabilmesi ve önemli bir konuma yükseltilmesinde Kuzey-Batı Kürdistan'ın payı son derecede önemlidir. Tabii ki buna bağlı olarak, bu parçadaki direnişin öncü gücü PKK'nin de bu gelişmelerdeki rolü belirleyicidir. Ve bugün, tüm dünya tarafından anlaşıldığı, Türk burjuva gazetelerinde de hemen hergün haber, makale ve çeşitli yazılarda açıkça dile getirildiği gibi, sömürgeci-faşist cuntanın devrimci mücadelenin bastırılmasına yönelik politikasından, Ortadoğu'ya yönelik dış politikasının başarısızlığa uğratılmasına kadar, yürütmeye çalıştığı her alandaki politikalarının önünde en ciddi engel olarak PKK Hareketi görülmektedir. "Bir avuç haydut, terörist" diye bir türlü kabul et-

mek istemediği bu gerçek, hiç beklemediği anda cuntanın karşısına dikilmiştir. Ulusal kurtuluş mücadelesine dost olması gereken birçok güç bile hâlâ şaşkınlığı üzerlerinden atamamış olmasına rağmen, PKK gerçeği kendisini dünya kamuoyu ve bölge halkları nezdinde daha da açık bir biçimde ortaya çıkarmaktadır.

Kürdistan gerçeğinin ve ulusal kurtuluş mücadelesinin ortaya çıkarılmasında belirleyici bir konumda olduğundan, sömürgeci faşist cunta saldırılarının esas hedefini PKK'ye yöneltmiştir. İşte bundan dolayı da faşist cunta, PKK'ye karşı her alanda saldırılarını geliştirerek, gittiği her alanda PKK'yi imha etmek istemiştir. Yine bunun içindir ki, o, PKK henüz çok zayıf bir güç iken, çok güçlü ve en son tekniklerle donanmış ordularıyla üzerine yürümüş, bu şekilde de son derecede eşitsiz ve alçakça bir komployu uygulamaya koymuştur.

C) GÜNEY KÜRDİSTAN İSTİLÂSININ NEDEN VE SONUÇLARI

1- İşgalin Planlanmasındaki Temel Etkenler ve Amacı

Türk ordusunun giriştiği Güney Kürdistan'ı işgal hareketinin en yakın nedeni, herşeyden önce hareketin geliştirildiği Kürdistan somutundaki son gelişmelerde aranmalıdır. Şüphesiz en belirleyici rolü oynayan Kürdistan içindeki gelişmelerdir.

Türk tekeli burjuvazisinin içinde bulunduğu bunalımlardan kurtulması Kürdistan'daki gelişmelerin durdurulmasına doğrudan bağlı olduğu gibi, bu bunalımların devrimle sonuçlandırılması da Kürdistan'daki devrimci gelişmelere yakından bağlıdır.

Tarih; Türk egemen sınıflarının tüm tarihsel süreç boyunca olduğu gibi, bu en son temsilcilerinin de kaderini Kürdistan'da düğümlemiştir.

Türk egemen sınıfları, tüm tarihsel geçmiş boyunca ileriye doğru bir hamle yapmak veya kritik bir evreyi aşmak zorunda kaldıklarında, öncelikle hep Kürdistan üzerine bir sefer düzenleyip, bu alandaki hakimiyetlerini gerçekleştirerek işe başlamışlardır. Günümüzde yaşanan gelişmeler, Türk tekeli burjuvazisinin geçmekte olduğu tarihsel bir evreyi yine öncelikle Kürdistan'da çözüme kavuşturmak zorunda olduğunu göstermektedir.

Benzerlik çarpıcıdır. Türk burjuvazisi iktidara yürüdüğünde ve TC'yi kurduğunda nasıl Kürdistan'dan kalkış yapmışsa, bu gün de yine son derece kritik bir noktada bulunmakta ve yine bir kalkışa ihtiyaç duymaktadır. Bunun için de, herşeyden önce Kürdistan buna elverişli bir zemin olmalı; dışarıya ve özellikle Ortadoğu'ya yönelik hedeflerine ulaşabilmeleri için Kürdistan'daki gelişmeler kendilerinin çıkarlarına uygun bir biçimde halledilmelidir. Bu ise, tarihte benzerleri çokça yaşanmış seferlerden birine ihtiyaç göstermektedir.

Kürdistan'a yönelen son sefer ve Hakkari'nin yeniden işgal edilmesi, lanse etmek istendiği gibi bir sınır ve güvenlik meselesinin ve bir askeri operasyonun çok ötesinde bir olaydır.

Türk burjuvazisi, bunun hazırlıklarını çok önceden yapmıştır.

Daha 1978'de Maraş katliamının gerçekleştirilmesi, bu katliamın ardından tüm Kürdistan üzerinde adım adım askeri yönetime geçilmesi ve bu gelişmelerin giderek 12 Eylül faşist darbesi ile zirveye ulaşması, sorunların önemli oranda Kürdistan'da düğümlendiğini göstermektedir.

Daha sonraki gelişmeler, örneğin; ikinci ordunun Kürdistan'a kaydırılması, ABD ortak savunma sistemi gereğince

Kürdistan'da onlarca üs ve tesisin inşası edilmesi, Ağrı ve çevik kuvvetler tatbikatı, NATO'nun görev alanının Ortadoğu'yu da kapsayacak biçimde genişletilmeye çalışılması, Türk tekeli burjuvazisinin emperyalist çıkarlarla bütünleşmiş olarak hazırlandığı yeni karşı-devrimci görevleri başarmak için öncelikle bu gelişmelerin merkezinde yer alan Kürdistan sorununu kökten halletmek istediğini ve bu nedenle de tüm tedbirlerini burada yoğunlaştırmaya çalıştığını göstermektedir.

Maraş katliamı ve bunun ardından geliştirilen sıkıyönetim uygulamaları ile tutuklamalar da göstermektedir ki, Türk burjuvazisi kendisini daha çok Kürdistan'daki modern sosyal ve ulusal gelişmelere göre restore eder veya yeniden biçimlendirirken, bunu daha çok PKK'ye yönelik olarak yapmıştır. Bunun en bariz örneği, Maraş katliamı ve ardından gelişen sıkıyönetimlerin öncelikle PKK'nin etkin olduğu alanlarda gerçekleştirilmesi ve tutuklamaların daha çok PKK'ye yönelik olarak yapılmasıdır. O zamanki sosyal-demokrat yönetimin daha çok PKK'yi hedef alıp, reformist Kürt çevrelerine dokunmaması bu askeri hazırlıkların ana yönünü açıkça sergiler.

Bilindiği gibi, 1979'larda bu askeri hazırlık ve uygulamalar oldukça hızlandırılmış ve nihayet 12 Eylül 1980'de bir askeri-faşist darbe ile taçlandırılmıştır.

Bütün bu hazırlıkların temelinde, modern Kürdistan ulusal canlanması, ve bunu sağlayan bir güç olarak Kürdistan'daki sosyal oluşumun devrimci bir değerlendirilmesinden yola çıkan Kürdistan proletarya hareketinin gelişiminin yattığı son derece açıktır.

İlk ortaya çıktığı günden buyana bizzat Genel Kurmay'ın doğrudan tehdit ve provakasyonlarına hedef olan bu hareket, yine gelişmesiyle kıyaslanmayacak baskı ve imha operasyonlarına muhatap olmuştur. Daha 1978'lerde Hilvan-Siverek yöresi ve Hakkari'de hakiki mermilerle yapılan geniş çaplı tatbikatlarla yıldırma uygulamalarına uğratılmıştır. Yine daha sonra yapılan tutuklamalar, görülmemiş katliam ve işkenceler, hemen her bölgede sayılan onbinlere varan insanların içeriye alınıp işkencelere uğratılması, operasyonların tüm Kürdistan'da sürekli kılınması, tümüyle Kürdistan'daki mevcut mücadele ve gelişmeyi karşılamaya ve sonuçsuz bırakmaya yöneliktir.

Ancak tüm bu tehdit ve uygulamalara rağmen, PKK'nin önderlik ettiği ulusal kurtuluş mücadelesi boğulmadı. Hesaplarının tutmaması ve PKK'nin her kritik evreyi yeni bir gelişme sağlayarak atlattığı, faşist Türk burjuvazisinin daha gelişmiş askeri tedbirlere başvurmaya yol açtı. Bu öyle bir düzeye vardı ki, neredeyse ordunun en güçlü birlikleri harekete geçirilerek Kürdistan'ın savaş alanına çevril-

di.

Ve özellikle, PKK'nin bölgedeki elverişli konumdan yararlanarak sağlıklı ilişkiler kanalları yaratıp, Ortadoğu devrimci güçleri ile ilişkilerini geliştirmesi, cunta temsilcilerini büyük bir telaşa sevketti.

Anlaşılabileceği gibi Kürdistan'daki gelişmeler, eğer önlenemezlerse sömürgecilik ve emperyalizmin çıkarlarını darbelemekle kalmayacak, onları bölgede toptan çöküşe götürecektir. Bunun anlamı ve önemi bu karşı-devrimci güçlerce o denli bilince çıkarılmıştır ki; PKK ve KUKH'nin imhası bir NATO kararı haline getirilmiştir.

Kısaca; bu son işgal hareketi de dahil, Türk faşist burjuvazisince geliştirilen tüm tedbir ve uygulamalar önemli oranda Kürdistan Bağımsızlık ve Özgürlük Hareketine yöneliktir.

Özellikle son işgal hareketi bunu çok açık bir biçimde ortaya koymaktadır.

Hakkari bölgesi, Kürdistan'ın en derin, direnişe en elverişli ve adeta Kürdistan'ın kalbi denilebilecek bir alandır.

Geniş bir yurtsever nüfusa sahip olan Hakkari, kontrol edilemeyen coğrafyası, son derece stratejik bir önem arzeden hudut bölgesinde bulunması gibi özellikleri ve yukarıda belirtilen konumuyla tüm Kürt örgütlerinin kaderini belirleyecek bir öneme sahiptir. Ve hele bölgede meydana gelen son gelişmeler ve İran-Irak savaşı nedeniyle üzerindeki denetimin bir hayli zayıflaması, bu alanı ulusal kurtuluş mücadelesinin dış ortamı bakımından son derece elverişli bir zemin haline getirmiştir.

Türk faşist cuntasının bu alandaki gelişmeler karşısında avaz avaz bağırması ve İran-Irak savaşının durdurulması için sürdürdüğü yoğun çabalar hep bunun ürünüdür.

Çünkü, özellikle en çok imha etmek istediği, adeta korkulu rüyası haline gelmiş olan ve direnişi bir türlü bastırılmayan PKK, yakın dönemde tüm önlemlere rağmen bu elverişli zemine kaymayı başarmıştır.

PKK tarafından gerçekleştirilen bu yöneliş öylesine devrimci gelişmelerle yüklüydü ki, bölgedeki elverişli zemini değerlendiren, gerekli bağlantıları oluşturan ve Kürt yurtsever güçleriyle seviyeli ve sağlıklı ilişkiler geliştiren niteliği ile, TC için gerçekten tarihteki en tehlikeli gelişmelerden birinin eşine kadar adım atıyordu.

Bilindiği gibi bu hazırlıklar en yoğun evresini yaşamaktadır.

Faşist Türk yönetiminin de acısını derinden duyduğu bu gerçek, onu panik içinde tedbir ve çare bulmaya yöneltti. Çünkü biliyordu ki, eğer hızla tedbir almazsa, bu alanın bir süre sonra kurtarılmış bölgeler biçiminde ve boydan boya hızla kopması, kapağı dayanamamış bir gerçek gibiydi.

Bu bilindiği içindir ki Ağrı tatbikatları, havaalanı inşaatları, yoğun operasyonlar ve askeri birliklerin hızlandırılan hazırlıkları peşpeşe sergilenmeye başlandı.

Anlaşılabileceği gibi son istilâ seferi çok yönlü bir gelişmenin ürünüdür ve herşeyden önce direnişi bir türlü kınamayan PKK'yi hedef almaktadır. PKK önderliğindeki Kuzey-Batı Kürdistan hareketinin yeni bir gelişmenin eşiğine gelip dayanması ve bunu pratikte kanıtlar duruma gelmesi istilâ hareketinin en temel nedenlerinden birini teşkil etmektedir.

Son istilânın gerek boyutları ve gerekse yoğunlaştırıldığı alan gözönüne getirilirse, hareketin ana ve birincil neden olarak buna yöneldiği açıkça görülecektir.

İstilâ hareketinin Güney Kürdistan'a da sarkarak tüm Hakkâri'yi kuşatma altına almayı, oradaki direniş güçlerini ezme-yi hedeflediğini Türk Dışişleri Bakanlığı da açıklamalarında açıkça ortaya koymuştur.

Demek ki, PKK'nin yeni dönemde yükseltmek istediği ulusal kurtuluş mücadelesine karşı bir sefer başlatılmıştır.

Olay böyle ortaya konulmak zorundadır ve nitekim gelişmelerin altında yatan gerçekler de bunu kanıtlamaktadır.

Eğer Türk faşist yönetimi Kürdistan politikasını başanya ulaştırmak, İran ve Irak Kürt hareketlerini bastırmak, Saddam rejimini kurtarmak, çevik kuvvetlerin Haliç'e müdahalesi için elverişli zemin yaratmak ve Musul ile Kerkük üzerindeki rüyalarını gerçekleştirmek ve bir bütün olarak tüm bölgede kendisine tanınan rolü oynamak istiyorsa, o zaman herşeyden önce, kendisi için tehlikenin en güçlü olduğu alanda egemen olması gerekmektedir.

45.000'ni aşkın bir savaş birliğini İsrail saldırılarında görüldüğü gibi hava desteğinde bu alana sürmesi, Türk yönetiminin bu amacına ulaşmak istediğini göstermektedir.

PKK Hareketinin bu alanda yükselteceği direniş mücadelesi halk savaşı temelinde giderek daha da gelişerek, etkisini tüm bölgede de göstermeye başlayacaktır. Bu saldırı, bu nedenle bu alana ve PKK'ye karşı yöneltilmiştir. Yine bu anlamda da saldırı, Türk devletinin boyutlarını aşarak, emperyalizmin NATO'cu generalleri, çevik kuvvetleri ve hatta ABD Genel Kurmay Başkanına varana kadar çeşitli temsilcilerinin işin içine girmesi sonucu düzenlenmiş ve TC, kararları bizzat bu çevrelerden almıştır. Bu temelde de, faşist cuntaya bu devrimci gelişmeye müdahale ettiği için bölgede istediği gibi at oynatabileceği bir serbestlik tanınmıştır.

Böyle bir istilâ teşebbüsünün temel nedeni olarak, PKK'nin mücadelesini ve faaliyetlerini gösterebiliriz. PKK'nin direniş mücadelesini daha genelleştirip, daha da anlamlı kılacak ve daha güçlü bir biçime dönüştürecek olan temel, biraz da 3 yılda yakın bir süredir sömürgeci zindanlarda ve mahkemelerde sürdürülen PKK davalarının sonuçlandırılmasına bağlıydı. Bu davaların sonuçlarının kitleler üzerinde yaratacağı olumlu gelişmeleri engellemek ve PKK'nin önderlik ettiği direniş mücadelesini boğmak için büyük bir gözdağı vermek gerekiyordu. Tıpkı Seyit Rıza ve Şeyh Sait yargılanmalarında olduğu gibi. Bilindiği gibi, bu yargılamalarla birlikte Türk işgal birliklerinin Kürdistan'daki askeri faaliyetleri daha da yoğunlaştırılıp, artırılmıştı. Bugün ise, Kürdistan adeta bir savaş durumu içinde tutularak, kitlelerin bu davaların sonuçlarına gösterebileceği herhangi bir tepki ve PKK'nin hazırlıklarını geliştirdiği direniş savaşı boğulmak istenmektedir. Son, Güney Kürdistan'ı işgal macerasının altında yatan diğer bir gerçek de budur.

Yine bu gerçeğe bağlı olarak ele alınabilecek diğer bir nedense; PKK Hareketinin, ulusal direniş siyasetini en güçlü bir biçimde ve döneme denk düşen özelliklerle hayata geçirmenin hazırlığı içinde olması ve bu konuda da son birkaç yılda yürütülen büyük hazırlık çalışmalarını, ideolojik, politik ve askeri alandaki faa-

liyetleri belli bir seviyeye ulaştırması, Parti Konferans ve Kongre sonuçlarının büyük oranda ülke zeminine yeniden aktarılmaya başlanmasıdır.

Tabii ki tüm bu hazırlıklar, Kürdistan'da halk savaşının, coğrafyası, insanı ve diğer tüm iç ve dış koşulları açısından gelişmeye en müsait olduğu alana aktarılıyor. Yüzlerce PKK kadro ve savaşçısı, bu alanda direniş bayrağını yükseltmenin, yeni dönemde Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesinin nihai zafer doğrultusunda bir gelişme sürecine girmesinin hazırlığı içinde bulunuyorlar. İşte bir de bu nedenler ve gelişmelerden ötürü saldırı bu alana yöneltilmiştir.

Burjuva gazetelerinin çığırkanlığını yaptığı bu saldırının amacı, bu gazetelerde yer alan yazılardan da açıkça anlaşılmaktadır. Onların da deyimiyle bu saldırı, "Irak'ta (Güney Kürdistan) üstlenen ve Türkiye'nin bütünlüğünü tehdit eden silahlı haydutlara karşı" yani Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı yöneltilmiştir. Demek ki, yalnız Türkiye Kürdistan'ında değil, Irak Kürdistan'ıyla da belli bir bağlantı ile geliştirilen PKK önderliğindeki Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'ni daha ilk adımlarını atarken, saldırı ile imha etmek amaçlanmıştır.

PKK davalarının ortaya çıkaracağı sonuçların daha da hızlandıracağı Ulusal Direniş Mücadelesinin, PKK'nin son birkaç yıldır ve bugün de en güçlü bir şekilde yürüttüğü hazırlıklar sonucu, büyük bir gelişmeye yolaçması ve hatta birçok alanda, sömürgecilerin beklemeyeceği başarıları elde edebilmesi mümkün olacağından, saldırı özellikle böyle bir döneme denk getirilmiştir.

2- İşgalin Planlanmasında Diğer Yakın Etkenler ve Amaçları

Bu temel etkenine bağlı olarak diğer yakın etkenler de, son istilâ teşebbüsünün gerçekleşmesinde şu veya bu biçimde katkıda bulunmuşlardır. O halde böyle bir istilâ teşebbüsüne yolaçan bu yakın etkenler nelerdir?

Herşeyden önce, generaller yönetiminin karşısına, aynı siyasal perspektiflere sahip olsalar da sivil bir klikleşme çıkarılmak istenmekte ve bu dönemde de bunun faaliyetleri alabildiğine yoğunlaştırılmaktadır. Bu durum ise, cunta generallerini korkutmaktadır. Özellikle bu konuda "AP"nin faaliyetleri ciddi gelişmelere yolaçabilecek bir boyuta gelmiş, bunun karşısında kendi merkez partileri olan "MDP"nin ise oy toplayamaması söz konusu olmuştur. Açık ki, sivil kanadın bu seçimlerden daha fazla yararlanması ve böylece de iktidar koltuğuna oturması cunta generallerinin çıkarlarının -tekeli-cı-burjuvazinin ordu içindeki bir kanadı olarak- zarar görmesi tehlikesini doğuracaktır. Aynı görüşte de olsalar, iktidar olanaklarından yararlanabilme konusunda aralarında yoğun bir çelişki bulunduğu için, Kenan Evren, karikatürlüğünü yaptığı M. Kemal'in 1925'lerde Şeyh Sait isyanını bahane ederek Cumhuriyetçi Terakki Per-ver Partisi'ni kapatması gibi, Kürdistan meselesini kullanarak direnişi bahane edip siyasal muhaliflerini bastırmaya çalışacaktır. Bu şekilde de, kendisine muhalefet eden sivil kanadın üzerine daha rahatlıkla yürüyebilecektir. Cunta, bir de bu nedenden dolayı istilâ girişimini böyle bir döneme denk getirmiştir. Özellikle, PKK öncülüğündeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin sivil ve asker klik arasındaki çelişkidен en iyi bir biçimde yararlanacağını bildiğinden, bu klikler arasındaki çelişkiyi mümkün olduğu kadar hafifletmeye ve onlar arasındaki birliği sağlamaya çalışmaktadır. "Sivil yönetim"e geçiş daha çok kendisinin kurumlaşması biçiminde anladığından, kendi deyimiyle "çizmeyi açacak" herhangi bir sivil muhalefet hareketine olanak tanımak istenmemektedir.

Bu istilâya yolaçan diğer bir yakın etken ise, Irak yönetiminin Güney Kürdistan üzerindeki denetiminin alabildiğine zayıflaması ve bu alanda hem Türk burjuvazisi ve hem de Irak burjuvazisi için sonderece tehlikeli bir durumun ortaya çıkmasıdır. Ayrıca bu alanın, İran ve Suriye'ye sınır olması ve her iki ülke arasında bağı sağlamaya elverişli bir konumda bulunması aynı zamanda emperyalizm için de ciddi bir tehlike oluşturmaktadır. Hele bu alandaki direnişçi güçlerin, Kuzey-Batı Kürdistan'daki direniş mücadelesi ile ittifak kurmaları ve bu ittifakı daha da geliştirme temelinde bütünleşebilme durumlarının ortaya çıkma olasılığı, açık ki bölgede, hem emperyalizm ve hem de Irak ve Türk rejimleri için sonderece ciddi bir tehlikenin doğmasına yolaçacaktır. Bu nedenle, her iki rejim açısından da istikrarlı ve devrimci gelişmelere kapalı bir alan oluşturmak için, önceden imzalanmış bir anlaşmaya da dayanılarak, "hudut güvenliği" vb. bahanelerle bu alana girildi. Böylece, Saddam rejiminin yıkılma tehlikesi önlenmeye çalışılırken, özellikle de Kuzey-Batı Kürdistan'daki mücadelenin Güney Kürdistan'ı kendisine dış alanda önemli bir dayanak yaparak gelişme olanağı tıkanmak istendi.

Saldırının diğer bir yakın nedeni ise, özellikle Saddam rejiminin düşmesi ile bir iktidar boşluğu doğması halinde, Basra Körfezinin de içine gireceği tehlikeyi gözönüne getirerek, Suudi, Ürdün vb. gerici Arap devletleri ile anlaşılıp "Çevik Kuvvetler"e yeni bir hareket alanı sağlamak istegidir. Yine, Bağdat Paktı'na (CENTO) benzer bir gerici paktın kurulmasının ön hazırlıklarının geliştirilmesi ve Irak'ta ortaya çıkacak iktidar boşluğunda emperyalizme bağlı bir yönetimin işbaşına getirilmesinin ilk hazırlıklarının yapılması ve hatta bu gerçekleştirilemezse, o zaman istilânın çapını daha da genişlettirerek, bu alanda çıkacak durumun emperyalizm ve bölge gerici lehine çevrilmesi amaçlanmıştır. Özellikle, günleri sayılı olan Saddam rejiminin içinde bulunduğu askeri ve siyasi tükenmişlik de gözönüne alınırsa, saldırının nereye yönelik olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu etkenine yakından bağlı olan diğer bir neden ise, Türk burjuvazisinin, daha Misak-ı Milli sınırlarını çizerken gizleyemediği Musul ve Kerkük üzerindeki amaçlarıdır. Türk burjuvazisi, tüm Irak üzerinde bir denetim gerçekleştiremezse de, tıpkı Hatay ve yakın bir zamanda da Kıbrıs'ta görüldüğü gibi burayı da ilhak etmek ve egemenliği altına almak hesaplarındadır. Zengin petrol yataklarına sahip olan bu alanın gerçek sahiplerinin eline geçmesi için, şimdiden hazırlıklarını yürütmekte ve burayı ilhak edebilmenin ön adımlarını bu şekilde atmış bulunmaktadır.

İstilâ teşebbüsünün diğer bir nedeni de, İran'dakine benzer bir cumhuriyetin Irak'ta da doğmasını engellemek ve İran'a gözdağı vermektir. Böyle bir tehdit, Suriye için de geçerlidir. İsrail-Lübnan antlaşmasının gündeme girdiği ve Suriye ile İsrail arasındaki gerginliğin arttığı bir döneme denk getirilmesi, bu istilâ hareketinin Suriye'ye yönelik ucunu da göstermektedir. Suriye'nin, İsrail ile hemen hemen dengeli sağlaması ve çıkabilecek herhangi bir savaş durumunda ise, özellikle de SSCB'nin etkin desteği ile İsrail'i yenilgiye uğratması, bölgede emperyalizm aleyhine sonderece ciddi ve olumsuz sonuçlar doğuracağından, kuzeyden Türkiye'nin devreye sokulması ve Suriye'yi tehdit etmesi planlanmıştır. Bu şekilde, İsrail'in içine girdiği olumsuz durum giderilebilecek, Türkiye'nin de tehditi ve hatta müdahalesi ile Suriye zayıflatılıp, yıpratılmaya çalışılacaktır. Türk ordusunun böyle bir saldırıyı yönetebileceği elverişli bir alana yerleşmesi, bu niyetini de açıkça sergilemektedir.

Görüldüğü gibi, faşist cuntanın resmi ağızlarından belirttiği "hudut, can ve mal güvenliği"ni sağlamak, bu istilânın nedeni olamaz. Bununla gerçek amaç gizlenmeye çalışılmaktadır. Ama, kısa vadede

belirli sonuçlar yaratabilmek için, geçmişte Irak rejiminin yaptığına benzer bir şekilde, sınırdan önemli bir kesimi mecburi iskâna tâbi tutarak bu alanda kendisi için güvenli bir bölge yaratmak istemektedir. Bu alandaki başeğmeyen silahlı aşiret halk güçlerini silahsızlandırıp, mecburi göçe tâbi tutmayı hedeflemekte, ve böylece Kürdistan'ın ana gövdesinde derin bir kanal açmaya çalışmaktadır. Sınırın her iki tarafında 25-30 km'lik bir alanı boşaltarak ulusal birliği tümenden yoketmeyi planlamakta, ve bu şekilde de Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin gelişimi engellenmeye, daha direniş mücadelesinin başındayken boğulmaya çalışılmaktadır. Açık ki bu, gelecekte yaratmak istediği sonuçlara ulaşabilmek için mutlaka atması gereken bir adımdır.

3-İşgal Hareketinin Yaratacağı Sonuçlar

Bu istilâ teşebbüsünün nedenleri ve amaçlarına bağlı olarak, doğuracağı çok önemli sonuçları da olacaktır.

İstilâ hareketinin yarattığı sonuçlar bakımından en başta ele alınması gereken, Kürdistan ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketleri tarihinde önemli bir dönüm noktasını ortaya çıkarmış olmasıdır. Ulusal kurtuluşçu örgütlerin kaderlerinin de belirleneceği gelişmeleri kaçınılmaz olarak ortaya çıkaracak olan bu durum, giderek bir imha ile karşı karşıya gelebilecek olan Kürt halkının varlık-yokluk meselesini gündemleştirmiştir. Eğer ulusal kurtuluş hareketleri, bu döneme denk düşen tedbirleri ve mücadele anlayışını geliştiremezlerse, açık ki en kötü sonuçlardan birisi doğmuş olacak, fakat eğer birçok güç kendisini bu temelde yeniden gözden geçirebilir, hata ve eksikliklerini ortadan kaldırabilir ve tedbirler zamanında alınabilirse, güçlü bir ulusal birlik ve direniş mücadelesi de bu döneme denk getirilebilecektir. Tüm ilericilerin, yurtseverlerin ve kurtuluş güçlerinin, en küçük bir sorumluluk hissi taşıyorlarsa bu istilâya karşı çıkmaları ve tarihsel sorumluluklarını yerine getirmeleri artık bir zorunluluk haline gelmiştir. Eğer bir ulus ve bu ulusun kurtuluş hareketi olarak yokedilmek istenilmiyorsa, bu tarihi görevler mutlaka yerine getirilmeli, hiçbir hata, hiçbir eksiklik, geçmişte içinde bulunulan herhangi bir olumsuzluk, kısaca hiçbir neden, sıradan bir yurtseverliğe bile sadık kalmak isteyen kişileri, direniş mücadelesine vargüçüyle katılmaktan alıkoymamalıdır. Bunlar, herşeyden önce ulusal birlik, ulusal direniş ve ulusal kurtuluş mücadelesi esprisi içinde hareket etmeli ve giderek faaliyetlerini bir ulusal kurtuluş cephesinin oluşturulması temelinde yönlendirmelidirler. Buna katılmalı, desteklemeli ve bu faaliyetleri yükseltmek görevinin bilinci ile hareket etmelidirler.

Bunun yanı sıra diğer sonuçları da şöyle sıralayabiliriz: Birliğin daha geniş boyutlu ele alınması, devrimci mücadelenin giderek derinleştirilmesi bu temelde kaynağını bulacak; Kürdistan Devrimi ve PKK'nin, bölge çapında ve dünya genelinde rolünü oynayabilmesi de, yine ancak bu temelde gerçekleştirilebilir.

Ulusal birliğin temellerinin atılabilmesi için elverişli koşulların ortaya çıkması, saldırının gündeme getireceği sonuçlardan biridir. Geçmişte ilk ve reformist milliyetçilikten kaynaklanan olumsuzluklar, birliğin sağlanması bir yana aradaki uçurumların daha da derinleşmesi sonucunu doğurmuştur. Bugün, özellikle de bu son gelişme karşısında ulusal birlik meselesi her zamankinden daha fazla ve sadece Kuzey-Batı Kürdistan'da değil, Doğu (İran) ve Güney (Irak) Kürdistan'da da kendisini ivedi bir biçimde dayatmaktadır. Her iki sömürgeci-faşist yönetimin elele vermesi ve ortak hareket etmesi, başta Kürdistanlı yurtsever güçler olmak üzere, Irak ve Türkiye genelinde

tüm ulusal demokratik güçlerin birliğini gündeme getirmekte ve bu sorunu daha da acilleştirmektedir. İşgalci faşist yönetimlere karşı sağlanacak birlik, daha başından devrimci-direnış temelinde sağlanmak zorunda olduğundan, direniş mücadelesi süreci içerisinde Kuzey-Batı Kürdistan'daki modern ulusal kurtuluşçu güçler ile Güney Kürdistan'ın daha geri ideolojik-politik konumda olan güçleri arasındaki farklar da giderilebilecektir. Birbirlerine çeşitli yönlerden yakın olan siyasi güçleri daha da yakınlaştıracak ve bu konuda geliştirecekleri politika onları giderek daha hızlı bir biçimde bütünleştirerek, ulusal birlik meselesini daha doğru bir temelde geliştirmeye zorlayacaktır. Aynı zamanda bu, Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesinin çok ihtiyaç duyduğu ülke genelinde bir birliğin sağlanmasının koşullarını da oldukça geliştirecektir. Şimdiye kadar başanya gidememenin önemli nedenlerinden biri olan iç çatışmalar, yerini birliğe bırakacak, aşiretçi feodal çıkarların hortlatıldığı bu çatışmalar, bu temelde yerini hızla tüm ulusal güçlerin birliğine terketmek zorunda kalacaktır. Bundan başka bir yaşantı yolu kalmadığından, kendisine yurtsever diyen hiçbir kişinin birlik sorununa kolay kolay engel çıkaramayacağı, son istilâ hareketiyle daha da kesinlik kazanmıştır.

İstilâ hareketi, adeta iç dinamiklerin bir türlü kendi özgöl iradeleriyle gerçekleştiremedikleri ulusal birlik sorununa en önemli bir katkıyı bu şekilde yapmış olmaktadır. İstilâ teşebbüsünün birliğin gelişmesini zorlama gibi önemli bir sonucu doğurması, devrimcilerin bu sonucu iyi değerlendirecek bir birlik problemine çözüm getirmelerini daha da kolaylaştıracaktır. Her ne kadar Türk ve Irak faşist yönetimleri, halk güçlerini bölüp parçalamayı ve en dağınık oldukları bir dönemde ortadan kaldırmayı denemekteyse de, onların bu planları da ters tepecek ve birlik doğrultusunda güçlü bir gelişmenin ortaya çıkması kaçınılmaz olacaktır.

Bu gelişmelerle birlikte Kürdistan Devrimi, bölge ve dünya çapındaki rolünü artık daha açık oynayacaktır. Düşman, ulusal kurtuluş mücadelesi daha güçlü bir gelişme ve atılım göstermeden, özellikle de iç ve dış doğal ittifaklarına kavuşmadan onu boğmak istemektedir. Buna rağmen, cuntanın aceleyle giriştiği bu istilâ teşebbüsü, tüm bölge ve dünya ilerici kamuoyunun dikkatini Kürdistan üzerine daha fazla çekecek, ve cuntanın istediğinin tam tersine bir sonucun doğmasına yolaçarak Kürdistan Kurtuluş Hareketinin, bölge ve dünya çapındaki müttefikleriyle bütünleşememe biçiminde ifade edebileceğimiz önemli bir eksikliğini giderebilmesi için koşulları elverişli hale getirecektir. Özellikle de, askeri faşist cuntanın Irak faşist yönetimi ile ittifak içinde olması, tüm ilerici Arap kamuoyu ile dünya ilerici ve demokrat kamuoyunun ve sosyalist ülkelerin, Kürdistan sorununda daha ciddi bir yaklaşım içine girmelerine yolaçacaktır. Ayrıca bunun yanı sıra, bölgede güçlü bir anti-emperyalist mücadele cephesine gereksinime duyan bölge ilerici-demokratik güçleri de, Kürdistan'ın bölge çapında oynayacağı rolü daha iyi kavrayacaklar, eskiden bir türlü sağlayamadıkları destek ve dayanışmalarını hem güçlü ve hem de organik bir biçimde sağlayacaklardır. Saldırının bir hedefinin de "çevik kuvvetler"e dayanarak mevzi kazanmak olduğu düşünülürse, Kürdistan'ın boydan boya bir "çevik kuvvetler" karar-gâhına dönüştürülmek istenmesi karşısında, tüm ilerici-demokratik kamuoyu seslerini yükseltecek ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine daha fazla destek vereceklerdir. Bölge çapında gerçekleşen böyle bir destek, Kürdistan Devriminin bölgesel ve dünya çapındaki rolünü oynayabilmesi için elverişli bir zemin yaratacaktır. Bu anlamda da, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, bölgede geliştirilmek istenen emperyalist niyet ve uygulamalara karşı bir darbe olacak, gerçek bir enternasyonalist görevi de böylece yerine getirerek bölge devrimci güçlerini ve ileri-

ci halklarını büyük bir tehlikeden koruyabileceklerdir.

Sonuç olarak; bu istilâ teşebbüsü Türk faşist cuntasını daha da teşhir ederken, Kürdistan Devriminin bölge ve dünya çapında daha belirgin bir şekilde öne çıkmasına yolaçacak ve Kürdistan Devrimi eskiden sağlayamadığı dış müttefikleri ile bağlaşıklarını peşpeşe geliştirebilecek, dış desteği sağlamadan boğulmak istendiği bu cendereden başarılı olarak çıkabilecek, güçlü bir dış desteği sağlayarak, ulusal kurtuluş mücadelesi tarihinde çok önemli bir sonucu elde edebilecektir. Eğer, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi bu sonuçlardan yararlanabilir ve zamanında gerekli tedbirleri alabilirse, böyle bir sonucun doğması kaçınılmaz olacaktır.

D) YURTSEVER VE DEVRİMCİ GÜÇLERE DÜŞEN GÖREVLER VE ÇÖZÜM YOLLARI

Ulusal varlığı tehlikeye düşüren ve adeta bir varlık-yokluk sorunu haline getiren olumsuz sonuçların giderilebilmesi ve olumlu sonuçların ön plana çıkarılması için ne yapılmalıdır?

Şüphesiz, işlerin gelişimi kendiliğindenliğe bırakılırsa olumsuz sonuçların egemen olması kaçınılmaz olacak, yani her iki faşist yönetimin amacı da giderek gerçekleştirebilecek, ulusal varlığın ve ulusal kurtuluş hareketinin geleceği büyük oranda karartılacak ve belki de tarihte bir daha dirilememecesine bir sonuç ile yüzyüze gelinmesi mümkün olabilecektir. Eğer böyle bir sonucun acı gerçekleriyle karşılaşılacak istenmiyor; bunun yerine geniş bir ulusal birlik ve dış ittifaklar temelinde mücadele geliştirilmek, olumlu gelişmelerin olumsuz gelişmelere hakim olması isteniyorsa; devrimci bilinç, örgütlenme ve eylemin geliştirilmesi kaçınılmazdır.

Bu nedenle, her şeyden önce bilinç, örgüt ve eylem taşıyıcısı olan, yurtsever-devrimci güçlere bugün, özellikle saldırının yolaçtığı gelişmeler karşısında ciddi ve büyük tarihi sorumluluğu olan görevler düşmektedir. Bu, sıradan devrimci bir görev değil, bir halkın varlığını-yokluğunu; ve yine devrimci hareketlerin geleceğini tayin edecek bir görevdir.

Tarihin gelişim diyalektiği, şimdi her zamankinden daha fazla bir ivme kazanmıştır. Bu gelişmelerin hızlandırılması ise, tamamen devrimci hareketlerin varlık nedenine bağlıdır. Kürdistan, tarihinde hiç bir dönem, bu dönemde olduğu kadar başaşağı gidişi kökten durdurabilecek ve yükselişi sürekli kılacak bu kadar olumlu koşullar ortaya çıkarmamıştır. Bu nedenle, bu dönem üzerinde iyi düşünülür, döneme denk düşen devrimci görevler iyi konular ve uygulanırsa, Kürdistan tarihinde köklü bir dönüşümü başlatmak mümkündür.

Böyle elverişli bir ortamda devrimci görevlere doğru bir şekilde sahip çıkılabilirse, belki de Kürdistan'da yüzyılda dönembilecek tarihin çarkı, bir kaç yıla sığabilecek bir hızla rahatlıkla döndürebilecektir. Geçmiş Kürdistan tarihi sonucun böyle olacağını gösterdiği gibi, çağımızın güncel gerçekleri de, eğer devrimci görevler doğru kavranır, dayatılır ve çözümlenirse sonucun böyle olacağını ve Kürdistan'da adeta kör bir yumağa dönüşen ulusal ve toplumsal sorunların çözümünü beraberinde getireceğini göstermektedir. Bununla birlikte de, ulusal ve toplumsal kurtuluş grafiğinin sütunlarından bir yükselme ve genişlemeye tanık olunabilecektir.

Açık ki, mücadelenin bu yönde gelişebilmesi için bir devrimci örgütüne; tüm devrim sorunlarına sahip çıkabilecek ve çağdaş ölçülerini geliştirebilecek bir örgütlenmeye ihtiyaç vardır. Ancak böyle bir

örgüt ortaya çıktığı oranda, devrimci görevler başlanabilecek ve gelişme sağlanabilecektir. Bu nedenle, bilinç, örgütlenme ve eylemin yaratıcısı olarak devrimci güçlerin devreye girmesi, bu aşamada her zamankinden daha fazla belirleyici bir önem kazanmıştır. Faşist cunta, bu istilâ hareketiyle duymayan kulağa duyması, görmeyen göze görmesi için her türlü olanağı sunmuş, ve iş bu noktada bir anlamda da devrimcilere düşmüştür. Cunta, giriştiği bu çılgınca saldırı ile, bize mezar içindeki sessizliği yırtabilmemiz ve hızlı bir uyanış içerisine girerek ulusal direniş basamaklarını peş peşe aşabilmemizin zeminini sunmuştur. O halde, bu zemin üzerinde gerçekleştirmemiz gereken görevler nelerdir?

Herşeyden önce, ulusal varlığın imhasına yönelen tehlikelere karşılık ve ulusal kurtuluş görevlerinin gerçekleştirilmesi için, bir direniş hattı oluşturulmalıdır. Direniş hattının en anlamlısı, ancak bu işgal hareketine karşı oluşturulabilir ve geliştirilebilir.

Bu direniş hattı, hem Kuzey-Batı Kürdistan ve hem de Güney Kürdistan'da bir Ulusal Kurtuluş Cephesi biçiminde şekillenmeli ve somutluk kazanmalıdır.

Ulusal Kurtuluş Cephesi'nden başka hiç bir yöntemle bu istilaya cevap verilemez ve direniş geliştirilemez. Bir kaç bilirdi ve bir kaç gösteri olayı ile yetinme, soruna kalıcı bir çözüm getirmediği gibi, bu işgal ve saldırı hareketinin "sol" çevrelerce maskelenmesi ve bilerek ya da bilmeden bu saldırı hareketi ve katliamların meşrulaştırılması anlamına gelecektir. Bu açıdan kararlı bir direniş cephesinin oluşturulması hazırlığı ile işe başlanmalı ve bu konuda faaliyet geliştirilmelidir. Sorunun bu şekilde ele alınıp çözülmek istenmesi, sadece devrimci bir görev değil, tüm ilerici insanlığa karşı sorumluluğun ve yurtseverliğin de bir gereğidir. Bu nedenle direniş cephesinin yaratılması, görevlerin en başına konulmalıdır.

Türk faşist cuntasının, ulusal varlığımızı imhaya yönelik böyle saldırıları karşısında, yerine ve zamanına uygun olarak her türlü mücadele biçimini geliştirmek ve var olan tüm güç ile direnmek, her devrimci, her yurtsever ve hatta en azından insanî özellikler taşıyan her kişinin vazgeçilmez bir görevi olarak birinci plana oturtulmalıdır.

Direnış mücadelesi, sadece Kuzey-Batı Kürdistan ile Güney Kürdistan değil, tüm Kürdistan sathında ve ulusal birlik esprisi içinde geliştirilmek zorundadır. Geçmişte sömürgeci uygulamaların bir sonucu olarak parçalanmış ve birbirinden uzaklaştırılmış, farklılaştırılmak istenen Kürdistan parçaları arasında bu vesile ile anlamlı ve geliştirici ulusal birlik sorunları gündemleştirilmelidir. Direniş ve ulusal birlik içiçe örülmeli, iç güçler arasındaki çatışmalar sona erdirilmelidir. Kendilerine yurtsever bir sıfat yakıştıran tüm güçler ve kişiler, yurtseverliğin bir gereği olarak çatışma yerine birlik, teslimiyet ve uzlaşma yerine ise direniş politikasını egemen kılmak zorundadırlar. Her kim ki, bu gelişmeler karşısında basit feodal, aşiret, ailesel ve kişisel çıkarı için direnişten vazgeçiyor ve birlik yerine çatışmaları geliştiriyor ya da göz yumuyorsa, onu değil yurtsever kabul etmek, insanlığından bile şüphe etmek gerekmektedir. Bu açıdan, Kürdistan sathında geniş bir ulusal direniş birliğine her zamankinden daha fazla yönelme gereği ve zorunluluğu vardır.

Düşmanın imha politikasına karşı hazırlıksız ve birlik meselesini taşıdıkları çeşitli eksiklikler ve hatalar nedeniyle karşılamaktan uzak bulunan, ama buna rağmen kendisine devrimciyim, yurtseverim diyen bir çok güç; kendi geçmişlerine ve hatalarına yönelerek, direniş ve birliğin geliştirilmesi önünde engel oluşturan olumsuzluklarını hızla aşmak ve doğru-devrimci bir politikaya ulaşmak zorundadırlar. Yine bu konuda gerekli örgüt ve mücadele biçimlerinin geliştirilmesi için, kararlı bir çaba sarfetmelidirler. İçinde yaşanan koşullarda, bu alanda taşınan hiçbir hata ve eksiklik artık mazur görül-

mez. Ve hele bu güçleri veya kişileri direniş ve ulusal birliği geliştirmekten alıko-yan eksiklik ve hatalarda ısrar edilir, yanlışlıklar bu dönemde de ısrarla sürdürülmek istenirse, bu tutumun adına açıkça ihanet demekten başka bir şey yapılamaz. Bu, ister bilinçli ve kasıtlı bir politikanın ürünü olsun, isterse bilmeyerek ve bir kafa karışıklığının ürünü biçiminde ortaya çıksın, sonuç itibarıyla yarattığı tahribat aynı olduğundan şiddetle mücadele edilmesi gereken bir durumdur.

Ülke içinde böyle olduğu gibi yurtdışında da, ister ulusal dar görüşlülükten isterse işbirlikçilikten kaynaklansın, sömürgecilik ve çeşitli emperyalist çevrelerle içine girdikleri işbirlikçi-teslimiyetçi ilişkileri, böyle bir konumda yaşayan güçler bir kenara itip, doğru bir ittifaklar politikasına yönelmeli; Kürdistan halkının gerçek dostları olan sosyalizm güçleri, ulusal kurtuluş hareketleri ve dünya ilerici-demokratik kamuoyu ile anlamlı ilişkiler ve ittifaklar içerisine girmelidirler. Geçmişte bu konuda sergilenen ve böyle bir ilişki içinde olan güçlerin bir türlü aşamadığı eksiklik ve hatalar giderilmeli ve Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin bu cephesi de sağlam bir güvenceye kavuşturulmalıdır.

Faşist cuntanın sol saldırısına ve daha da geliştirebileceği yeni oyunlara karşı direnebilmek için, kendisine devrimci, yurtsever, insanım diyen her güç veya her kişi, eksiklik ve hatalardan hızla annarak bu istilaya karşı koyabilecek bir düzeye yükselmelidir. Bu konuda gerekli örgütler yaratılmalı, eğer zayıflarsa güçlendirilmelidir. Bu alandaki çabalar, sadece bir plan, tasarı aşamasında kalmamalı, hızla programları oluşturularak planlar hayata geçirilmeli ve bu konuda aktif-mücadeleci bir konum içerisine girilerek, bu tarihi görevler yerine getirilmeye çalışılmalıdır. Geliştirilecek örgüt ve mücadele biçimleri, faşist istilâyı karşılayabilecek, onu etkisizleştirebilecek, onunla her koşul altında boğuşabilecek ve nihai ölümünü gerçekleştiren onu döktüğü kanda boğabilecek örgüt ve eylem seviyesine mutlaka ama mutlaka yükseltilmelidir.

E) ORTAYA ÇIKAN GELİŞMELER VE BUNLARIN SONUÇLARI KARŞISINDA PKK HAREKETİNİN GÖREVLERİ

Kürdistan sathında, ortaya çıkan, bu gelişmeler karşısında kendisini en çok sorumlu hissetmesi ve devrimci faaliyetleri yerine getirmede kendisini en çok görevli görmesi gereken güç, şüphesiz PKK'dır. Bu konuda tartışılmayacak kadar açık olan gerçek, faşist istilâ teşebbüsünün PKK Hareketinin ideolojisine, politikasına ve direniş hazırlıklarına karşı yöneltildiğidir. Bu anlamda da PKK Hareketi bilinçli, örgütlü çabası sonucu ve yüzlerce şehidin kanı, direnişi temelinde yarattığı pratiğine dört elle sanılmak zorundadır.

PKK Hareketi, herşeyden önce faşist Türk cuntasının saldırı ve istilâ teşebbüsünün, nasıl alçakça bir girişim olduğunu ve onun nemenen gerici, barbar bir varlık, emperyalizmin nasıl tehlikeli bir uşağı ve bölge gericiğinin azgın bir dayanağı olduğunu sergilemek ve böylece de son saldırının gerçek yüzünü ortaya çıkartıp, deşifre etmekle, tarihte ve günümüzde Kürdistan halkının ulusal varlığına, kasteden bu çılgın gücün sinsiyi, ince olduğu kadar da barbar uygulamalarını son istilâ teşebbüsü ile teşhir etmekle, adına yakışır bir görevi yerine getirdiği inancındadır. PKK sadece militanları önünde değil, ülke halkının ve tüm dünya ve bölge halklarının

gözü önünde, bu barbarlığı, vahşeti ve soykırımı sergilemekle, devrimci görevlerin neler olduğu hakkında bilinç uyandırmış ve uykuda olan, şaşı gören, iyi duymayan bir çok güç şimdi daha iyi görür, daha iyi dinler bir seviyeye yükselbilmiştir. Böyle bir istilâ hareketinin ortaya çıkışı ise, PKK'nın bu konudaki görüşlerinin doğrulanması olayıdır. Yine PKK düşmanın maskesini düşürmekle, onun neme-nem bir düşman olduğunu, tüm dünya kamuoyuna göstermekle onur duyar.

Bu, sadece işin bir yönüdür. PKK bu ön adımı ile yetinemez. Bunun arkasından diğer adımları atması da gerekmektedir. Madem ki düşman tüm barbarlığı ile açığa çıkarılmış, tehlikeli niyetleri sergilenmiş ve tüm halkımız, bölge ve dünya halkları, onu bu şekilde tanıyorlar, o halde meseleyi yalnız bilinçte bırakmamak, düşmana karşı direnişi örgütlemeyi geliştirmek ve buna öncülük etmek gibi paha biçilmez ve onurlu bir görevi de gerçekleştirmek gerekecektir. Düşmanı, adeta onun unuttuğu ve onunla en iyi savaşılabileceğimiz, kararlı bir mücadele verebileceğimiz bir alana en modern ordularıyla çekebildiğimiz için, onu içine girdiği bu bataklıkta boğmanın da çarelerini geliştirme sorumluluğunu yüklenmek durumundayız. O halde PKK bu güce karşı direnebilmenin öncülüğünü yapma görevi ile karşı karşıyadır. PKK, geliştirdiği mücadelenin sonucu olarak, bu alana saldıran Türk faşist cuntasını adeta bir canavar gibi yok etmesini bilecek, onu kolundan-kanadından vurarak işlemez hale getirecek, karıncanın fil'e yaptığı gibi benzerini ona yapacak, onu sersemletecek, parçalayacak ve en sonunda da onu kendi eliyle geldiği bu batağa gömmesini bilecektir. İşte, PKK Hareketi bir de böyle derin bir mücadele direniş anlayışı ve saldırı ruhuyla, düşmana bu alanda nihai darbe vurmanın çare ve tedbirlerini de geliştirmek, bunun için de gerekli donanımı, örgüt ve eylem biçimini, Kürdistan ve bölgenin koşullarına uygun olarak geliştirmek ve uygulamak görevini yerine getirmeye karşı karşıyadır. PKK, daha bu alana yönelirken, gerek Konferansda, gerek Kongrede ve gerekse de çeşitli toplantılarında bu düşüncelerini, cesaretle savun-

muş ve halkımızın biricik doğru kurtuluş yolu olan bu düşünce ve politikalarını hayata geçirme doğrultusunda ilk adımlarını da cesaretle atabilmiştir. Zaten PKK Hareketinin bu alanda bulunmasının nedeni de, kendi stratejik ve taktik yaklaşımlarını pratiğe geçirmek ve bizzat mücadelenin hazırlığını bu alanda sürdürmek içindir. Bu nedenle PKK Hareketi, bu alandaki savaşı, kendi öz savaşı olarak bilecektir. Bu alanda, kendi öz stratejik, taktik hattının hayata geçirilmesinin bir gereği olarak mücadele etmesini bilecektir. Onun içinde gereken coğrafyaya uyumak siyasal koşulları değerlendirme ve insan faktörünü anlama, tanıma ve her şeyden önce kendi öz örgütlenmesi, direniş hattı ve silahlı mücadele anlayışını hayata geçirmesini bilecektir. Kısaca bu, PKK'nın bilinçli pratiğinin öne çıkardığı bir sonuçtur.

PKK Hareketi, ancak bu gelişmeler temelinde görevlerini yerine getirebilecek ve mücadeleyi daha da yükseltebilecektir. Silahlı propaganda faaliyetlerini, bu istilâ teşebbüsü ile birlikte daha da hızlandırmasını bilecek ve bu duruma benzer koşulları yaşayan birçok halkın pratiğinde görüldüğü gibi, bu yöntemle ve bu temelde partinin, ulusal kurtuluş görevlerine göre inşasını yeniden sağlayabilecek ve bu şekilde de giderek Ulusal Kurtuluş Cephesine ulaşılabilir. PKK, Kürdistan genelinde ulusal birliğin geliştirilmesi esprisıyla sıkı sıkıya bağlantılı olarak, faşist istilânın özelliklerine, düşmanın uzun ve kısa vadeli amaçlarına uygun olarak, onun tüm iç ve dış dayanaklarını gözönünde bulundurarak, günün gereklerine, güncel taktiklere uygun olarak, örgüt ve mücadele anlayışlarını yeniden gözden geçirecek eksik ve yetersiz olanı tamamlayacak, yanlışlıklarını giderecek ve böylelikle ne pahasına olursa olsun, ne tür zorluklar ile karşılaşılırsa karşılaşılırsa, düşmanın konumuna denk düşen, uzun vadeli bir yıpratma savaşı ile yönelecek ve bu mücadele içinde onu parça parça ederek, mutlak nihai yenilgiye uğratacaktır. Ve, hiçbir engel, zaaf ve hatta onu bu kutsal ve son derece anlamlı görevini yerine getirmekten alıkoyamayaca-

caktır. Yine, kendi dışında hiçbir güç direnişe sahip çıkmasa da, o, direnişe sahip çıkmayı son derece şerefli bir görev olarak kabul edecek ve öncü örgütün şanına yakışır bir biçimde, başlangıçta olduğu gibi, sonuna kadar da öncülük rolünü sürdürecektir. Düşmanın bu son macerasını, onun için, gerçekten bir kez daha tekrarlanamayacak bir son macera haline getirecek ve bu şekilde "Bozkurtlar"ı son akımlarında boğacak ve onlara yeni saldırı şansı tanımayacaktır.

Böyle bir görevi gerçekleştirebilmek için, PKK Hareketi, her şeyden önce kendi ideolojik-politik hattına, yani Marksizm-Leninizmin engin yaratıcılığına dayanan ve onun Kürdistan'da uygulanması demek olan ideolojik-politik çizgisine dayanacaktır. Marksizm-Leninizmi, ülkede giderek daha da derinliğine uygulayarak, zafere gitmek için çalışmalarının temelinde böyle bir eylem kılavuzunu oturtacaktır. İşte, PKK esas olarak böyle bir ideolojiye güven duymaktadır.

Yine, Marksizm-Leninizmden kaynaklanan doğru devrimci çizgisini, partinin militan ve taraftarlarına özümsettirerek, ve böyle bir düşmana karşı proleteryanın güçlü parti silahını kuşanıp, bayrağını daha da yükselterek karşılık vereceğine ve bu silahla düşmanı hakettiği sonuca uğratabileceğine güvenmektedir. Bunların yanı sıra, partinin örgütlenireceği cephe silahını her zamankinden daha fazla yükselterek, bu silahı hem derinliğine hem de genişliğine en iyi bir biçimde kullanabilecektir. İç ve dış ittifak alanında da bu silahı iyi kullanarak, her şeyden önce Türk halkının anti-faşist mücadelesinin güçlü bir müttefiki olurken, Irak ve diğer komşu halkların devrimci-demokratik hareketleriyle iyi ilişkiler geliştirip, ittifaklar kurabilecek, yine dünya sosyalist sistemi ve ilerici-devrimci kamuoyu ile sağlıklı ilişkiler geliştirebilecek ve dayandığı bu ittifaklar silahı temelinde mücadelesini yürütecektir. Ama bu konuda da her şeyden önce kendi halk yığınlarına dayanarak, Kürdistan halkının engin direniş bilincine hitap ederek, bu bilinci daha da geliştirip

halkı ayağa kaldıracak ve bu temelde düşman üzerine yürümesini bilecektir. Belki de Kürt halkı tarihinde ilk kez, bir kördüğüm haline gelen kaderini nihai ve olumlu bir tarzda çözmek için, bu dönemde ayağa kalkabilecek ve bu konuda kendisine güvenebileceklerdir. İyi bilinmelidir ki, bir halk böyle soylu, böylesine hayati sorunları için ayağa kalktığında, düşmanın barbarlığı, sadistliği ve hunharlığı ne kadar dehşetli olursa olsun ve ne kadar ağır donanımla gelsin ve peşinde ne kadar gerici güçler bulunursa bulunsun, bir Vietnam'da, Küba'da ve birçok alanda görüldüğü gibi, bu derecede kurtuluş amaçları ile bütünleşen bir halkı hakettiği nihai kurtuluş yolunda hiçbir güç alıkoyamayacaktır.

Kürdistan halkına karşı görevlerini bir türlü yerine getiremeyen sosyalist sistem, işçi sınıfı hareketleri, ulusal kurtuluş hareketleri -özellikle bölge ulusal kurtuluş hareketleri-, diğer dönemlerden daha çok bu dönemde, Kürdistan halkının varlık-yokluk sürecinde olduğu bir gelişme karşısında, gereken dayanışma ve desteği sağlamak, bu konuda kendilerine düşen görevi insanlık ve kendi öz çıkarları adına, enternasyonalizmin bir gereği olarak yerine getirmek zorundadırlar.

Tüm bu gelişmeler sağlandığında ve bu görevler yerine getirildiğinde görülecektir ki; Türk egemen sınıflarının en gerici ve en son temsilcilerinin, en son macerası da son bulacaktır. O sosyalizme ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı yönelttiği son macerası, tarihte bir çok örneği görüldüğü ve birçok ordunun başına geldiği gibi, onun imhası ile son bulacaktır. Böylelikle de, PKK Kürdistan'ın derinliklerinden ve doruk noktalarından gelen ve yalnız faşist Türk yönetimini değil, aynı zamanda temsil ettiği, düzenin de çöküşe gitmesinde, bölgede engin bir ulusal kurtuluş ve halk devrimleri döneminin açılmasında belirgin ve tarihi rollerinden birisini oynayacaktır. İster düşmanın kendisinden isterse bizzat devrimcilerin hata ve eksikliklerinden kaynaklansın hiç bir engel PKK'yi böylesine soylu ve tarihi bir görevi yerine getirmek şerefinden alıkoyamaz.

BİRLİK SORUNUNA SAMİMİ OLMAYAN YAKLAŞIMLAR TERKEDİLMELİDİR!

Emperyalizm ve işbirlikçilerinin, devrimci-demokratik halk güçlerine karşı saldırılarını yoğunlaştırdıkları ve hatta bunu yer yer açık işgal ve istila boyutlarına ulaştırdıkları bölgemizde, bu politikaların boşa çıkarılması, dönemi karşılamaya yetenekli köklü anlayış ve mücadele yöntemlerinin geliştirilmesine yakından bağlıdır. Bölge ilerici ve devrimci güçlerinin yetersizliği bütünüyle açığa çıkmış eski anlayış ve mücadele yöntemlerini gözden geçirmeleri ile doğru anlayış ve mücadele yöntemlerinin ortaya çıkarılması, bölge halklarının geleceğinin belirlenmesinde son derece önem taşımaktadır.

Bölge halkları için kendisini dayatan bu gerçek, Kürdistanlı yurtsever ve devrimci güçler açısından çok daha yakıcıdır. Açık ki, Kürdistan gibi Ortadoğu devrimlerinin bel kemiğini oluşturan bir ülkenin devrimi, köhnemiş, günlük politika ve uygulamalarla ilerletilemeyeceği gibi, en büyük darbeyi de tarihsel sorumluluğunu kavramamış bu tür politika ve uygulamalarında ısrar eden güçlerin tehlikeli tutumlarından dolayı olacaktır.

Emperyalizm ve sömürgeci güçlerin, bölge gericiliğiyle tam

bir ittifak içinde, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine tasfiye amacıyla peş peşe saldırılar yönelttiği bugün, birlik sorunu daha da acil bir durum alması rağmen, bir takım küçük hesaplar ve çıkarlar adına hâlâ yaşatılan eski anlayış ve ilişkiler, halkımız açısından gerçekten de son derecede üzücüdür.

Düşmanın kesin imha amacıyla saldırdığı ve bu amacına ulaşmada sahip olduğu her türlü teknik olanaklarına da dayanarak hiçbir uygulamaya ve girişimden çekinmediği günümüz koşullarında atılacak her sorumlu adımın büyük bir değeri vardır.

Henüz Güney Kürdistan'a yönelik son saldırı olayı gerçekleşmeden, yaklaşık bir ay önce, bu amaçla atılan adımlar bu nedenle önemli bir adım olarak görülmüş ve halkımız tarafından ilgiyle karşılanmıştı. Güney Kürdistan yurtsever güçlerinin, düşmana rağmen kendi aralarında çatışarak birbirlerini tüketici anlamsız tutumlarının engellenmesi yolunda da önemli bir gelişme olarak görülen bu ilişkilerin, yeni adımların atılmasında bir başlangıç olacağı düşünülmüştü.

Ancak, geçen süreye ve bu süreçte gelişen olaylara rağmen ve eskinin yanlış eğilimlerine karşı imzalanmış ortak bir platform ol-

duğu halde, basit çıkarlar temelindeki kümelenmelerden vazgeçilmemiş, çatışmalara taraf olma anlayışı terkedilmemiş ve platform içinde yeralan çevrelerden çoğu Iraklı ve Güney Kürdistanlı güçlerin adeta bir uzantısı gibi hareket ederek, halkımızın ulusal birlik ve direniş çizgisini ikinci plana atmak gibi olumsuz tutumlarını sürdürmüşlerdir.

Böylesine dar çıkarlar adına halkımızın birlik ve direnişi önüne engel olan bu tutum ve anlayışlar terkedilmek zorundadır. Yaşanılan dönem, bunun zorunluluğunu çok açık bir biçimde dayatmıştır.

Bugün görev, sadece Kürdistan güçleri arasında bir ulusal kurtuluş cephesinin yaratılmasıyla sınırlı değil, giderek Türkiye ve Irak faşist yönetimlerine karşı Iraklı ve Türkiyeli güçlerle anti-faşist, anti-emperyalist ve anti-şövenist ilkeler ve askeri ve siyasi ilişkiler temelinde güçlü bir direniş hareketini yaratmak kadar geniş iken, soruna karşı takınılan lakayt tutum ve anlayışlar en ciddi tehlike olmaktadır.

Açık ki, böylesine ciddi ve bir o kadar da acil görevler, sadece bir kaç bildiri ve toplantılarda gerçekleştirilmez. Ortaya çıkan ve giderek hızlanan gelişme-

ler, geniş bir direniş cephesinin yaratılması doğrultusunda somut ve kesin sonuç alıcı girişimleri gerekli kılmaktadır. Emperyalizm ve sömürgeci güçlerin, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine çok planlı ve sistemli bir biçimde yönelmeleri karşısında, anlayış ve mücadele anlamında aşılması gereken hatalar ve yetersizlikler sürdürülemez.

Bu gerçekler kendisini en açık biçimde dayatmasına ve bu konuda muhalefet güçlerinin birliğinin yaratılması doğrultusunda, özellikle PKK Hareketi tarafından sürdürülen çabalara rağmen, bir takım küçük hesaplar uğruna platform dar tutulmuş, sonuç alıcı kesin adımlar yerine birkaç bildiri ve toplantıyla yetinme gibi çözümden uzak basit yaklaşımlarla sorun geçiştirilmeye çalışılmıştır.

Hâlâ da sürdürülen çabalar içerisinde açıkça belirtelim ki, dayatan görevler karşısında yurtsever ve devrimci güçler için yapılması gerekenler artık son derece açıktır. Bunların başında ise, her türlü dar grupçu, çıkarıcı yaklaşım ve anlayıştan arınmış, ulusal birlik ve direniş temelinde atılacak sonuç alıcı somut adımlar gelmektedir.

Mehmet KARASUNGUR ve İbrahim BİLGİN....

Baştarafı S: 1

Kim ne biçimde ve nasıl yaklaşırsa yaklaşsın, olaya taraf olan tüm güçler, bu gelişmelerden ve Saddam diktatörlüğünün yıkılmasını engelleyen bu tutumlarından sorumludurlar ve tarih önünde büyük suç işlemektedirler.

YURTSEVER VE DEVRİMCİ GÜÇLERE BÜYÜK SORUMLULUKLAR DÜŞMEKTEDİR

Kürdistan'ın ulusal ve siyasal birliğinden yana olan tüm ilerici, yurtsever, ve devrimci güçler, yıllardır halkımızın birliğini parçalayan bölgeci, mezhepçi ve aşiretçi düşünce ve yapılanmalardan hareket ederek iç bütünlüğümüzün sağlanmasını engelleyen ve bu temelde ayrışıklan ve düşmanlıkların körükleyen anlayışlara karşı kararlılıkla mücadele etmeli, yıllardır özlemini duyduğumuz ülke ve halk bütünlüğümüzün gerçekleşmesi için devrimci direniş hareketi saflarında yerlerini almalıdırlar.

Bu uğurda mücadele ederken şehit düşen Mehmet KARASUNGUR ve İbrahim BİLGİN ile mensubu oldukları PKK yolunu aydınlatıyor.

Hiçbir güç ve karşı-çaba Kürdistan halkının siyasal birliğinin sağlanması uğrunda mücadeleyi engelleyemez.

Gazetemiz Serxwebün, PKK-Merkez Komitesi üyesi Mehmet KARASUNGUR ve PKK militanı İbrahim BİLGİN'in şehit olmaları ve bu olaylara ilişkin geniş açıklama ve değerlendirmeyi önümüzdeki günlerde çıkacak olan özel sayıda vermeyi gerekli görmüştür.

LÎ TÎXÛBÊ ÎRAQ'Ê ÇÎ DÎBE?

Cunta faşîst li dû çî ye?

Di weşînan de daxûyan dibe ku ji meha Sibat'ê ve ji bo guhartin û kifşkirina tixûbê navbera Îraq û Tirkîyê, hêlên Tirkîyê û Îraq'ê li Bexda'yê civîn pêk tînin virde, biryar tê danîn ku ewê vê xebatê bi biharê re pêkbin. Û ji bo vî karî diravên mezin danîne pêşîya xwe.

Bi vê daxûyanê ve mîna em pê agahdarbûne komîsyonekê li alî Hekarî ji malî û gundiyan ber tixûbê re ji xeynî xwedîkirina du çêlek, panzdeh pez, û hwd. xwedîkirina heywanan qedexa kirî ye. Kesên biryar bi cîhnakin û ray lê naynin ewê bêne girtinê. Ku li van hêlên gundîti ji xeynî xwedîkirina heywanan destikên debarê tu tişt nînin. Bi biryar û pêkanînen sedsalan ve pêk tînin, bi vî biryarî jî mîna ji girseyên gel re bêjin "di nav belengazî û birçîbûnê de bimrin, û karnekin" ew ax'a, wun ji sedsalan ve lê jîyan didomînin dest jê berdin. Eşkere xûyane ev biryar perek ji perê amanca tune-kirina netewa Kurd e û pêkanîna tevgera qolonyalistî ye. Bi gotinan vî biryarî ji bo "qaçaxiyê" sitendine. Bi vî navî biryar dineximînin. Heta bi gef û tabandinan gel ji hêlê nefî dîkin, ji hêl û gundan derdixin.

Di sa gor agahdarbûnî; bi biharê ve ewê tixûbê Tirkîyê û Îraq'ê bi alî Başûr ve xwar-da bînin. Hevkarîyan bi alî ve pêktînin.

Helbet tîkiliyên hersê daxûyanan bi hev û dû re heye û bi hevra girêdayî ne. Herçiqas kêmaşiyên wan hebin jî, ji her alî ve rastîyek eşkere daxûyan dîkin. Daxûyan rastîya amanca êrîşa hêla Kurdistan'a Başûr û Îraq didine nîşandanê. Lewra; dûman ji cîhê bê agir dernayê. Lewra; ji berê ve pîlan û amanca burjuvayê Tirk li ser vê hêlê hebû. Daxûyanên bûne, tenê vê rastîyê bi bir tînin. Daxûyanan "guhurandina kevîrên kevnê tixûb" ji amanc û pîlanên êrîşbazîyê re tenê dibe kiras.

Li çîyan refek pêşmerge.

Rastîya ku tê kiraskirin û bi daxûyanan tê niximandinê û îro berçav bûye, pêvajoya wê ya dirokî heye, ma ev rastî çine?

Li ser Kurdistan'a Başûr amanca burjuvazîyê Tirk digihîje ta piştî şerê cîhanê ê yekemîn ji avabûna dewleta Tirk ve ev amanc tê meşandinê. Mîna tê zanînê, tevgera kemalist sazkarê dewleta Tirk ji nav pelîşandina împaratoriya Osmanîya ve bi danezana mîsak-î millî hêlên serdestîya xwe; ta hêlên Mûsil û Kerkuk û hêlên Kurdistan'a Başûr dabû nîşandanê. Li ser bingehên serfirazîyên eskerî tixûbê dewleta

xwe di rûniştinên LOZAN'ê de bi dinyayê dabû razîkirinê. Lê, ji ber di parvekirina Kurdistan'ê de emperyalîya Îngilîz li ser tixûbê lihevnehatîbûn û tixûbê Îraq û Tirkîyê kifşnebûbû, tevgera kemalist, burjuvayê Tirk, dewlemendî, sererdî û binerdîyên hêlê kanî di tîta û ji ber netewsazîya xwe li ser netewa Kurd bi amanca tune-kirinê pêk bîne, herdem vê hêlê ji xwe ra girîng diye.

Ji berberîyên parvekarên Kurdistan'ê emperyalîsta Îngilîz û burjuvayê Tirk piştî serhildanên Palû-Gênç-Xanî li ser tixûbê îro hî lihev hatine.

Ger di vî alî de burjuvayê Tirk gav paşve avêtibe, di bingehê wê de tîrsa serhildanên Kurdistan'ê hebû. Lewra giranîya avabûna wê li ser pêjrandin û helandina hêza gelê Kurd bûye. Û zane ku hêzek hebe ewê hebûna wê binbixê ew jî hêza gelê Kurd e. Di vî alî de serhildanên gelê Kurd gellek yekan dane zanandinê. Ji ber vê burjuvayê Tirk, piştigirtîya lihevhatinê ser pejrandin û pelîşandina tevger û serhildanên gelê Kurd avabûne, bûye piştigirtê wan. Ev yek di bendên lihevhatina emperyalîst û dîktatoriya kemalistan de zelal xûyan dibe. "Îngilîz alîkarîya serhildanên Kurdistan'a Bakûr nakin, van tevgeran tûj nakin, ji alî Başûr ve serhildanên hember Tîrka ewê bitemirînin. Hember van yekan ji Îngilîzan re ewê Mûsil û Kerkuk bê berdane". (Ji ber bendên lihevhatinê hemû dest me da nînin, yên dixwazin vê bihûr-bijarî bibînin li benda dikare mîzebike)

Mîna xûyan dibe, tixûbê îro hî hêsan nehatiye kifşkirin. Li ser berberî, tekoşîn û hevkarîya parvekarin Kurdistan'ê tixûbê kifşbûye. Lê, burjuvayê Tirk, herdem tîrsa serhildanên Kurdistan'ê kişandîye. Ji ber mafên xwe ray li bendê hevhatinê anî be jî,

ji sedemên amanc û tîrsê ta îro hî bi baldarî li ser pêşveçûnên Kurdistan'a Başûr sekinî ye. Rewşa vê hêlê ji hemû politîkên xwe ra kirîye bingeh, ji amanca Kurdistan'a Başûr, Mûsil û Kerkuk'ê tucar dest nekişandîye. Ji 1926an ta salên 1970yî politîka xwe ya Rojhilata-Navîn, tîkiliyên dewleta Îran û Îraq'ê, pêkanîna û karbûna CENTO û di tîkiliyên bazirganî de binxistina serhildanên Kurda ji xwe ra amanca yekemîn danîye. Bi destxistina Mûsil û Kerkuk'ê daye pêş xwe û tu caran dest ji vê amancê nekişandîye. Herdem gihîştina vî

Faşîstên mêtînger bêkêrîyên xwe dixwazin bi danîşanên "pîrrbîhêz"î bisihînin.

mercî daye pêşîya xwe. Ji bo tîgihîştina vê amancê hêz pêk were, tenê avakirina CENTO û rola burjuvazîyê Tirk bêtî berçav ewê bes be.

Herçiqas di gellek alîyan de tevger û tîkiliyên wan nêne avakirin jî, li ser binxistina serhildanên Kurda tîkili û hevkarîya rejîmên Tirkîyê û Îraq'ê kêmbûne.

Tê zanîn ku bi hatina salê 1970yî ve li ser tîkili û tevgersazîya CENTO û bi gellek tevgerên binxistina tekoşîna Kurdistan'a Başûr bi dest anîn. Ji sedemê vê pîrsgirêkê bi rejîma şahê Îran'ê ve mafên xwe bi dest rejîmê ve berdane, hetta vî mafî nedane berçavên xwe. Ku bi avakirina vê rewşê ve rê ji rejîma Îraq'ê re vekirine ku tevgera Kurd bêtî pelîşandinê. Bi van pêkanînan jî burjuvazîyê Tirk bîn sitendî ye. Lewra; ev rewşa diwar, binxistin û pelîşandina tekoşîna Kurdistan'a Başûr bi her awayî hîlm û gulma xwe li ser Kurdistan'a Bakûr vedigirta. Lewra; burjuvazîyê Tirk li ser Kurdistan'a Bakûr, xwe bi politîka asîmlekirinê, zerp û qetlîam û guhartina taybetên netewî ve digre. Hebûna tevgera hêlê jê re pîrsgirêkek xeder e. Bi hildana tevgerê, pêkanînen qolonyalistî û derbûna rewşê jiwanîrê pîrsgirêka gelê Kurd hildane. Ji bo pêkanînen xwe bigihînin dawîkê û bi bingehkin. Û amanca xwe ya vî alî bigihînin serî bê guman rejîma Tirkîyê û Îraq'ê ji salan ve li ser valakirina hêlên tixûb biryar sitendine. Û bi vê, birandina tîkiliyên gelê Kurdistan'ê dane pêşîya xwe.

Di vî alî de rejîma Îraq'ê hilweşandina hezaran gundan tîr nedîye, dû re daye pêş dehhezaran gundî û girseyên gelê Kurd, zerp û qetlîam û koçberî. Lê, burjuvazîyê Tirk ji hilweşandin û valakirina çend deran pêştir neçûye. Di van pêkanînen rejîma Tirk de tesîrên hêzên siyasî nexasim hemberîya Tekoşîna Rizgarîya Kurdistan'ê hebû ye. Sala 1980yî bi van pêkanînan, vejandin û amandanîna qolonyalistî, hatiye buhurandinê. Lewra di van salan de pêşveçûyîne qolonyalistî hemberîyê xwe afirandîye. Û pêşveçûnê jê pê de bi awakî di çêbûne. Ku sazûmanên Îraq û Tirkîyê guman dikirin ku ji bîni ve pîrsgirêka gelê Kurd hildane lê; hesabên mal û sîkê lihev nehatiye. Pîlanên rejîma Îraq û Tirkîyê negirtîye. Di pêşveçûnê de guhurandinên dij pîlanên wan afirîne. Lewra; ji alîkî ve

tekoşîna Kurdistan'a Başûr ji nû ve bûtîk daye, ji alî din ve; li ber rejîma burjuvazîyê Tirk Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan'ê ji sala 1975-80yî li hember rawestî ye. Ta ku sazûmanê anîye ber hilweşandinê. Pîlanên rejîma Saddam jî negirtî ye. Lewra; dema guman dikir min "pîrsgirêka Kurda hilda, ezê mafên xwe yê bi destê Îran ve berdaye bistînim". Têvgera Kurdistan'a Başûr bi tevgerêk şerî hember rawestî ye. Êrîşa amanca dayînen xwe paş bistînim bi şerê Îran'ê hatiye berketinê û niha herdû sazûman xwedîyê vê "pîrsgirêka xederin." Nexweşîna mafa xedar ev pîrsgirêk e. Ji ber vê; mîna gurîyên xwe li hev bixwirînin bi her rojên bihurî nêzî hev û dû dibînin.

Di bingehên wan xeberên me di serî de daxûyan kir de ev rastîyê dirokê hebûn. Burjuvazîyê Tirkî, perçê fireh û mezin di bin nîrê qolonyalistî de digre. Ji xeynî vê, destavetîna Mûsil û Kerkuk'ê danîbe ber xwe dibî ku li vê amancê nê heyrandinê. Çima burjuvazîyê Tirk pirtûkên kevn li hev diqelibîne, çima lihevhatinê berê ji nû ve derdixe pêş, çima amancê xwe yê berê geştir dike. Û çima êrîşbazîyê dibe?

Lewra; ji pêvajoya qolonyalistîya nûh ve bi talan û kedxwarîyê gihîştîye sermayaya yekdest. Pêxwase emperyalîya USA bi dema pêşveçûyîna xwe va kar û barên emperyalîya USA daye ser milê xwe. Û hember gelên Rojhelata-Navîn û sosyalîzmê xwe kartîne. Lewra; ji rewş û hemû pêkanînen xûyane eşkere ye ku ewê di ber gavên vê amancê de binketina burjuvazîyê Tirk pêk bê.

Ji rastîyek dirokê û rewşa demê bi zelalî xûyaye ku burjuvazîyê Tirk ji her alî ve xwe li Îraq û Kurdistan'a Başûr digre. Lewra; îroj, li Rojhelata-Navîn berberî û hêzên şoreş û dij-şoreşê xwe bi giranî li vê digrin û benda bersîvdana evder e.

Dîktatoriya Saddam îro bi piştigirtîyên sazûmanê paşverûkên Ereban, rewşa xwe li delava Basra'yê hêz dike û ji destderketinê yê 1975an bistîne di êrîşa xwe ya ser Îran û şerê hatiye ber binketinê. Ev rewşa Îraq'ê çawa bala paşverûkên Rojhelata-Navîn dikşîne bala hêlên pêşverûyên Rojhelata-Navîn jî lê kombûye. Ji vê rewşê, her hêl bi gellek pêkanîna xebatan ji bo mafên xwe tevgeran pêktînin. Emperyalîya USA rewşa ji Îran û netîca li vê hêlê bidest bûye, naxwaze di sa pêk bê. Her ku li

navça Îran'ê hemberîya dij-emperyalî ne-gihîştibe serî jî, dijberîyeka firehî li Rojhelata-Navîn belabû û tewrên dij-Emerîkî fireh bûye. Emperyalîzma USA dizane ku tevgerê dij-Emerîkî, hember emperyalîzmê li Îraq'ê serkarîbe, ewê pîlanên derheq Rojhelata-Navîn bipelişe û mafê, mafê Rojhelata-Navîn binbekeve. Ji ber van yekan ji her alî ve emperyalîya USA alîkarî û hevkarîya dîktatorîya Saddam dike. Paşverûkên Rojhelata-Navîn li hev kondike, wan dikemilîne. Ta ji van pêştir, dibin navê "hêza çeleg" de emperyalîya USA hêza êrîşbazîyê li Misir, Kuveyt, û Tirkîyê hwd. bi cih dike. Ji van karbûn û rewşa xedar êşkere xuyan dibe ku, bi van hemû yekan ve ji bo parastina dêlava Basra û hêlên dêlavê emperyalîzma USA, ber bi serfirazbûna hêlên pêşverûyên Îraq'ê, destavêtina hêlê daye ber xwe. Ev rêyeka çarenîne. Hêlên emperyalîzmê di vî alî de piştgirtî û alîkarîya emperyalîya USA dike û bi hev re tevger datînin.

Sazûmanên paşverûyên Ereban mîna Suûdî, Misir, Urdun, û Emîrên Ereban, têdighên vê yekê ku bi pêkanîna êrîşberdana ser Îran'ê çî rewşek xedar pêkanîne. Nexasim di vî alî de ku hin sazûmanên Erebi mîna Libya û Sûrî, piştgirtîya tevgera hember rejîma Saddam dike, ev rewşa sazûmanên Ereban xedartir dike. Di rewşa binketî û pelîşandina sazûmana Saddam de hilweşandin û mirina xwe dibînin. Û îro ji her alî ve piştgirtîyên dîktatorîya Saddam in. Xûyane dema ber binketîna rejîmê, ewê bi emperyalîzmê re êrîşbazê hêlê bin.

Ji aliyê din ve, rewşa Îraq û pêşveçûnên hêlê ji bo Tirkîyê gellek xedar in. Tirkîyê bihûr-bijarî baldarê vê hêlê ye. Mafê wî ye ku sazûmana berdevk li ser kar bimîne. Lewra; binketîna rejîma berdevk, an jî serkarbûna sazûmaneka dij-emperyalîzmê derbeka giran ewê li faşîzma Tirk bide. Ji ber, deriyê Tirkîyê têde vedibe derva, ewê ji her alî ve di nav berberî û hemberan de bimîne. Ewê dor lê bê girtinê. Yek di ev e ku ewê di alî bazirganî de derbek xedar bixwe. Lewra di alî abor û bazirganîya derva de ji bo Tirkîyê, Îraq cihêkî navsere digre. Piraniya petrolê ji Îraq'ê distîne. Û destikên malên senaîya sivik difroşe Îraq'ê. Ya pêwîst jî ev e ku; binketî û hilweşandina paşverûkên Îraq'ê derbek xedar li emperyalîzmê û paşverûkên Rojhelata-Navîn dide. Û ev dibe destik ji pêşveçûna tevgera dij-emperyalîzmê re. Ev rewş çiqas tesîr li Tirkîyê dike, hewqas rêya pêkanîn, hevkarî û yekîtiya paşverûkên Rojhelata-Navîn digre. Li hember vê yekê di rewşek pêştirî de Tirkîyê bikar bûye. Rewşa jê tê gumankirin ewê bibe bendek di karbûn û amancê dewleta Tirk raweste. Rêya serfiraziya wê bigre. Ji van taybetên bijare nexasim taybeteka giran û xûyane ev e ku; "pirsgirêka Kurda" ji hemû sazûmana re birîneka xedar e. Ewê ev pirsgirêk di rewşa pêşveçûneka wiha de bibe hêzeka pêwîst. Û hember qolonyalistên Tirk raweste. Ku îro jî, burjuvaziya Tirk ji pêşveçûnên hêla Îraq'ê dibizde û har dibe. Ji van hemûyan xûyane ku; emperyalîzm û paşverûkên Rojhelata-Navîn û di serî de burjuvaziya Tirk, hebûn domandina rejîma burjuvaziya Îraq'ê pêde dibînin. Ji domandina vê dîktatorîyê re hemû yekan datînin pêş xwe. Dîsa ev yekan jî didine xûyandan ku; ji ber pêşveçûna tevgera paşverûyên Îraq'ê, burjuvaziya Tirk bi hûr-bijarî baldar e û ji destavêtina hêlê re xwe kartîne. Cunta faşîst bi hevkarî û piştgirtîya USA û paşverûkên Rojhelata-Navîn li ber serfirazbûna tekoşîna Îraq'ê xwe karê êrîşê dike. Ev ji bo cunta faşîst, burjuvaziya Tirk tevgerêdaneka çavsofî û harbûnê ye. Lê, ger taybetên faşîzma Tirk beyî berçav û tîrsa pirsgirêka gelê Kurd, taybetên wî ye zeftkarî û êrîşbazîyê, girantir bûna, pirsgirêkên hundir û derva, hwd. tevgerêk bi vî awayî ji ber çav nedûre.

Me daxûyankir ku bi hevkarîyên hevalbendên xwe cunta faşîst karê êrîşê pêk-tîne. Ger newiha be daxûyanên USA yên "dîbi ku hêzên çekdarîya Tirk bêne nûhkirinê" û zêdekirina alîkarîyê, sitendina 160 balafirên serî yên F-15 vekirina cihên

Tekoşerên PKK dema li tîgihîştina eskerî ne.

balafirgehan û cihkirina "hêza çeleg" ewê bi çî bê bişkavtinê? Bişkavtin û bersîva van yekan tenê li ser gotina "gefa Sovyet" û şerê hundir wê çiqas rast be, û mumkin be. Ku kemilandina hêza eskerî û berê balafirgehan ji binî ve ne bi alî Sovyet va ye. Giraniya hêza êrîşê ber bi aliyê dêlava Basra, Îraq û ber bi Kurdistan'a Başûr. Ger ne wiha be tîkiliyên bi paşverûkên Ereban, bi sazûmanên berdevkên USA, bi Urdun'ê re pîlanên tene kemilandinê, serekê cuntayê ji Qral Huseyn ra xweş dike wê bi çî bîndaxûyankirinê. Ma ev hemû yekan tenê li ser tîkiliyên bazirganî îzahdibin? Ger cunta faşîst karbûna xwe ya êrîşê nedabe pêş xwe wê gavê politîka û pêkanînen xwe yê hundir çim li gor pêşveçûnên Kurdistan'a Başûr kar tîne. Dem-bidem berpirsiyarên wê êşkere daxûyanan didin, û ger hêza cunta faşîst ne li ber karê êrîşê be pirsgirêka tixûbê Îraq'ê û kirasê guhartina tixûb ewê bi çî îzah bibe.

Belê, em dîsa vegehin ser xeberan. Em bawer in ku di bin navê "nûhkirina tixûb" de dixwazin amanca êrîşbazîyê û rastîyê veşêrin. Lê dîsa bawerîya me ye ku bi vê vejandinê me amanca cunta faşîst û pêkanînen daye ber xwe zelaltir kirî ye.

Cunta faşîst, ji gumana binketîna rejîma Îraq û pêşketîna tevger û tekoşîna Kurdistan'a Başûr ji demên dirêj ve ye ku karê xwe pêk tîne. Eskerê xwe li hêlê bi cih dike. Li hêlên stratejîk karbûnên xwe pêk tîne. Rê û tîkiliyên tevgerê avadîke. Û ev hemû karbûn dibin navê "nûhkirina kevirên tixûb" de pêk tînin.

Ji ber vê yekê ger hêza wê tîr bê ewê li alî Kurdistan'a Bakûr erd ji gel vala bike. Qetlîama pêk bîne û girseyên gel koçer bike. Û van hêla bike hêlên qedexê, hêlên eskerî. Di van tevgeran da tixûb û erdê Îraq-Tirkîyê nede berçavê xwe. Û ewê hêza xwe li cihên stratejîk bi cih bike. Û ewê ji kêmasî û jarbûyîna tevger û tekoşîna Kurdistan'a Başûr. Ji ber li van hêlan serdestîya rejîma Îraq'ê kême, di vî alî de ger derb li hemberên xwe bide, ewê rejîma Îraq'ê ji hemû alîyan ve piştgirtî û hevkarîya vê tevgerê bike. Di vê tevgerê de taybetekî heyrandinê ev e ku ewê giraniya di navê tevgera êrîşê rejîma Saddam bide serxwe. Cunta faşîst jî him ji van hoyên erîni fêde bistîne him jî derbek giran li vê pirsgirêka xedar bide ji bo tevgera êrîşê bilez û beze. Bi rastî ew heyetên tixûb li ser van yekan şewr datînin û ji bo vê rûdînin.

Bi gihîştina van amancên me kifşkirîye pêde, li tixûbê Îraq'ê—ku hin hêlên Îraq'ê di nav da ye— dema hêza êrîşbaz bi cih bibe, ewê bi her alî ve piştgirtî û alîkarîya rejîm û paşverûkên Îraq'ê pêk bibe. Ewê hêza êrîşbaz ku rêya îpek'ê ji serdestîya rejîma Îraq'ê bi giranî derketîye ewê hêza êrîşbaz biparêze. Hêza qolonyalist di herdû perçan de hember Tekoşîna Rizgarîya Kurdistan'ê bigihîje rewşeka bihêz. Û li hember tevger û tekoşînen gelên Rojhelata-Navîn bibe hêza zerp û gefan. Ev pîlanê di bin navê "nûhkirina tixûb" de pêk were

hewqas fireh û bi mane ye.

Ger amanc, xebat û pêkanînen cunta faşîst bi hûr-bijarî bîne dest, ev ji gelên Rojhelata-Navîn, gelên Îraq û gelê Kurdistan'ê re tevgerêk gellek xedar e. Lewra; bi hemû rewş û xemlên xwe cunta faşîst di Rojhelata-Navîn de ji mafparêziya emperyalîzm û paşverûkên bûye hêza êrîşbazî û zerpê. Ev yek ji vê rewşê derdikeve pêş hêlên paşverûyên Rojhelata-Navîn; herdem baldarê vê rewşê bin, hemberê vê amanc û tevgera êrîşê rawestî û li dijî wê tekoşîna vegrin. Ji niha ve ev kar û bar derketîye pêşîya gelê Îraq û Kurdistan'a Başûr; li hember hêza cunta faşîst girêdana şerê mafê gel. Piştî van yeka rêya gotinê ye ku di serî de hêz û hêlên Kurdistan'ê, Îran, Îraq û Sûrî ye û Rojhelata-Navîn ji bo serfirazkirina şoreşên gelan ger li hember sazûmana cunta faşîst nerawestînin, hember wê tekoşîna daneynin, û di nav zerp û gefên hêza faşîst de tekoşînen gel pêş de

Zaroyên Kurd bi hêviya serketinê dinêrin...

nexin serfirazbûna wan ewê diwar be, parastina serfirazbûyîna demên dirêj ewê nikaribin bisitînin.

Amanc û pêkanînen cunta faşîst ji bo gel û kedkarên Tirkîyê pirsgirêkek xedar e. Ew bi piştandîna vê ewê şowenîya burjuvatiya fireh bike, zerp û zilmê girantir bike û li ser vê binxistin û pelîşandina hêza tekoşîne ewê bi pêjrandina vê hebûna xwe ava bike û bidomîne. Îro ji her rojî zêdetir û girantir kar û barên kedkar û şoreşgerên gelê Tirkîyê berçav bûne, ew jî hember derketîna vê êrîşê, dijberîya firehkirina şowenîya burjuvatiya di zeftkariyê rawestî û pêşxistina tekoşîna vî tevgera gelê Tirkîyê ye. Mirov kare bêje; ku li Tirkîyê bê hemberîya şowenîya burjuvaziya, bê dijberîya amanc û pêkanînen zeftkarî, bê şikandina tesîra van yekan û bê tekoşîneka zelal û bi zaneyî pêkanîna azadî û demokrasîyê ne mumkune. Û yên nexwe-

diyê vê tîgihîştinê be, çiqas şoreşgerî bîne ziman, amanca wî çî dibe bila bibe, ew di nav sefên cihgera wan bixwe ne.

Ji bo gelê me, ji ber ku tevger hebûna gelê me ji xwe ra amanc dike û tevger û tekoşîna gelê Kurdistan'ê datîne pêşxwe gellek bimane ye. Lewra ji sedsalanve ye zerp û zilm û bi pêkanînen qolonyalistî şerê li hember gelê me vegirtinê bi vê tevgerê gihandine qeysa bilindî yê. Û îro vê bi hovîti û nemirovî pêktînin ku hêzên tekoşîna rizgarîya gelê me û hebûna gel ji holê rabikin. Vê amancê danîne pêşxwe. Baldariya vê yekê ji gelê me ra karekî pêwîst e û derketîna yek kesekî ji hêla sedsalan hêjiyan didomîne ne rêya jiyan û gelêrî ye. Ku ji sedsalan ve ye hêzên biyane amanc danîne, gelê me ji vî erdî rabikin, derbixin bi vê gumanê tevger û pêkanînen salan berçavanîne. Lê, ewê di gola xwîna xwe da bimînin. Lewra ji herdemê pêştir îro tevger û tekoşîna gelê me û kemilandina wê pêkhatîye, hember tevger û pêkanînen qolonyalistan bi biryarî rawestî ye û ewê raweste. Lewra di vê tevger û tekoşîna rizgarîyê de rêzan û rêbera gelê me ya şoreşger, rêrast cih girtîye. Û xwe di nav hemû pêkanînan û leystikên dijmin da daye nişandin ku tevger û tekoşîna gelê Kurdistan hember burjuvaziya Tirk di nav Rojhelata-Navîn de cihêkî xûyane digre û di Rojhelata-Navîn de di hêza hartir û diwartir radiweste. Û xwedî hêza binxistina vê sazûmanê ye. Di alî zanehi, teorî, rêxistinî ku di demek hewqas ciwan de kemilibe ji şoreşgerîya Kurdistan'ê hêza hemberîya ajirandîye bi hêztir û kemilandîr bûye. Di vê rewşê de şoreşger û tevgerên şoreşê ji bo pêşxistina Tekoşîna Rizgarîya Kurdistan û pûçkirina pîlanên nemirovî ji herdemî zêdetir xwedîyên îmkane. Û xwedîyên hêza rêberîya rizgarbûna Kurdistan'ê ne. Ger hêzên şoreşger xwe bi karên şoreşgerî bikemilînin, berpirsiyarîyên xwe bicîh bînin, ev amanca çavsofî ewê nêzikbûna binketîna qolonyalistîya Tirk ji bi xwe ra bîne.

Piştî van hemû yekan dîsa em dibêjin

ku; di bin navê "nûhkirina kevirên tixûb" de cunta faşîst li dûv êrîşê ye û karên xwe ji bo vê yekê dike. Û civaka ji bo mafên xwe yê rûreş diherikîne nav rewşên xedar. Ji kîjan alî ve lê bînhêrtin, ji çî alî ve bîşkaftin, dîsa xûya ye ku ev tevger hatina dawîka wan dide daxûyandinê. Em kifşbikin ku ev yek naşuhube di çendrojan de zeftgirtîna Bakûra Kibris'ê. Li hember berdevkên dewlemende, di Ecewî û Demîrelan hejandina kulma jî nîne. Di nav vê derberîya çînen çûda, gelan, dewletên çûda û dijberî û tekoşîna rêxistinan, gerên gellek hêlan ewê pêk were. Qetlîam û xwînrîjandinên afirandinên vê yekê bin. Û ger burjuvaziya Tirk vê pêk bîne ewê di nav xwîna birijîne de ewê bifetise.

Çevik Kuvvetler Tatbikatı Sinsi Bir Savaş Tertipçiliğidir.

Baştarafı S: 1

Özellikle son bir yıldır güncelliğinden hiçbir şey yitirmeden Türkiye dünya kamuoyunda tartışılan "Çevik Kuvvetler" in, Türkiye, Kürdistan, Ortadoğu ve SSCB'ye yönelik ilk savaş provaları da böylece ve hem de Güney Kürdistan'a yapılan saldırı ile gerçekleştirilmiş olmaktadır.

Bir türlü tümüyle ezilip-yokedilemeyen devrimci ve halk kurtuluş mücadelesi karşısında bölgedeki çıkarları giderek daha da tehlikeli bir konuma giren başta ABD olmak üzere emperyalist güçler, bölgedeki gelişmeleri kendi lehlerine çevirerek hakimiyetlerini güvenceye almak için, özellikle, sahip olduğu tarihsel ve güncel özellikleri ve egemenliği altındaki alanın stratejik ve coğrafi konumu itibarı ile Türkiye ayağına büyük önem vermekte ve her türlü desteği sağlayarak, Türk ordusunu muhtemel gelişmelere karşı erken müdahale gücü olarak hazırlama çabaları içinde bulunmaktadırlar.

Başta İsrail olmak üzere bölgedeki diğer güçlerin da ihtiyaca yetmeyen durumları dikkate alındığında, Türkiye, bölge halkları ve sosyalizm güçlerine karşı emperyalizmin hareket geçireceği ilk saldırı gücü olmak zorundaydı. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasal durum da, bunun için son derece elverişli bir zemin oluşturmaktaydı.

Ancak tüm bunlara rağmen, böylesine açık bir saldırı üssünün bölge ve

dünyada yaratacağı tepkiler, uzun bir dönem emperyalist çevrelerin kendi aralarında da tartışmalara yolaçmış, dikkatler patlamaya hazır bir alan olan Ortadoğu'da bu girişimin tehlikeleri üzerine çekilmişti. Ama bilmiyor ki, yine aynı nedenlerden ötürü emperyalistler, bu konuda da bir uzlaşmaya varmış ve ABD'nin NATO dışında kurduğu ilişkileri sistem açısından tehlikeli bulan eski düşüncelerine rağmen, ABD-Türkiye ilişkilerinde bunun zorunlu olduğunu kabul etmiş ve her hangi bir müdahalede ortak olacaklarını da belirtmişlerdir.

Ortadoğu'nun sistem açısından taşıdığı önem ve hassas konumu ve en önemlisi de gelişen Kürdistan Bağımsızlık Savaşı, biçime ilişkin farklılıkları da ortadan kaldırarak, bölgeye yönelik tek bir saldırı komutası oluşturulmuştur.

"Çevik Kuvvetleri" in 28 Mayıs'ta başlayan "Adventure-83" tatbikatına Türkiye ve ABD dışında 4 NATO ülkesinin de katılışı bunun ifadesi.

Görülmektedir ki, emperyalistler ve uşakları, gerek halkımız ve gerekse bölge halkları açısından, ortaya çıkabilecek ve mevcut tüm gelişmeleri anında bastırmak için nasıl bir çaba içinde olduklarını, böylesine cüretkârane bir girişimle ortaya koymuşlardır.

Söz sırası şimdi başta Kürdistan halkı ve onun önder güçleri olmak üzere, tüm bölge halklarının ve onun önder güçlerininindir.

Baştarafı S: 1

halkın önemli bir kesiminin de Güney Kürdistan'daki devrimci yurtsever güçlere ve daha başka alanlara çekilerek yaşamını kurtarmayı başardı.

Aylardan beridir bu amaçla sürdürülmekte olan hazırlıkların bilincinde olan ve karşı tedbirler geliştirerek saldırıyı sonuçsuz bırakmak için hazırlanan Kürdistan devrimci-yurtsever halk güçleri ise, düşmanın darbelerinden korunmayı başardığı gibi gerçekleştirdikleri kahramanca direniş sonucunda düşmana önemli kayıplar verdirdiler.

Evet bir anda tam bir savaş alanına dönen Kürdistan'daki bu gelişmeler karşısında dünya tam bir şaşkınlık içinde soruyor: Kürdistan'da neler oluyor? Dünyanın bu denli istikrar arayışı içinde olduğu bir dönemde başka ülkelere bu biçimde nasıl müdahale ediliyor? Egemenlik hakları hiçe sayılan Irak yönetimi, buna nasıl ve hangi amaçla katlanıyor? Türk yönetimi ne istiyor? Adı bile ağıza alınmayan Kürdistan hareketi nasıl bu denli çaban başı sayılıyor? Bu hareket hangi sonuçlara yol açacak vb. sorular sorulur.

Dünya ve bölge kamuoyu bir anda kendisini, bizzat kendi geleceklerini yakından ilgilendiren birçok soru karşısında bulmuştur.

Bunun böyle olması kaçınılmazdır.

Çünkü, faşist Türk yönetiminin Güney Kürdistan'a yönelttiği hareketi Türk resmi ağzınının dile getirdiği gibi "sınır güvenliğini sağlayan mahdut bir hareket" değil, emperyalizm adına bölgede bu temelde yeni istilâ ve işgal eylemleri gerçekleştirmek için, Kürdistan'ı tümünden Kürtlük geçreği ve ulusal kurtuluş güçlerinden temizleyip Türkiyeleştirmek ve ilk elden faşist Saddam yönetimini kurtararak emperyalizme lehine korumak amacındaki bir harekettir.

Türk ordusunun giriştiği Güney Kürdistan hareketinin en yakın nedenleri, her şeyden önce hareketin geliştirildiği Kürdistan'daki gelişmelerde aranmalıdır.

Bugün, tüm tarihsel süreç içinde olduğu gibi, salt Kürdistan ve Türkiye'yi değil tüm Ortadoğu'yu ve hatta dünyayı saran bir çelişkiler yumağının yine Kürdistan'da çözülmeye başlandığına tanık olmaktadır.

Tarihsel geçmiş içerisinde birçok kez görüldüğü gibi, içine girdiği krizleri daima halklar üzerinde girişilen istila ve imha seferleri ile gidermeye çalışan Türk egemen sınıfları, günümüzde tekkelci Türk burjuvazisinin şahsında yaşadıkları tıkanıklıkları da yine bu yöntemlerle çözmeye ve bunun çapını giderek genişletmeye çalışmaktadırlar.

Tam bir çöküntü ile yüzyüze gelen Türk kapitalizmini içerde gerçekleştiren bir faşist darbe ile ayakta tutmaya çalışan işbirlikçi-tekkelci Türk burjuvazisi, nefes borusunu tıkanan ekonomisinin yaşaması için tek yol olarak dışı açılmayı görmekte, bu noktada çıkarları emperyalizmle çalışan Türk faşistleri tarihsel emperyalist-sömürgeci çehrelerine bürünmeye başlamaktadırlar.

Bu noktada önüne en büyük engel olarak dikilen KUKH'ti, hem emperyalizm ve hem de başta Türk faşist yönetimi olmak üzere tüm sömürgeci güçlerce ezilmesi gereken bir güç olarak görülmektedir.

Ancak Türk faşist burjuvazisi, bunun hiç de kolay bir iş olmadığını çok iyi bilmektedir.

Çünkü, bugün sahnelenen Güney Kürdistan istilâsı bir günde ortaya çıkmış bir olay değil, KUKH ve özellikle de PKK üzerinde sürdürülmekte olan planlı ve sistemli bir imha hareketinin verdiği bir aşamadır.

Daha doğuş yıllından başlayarak PKK hareketine karşı birçok saldırı ve kompo düzenleyen sömürgeci Türk burjuvazisi, bu saldırı ve imha planını özellikle 1978 yılında binlerce insanın imha edildiği Maraş katliamında en açık biçimiyle sergilemiş ve mücadelenin gelişimini geniş kitle katliamları pahasına da olsa önlemeye çalışacağını göstermiştir. Daha sonra geliştirilen yoğun operasyon, tutuklama ve sıkıyönetimlerle planlı parça parça uygulamış ve PKK'yi ortadan kaldırma amaçlarına ulaşmak için yerel gerici, sosyal-şoven ve reformist küçük-burjuva gruplara kadar birçok gücün saldırı ve imha hareketi devreye sokulmuştur.

Tüm bu saldırı ve tutuklamalar giderek daha da hızlanmış ve 12 Eylül askeri faşist darbesiyle karşı-devrimin

SÖMÜRGEÇİ FAŞİST CUNTA GÜNEY KÜRDİSTAN'A SALDIRDI

saldırıları doruğa ulaştırılmıştır. Gerçekte KUKH ve onun önder gücü PKK'ye karşı bir açık savaş ilânı olan 12 Eylül sonrasında, bu imha girişimleri daha da hız kazanmış, cezaevlerinden, Kürdistan'ın en ücra köylerine kadar uzanan işkence ve katliamlarla amaç gerçekleştirmek istenmiştir.

Ancak, her şeye rağmen durdurulamayan PKK'nin direnişi, her imha girişimini, sağladığı gelişmelerle sonuçsuz bırakmış ve verdiği kayıplara rağmen Türk devleti açısından tehlikenin boyutlarını giderek daha da büyüttü.

12 Eylül sonrasında karşı-devrimin artan saldırılarına rağmen, mücadele güçlendirilmiş, bu koşullarda başarıyla gerçekleştirilen Parti I. Konferansı ve II. Kongresinin sonuçları da ülkeye taşınarak yepyeni bir gelişmenin adımları atılmış, bu temelde ülke zeminine sağlıklı bir geçiş başlatılmıştır.

Bugün PKK'de somutlaşan direniş mücadelesi, bir halk savaşı aşamasına varmış ve PKK gelişme vaadeden tek güç olarak üstlendiği tarihi sorumluluğu başarıyla sürdüreceğini kanıtlamıştır.

Mücadelenin ülke zeminine sağlıklı bir geçişinin başlanması direniş daha da kökleştireceğini gören generaller, duydukları korkuyla çareyi yeniden ve hem de bu kez ordularının büyük bir gücünü sürerek gerçekleştirecekleri imha hareketinde bulmuşlardır. Bu imha hareketinin bir parçası olarak bir yandan idam kararlarını çıkarırken, öte yandan da direniş güçlerine ağıtların saldırı yöneltmek acizliklerine çıkış aramışlardır.

Fakat istilanın bu amaca varması, başta PKK olmak üzere yurtsever halk güçlerinin direnişi nedeniyle mümkün olmadığı gibi, yolaçtığı sonuçları itibarıyla da cunta için ters tepen bir silah olacağı açığa çıkmıştır. Açık ki, bu istila girişimi, bölgeyi kapsayan etki ve niteliğinden ötürü bölge halk güçleri ve ilerici-sosyalist hareketlerinin de direnişine yol açacak ve cunta, büyük bir çıkmazla yüz yüze gelecektir. Kürdistan yurtsever direniş güçleri arasında birlik ve mücadeleyi güçlendirmede önemli bir etken olan bu hareketin, bölge ve dünya çapında da Kürdistan Kurtuluş Hareketi'nin ittifak ve bağlaşıklarıyla gelişmesi kaçınılmazdır.

Bölgede devrimci gelişmeleri durdurarak emperyalizm açısından istikrarlı bir ortam yaratmak, Kürdistan direniş halk güçlerini ezme ve bu temelde bölge üzerindeki saldırı ve emperyalist amaçlar için kanal oluşturmak, yine başta PKK Hareketi hedef olmak üzere Kuzey-Batı Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesini daha ilk adımlarında kuşatıp boğmak ve böylece kendi iktidar olanaklarını artırmak amacıyla sahnelenen bu işgal ve katliam girişimi, daha ilk anında onları açısından büyük bir fiyasko olmuştur.

İçte göstermelik demokrasi girişimlerini bile boğma temelinde gelişen bu gidiş, iç muhalefeti daha da büyütüp, işbirlikçi-burjuva safılar arasındaki ayrışıklan bile uçurumlara dönüştürerek, onları batağa gömecektir. Kendisi dışındaki işbirlikçi çevrelere daha nefes alma olanağı tanımayan askeri faşist cunta, adeta her şeyi ezerek sürdürdüğü bu dizginsiz saldırılarında kendisine yeni yaşam olanakları bulmak bir yana, bunları daha da tüketicektir.

Ancak, emperyalizmden aldığı tam destekle Kürdistan Ulusal Kurtuluş güçleri ve bölge halklarına saldırı ve yeni saldırı hazırlıkları içinde bulunan cuntanın, bu dizginsiz saldırılarına almayacağı gıdasını kesmek ve bu girişimlerini onun için çıkılmaz bir bataklık haline getirmekte, şüphesiz, yurtsever ve devrimci güçlerin mücadelesi ve birliğine bağlıdır.

Sadece Türk ve Irak faşist yönetimleri için değil, ama emperyalizm içinde Kürdistan'ı bir mezar haline getirecek, bölgede kurtuluşu giden gelişmenin yolunu açmak, Kürdistan Ulusal Kurtuluş güçlerinin direniş temelinde yaratılacak birliğe doğrudan bağlıdır. Halkımızın geleceğini belirleyecek olan önümüzdeki günlerde bu adımların atılması, hayati derecede önem taşımaktadır. Böylesine bir önem yüklü olan birlik ve mücadele görevinin gerçekleştirilmesi için çalışmak Kürdistanlı her yurtsever, kişi ve gücün başta gelen sorumluluğudur. Bunun dışında kalmak, ya da önüne engel olarak dikilmek, bundan böyle

affedilmez bir halk düşmanlığı olarak kabul edilmek zorundadır. Değil sadece Kürdistan güçleri açısından, bölge halkları için de böyle bir mücadele cephesinin yaratılması sorumluluğu kendisini en acil görevlerden biri olarak dayatmışken, elbette ki, takınılacak karşı tavır ve girişimler için başka tanım bulunamaz.

Emperyalizm ve bölge gerici güçlerinin aralarında en sıkı ittifakları kurarak, halkımız ve onun direniş güçlerine ve bölge halklarına azgın saldırılar yönelttiği ve bu saldırılarla, direniş ezerek bölge hakimiyetini güvenceye almak amaçları doğrultusunda daha da geliştirme hesapları içinde bulunduğu bugün, Türkiye, Kürdistan ve bölge direniş güçleri içinde direniş temelinde en sıkı birlik ve ittifakları kesin bir zorunluluktur. Karşı karşıya bulunan güncel ve tarihi sorumlulukların bilincinde olarak hareket etmek, sadece halkımızın değil, bölge halklarının da geleceğinin güvencesi olacaktır.

Bu sorumluluk ve anlayışla hareket edelim ve düşmanın açık saldırı ve imha girişimlerine karşı, yaratacağımız ulusal direniş cephesini zaptetmez, ama düşmanı bozguna uğratacak güçlü bir kale haline getirelim.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş güçlerinin karşı karşıya bulundukları bu tarihi görevi yerine getirmeleri, bir yarıyla da dünya sosyalist ve demokrasi güçlerinin yakın destek ve ilişkilerine bağlıdır. Bir kördüğüm haline gelen çelişkiler yumağının çözülmesinde önemli bir merkez olan Kürdistan ve Ortadoğu'da geliştirilen direniş hareketi, açıktır ki, dünya halklarına karşı adeta bir imha tutkusuyla saldıran kördüğüm emperyalist sistem ile, insanlığın geleceğini temsil eden sosyalizm ve demokrasi güçlerinin hesaplaşmasıdır. Bu hesaplaşmada, dünya sosyalizm ve ilerici güçleri de, halkımız ve bölge halklarının sorumluluklarına ortaktır. Bu anlamda, bu güçlerde, direniş mücadelesine destek olmalı ve onu güçlendirmelidirler.

Cevdet GÜNERHAN

Baştarafı S: 3'te

Üniversite sınavlarına girdim, kazanmadım, köye gidip bir yandan çalışırken, diğer yandan da köyde bulunan gençlik ve halk arasında propaganda yaptım. Kürdistan gerçeğini kabullenmek için, yörede bulunan arkadaşlarla hareketin propagandasını kendi başımıza yapıyorduk. Çok sayıda taraftar kazandık, durum gayet iyi idi. Ev halkı dahil olmak üzere, önce aileyi kazandık. Kitap okuyup, kafamıza takılan soruları şehirdeki arkadaşlarla çözüyorduk. Az da olsa bazı şeyler kavramıştık. Cuntanın iktidara gelişinden sonra Parti karsalana çekildi. Biz yoldaşlara, yörenin durumu hakkında bilgi veriyorduk. Bannma sorunlarında yardım ettim ve kurycilik gibi görevler üstlendim. Partinin verdiği tüm görevleri severek ve kararlı bir şekilde yerine getirdim.

1981 Martında gönüllü olarak karsal alanda bulunan partililere katıldım. Yörede çok yoğun operasyonlar oldu. Kış şartları olmasına rağmen hiçbir kayıp vermedik. Çok ciddi tehlikeler atlattık ama sağ kurtulduk. Biz yoldaşlara, yörenin durumu hakkında bilgi veriyorduk. Bannma sorunlarında yardım ettim ve kurycilik gibi görevler üstlendim. Partinin verdiği tüm görevleri severek ve kararlı bir şekilde yerine getirdim.

Hareketimizin vermiş olduğu savaşımına, şehitlerin kanı pahasına, zindanlarda savaşçıların direnişi ve dışarda da ülke dışındaki çalışmalarla büyük boyutlara ulaştığı açıktır. Mücadelemizin daha ileri boyutlara çıktığı bir gerçektir. Koşulların zorluğuna ve olanaklara bakmaksızın mücadeleyi daha da geliştirmek için yoğun bir çalışma içinde olan Partimiz, gerçekleştirdiği I. Konferansıyla gelişimin yolunu daha da açmış ve Kürdistan ulusal kurtuluş yolunu aydınlatmıştır. PKK'ye olan inancımız sonsuzdur.

PKK DAVASI BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK DAVASIDIR

Baştarafı S: 7'de

PKK-Merkez Komitesi üyesi Mazlum DOĞAN, 22 Mart'ta PKK önder kadrolarından Ferhat KURTAY ve Eşref ANYAK'ı yakarak ve boğarak katlettiler.

Mahkemeleri, yargı organları, orduları ve polis gücüyle en güçlü oldukları alanlarda bile, devrimcilerin varlığından, davalarının büyüklüğünden duydukları korku ile sömürgeciler, daha sonraki günlerde de bu acizlik ve kaçınılmaz yenilgilerinin saldırılarını sürdürdüler. Onları, toplu imha kararlarıyla katletmenin yaratacağı sonuçları, kitleler üzerindeki etkisinin ne olacağını bildiklerinden hızla sürdürdükleri bu imha hareketiyle, özellikle önder PKK kadrolarını hedeflediler.

Ancak, mahkemeler ve cezaevlerindeki uygulamalara karşı direnişi daha da yükselten PKK'li savaş esirleri, PKK Merkez Komitesi üyeleri M. Hayri Durmuş ve Kemal Pir'in başını çektiği 55 gün süren bir ölüm orucuyla, sömürgecilerin kanlı amaçlarını dünya kamuoyunun gözleri önüne serdiler. 14 Temmuz'da başlayan ve 55 gün süren ölüm orucu 8 Eylül 1982 günü M. Hayri Durmuş, Kemal Pir ve Akif Yılmaz'ın şehit düşmeleriyle sona ererken, koma halinde hastahaneye kaldırılan diğer savaş esirleri, direniş bayrağını düşürmeyeceklerini haykırıyorlardı. Gerçekten de, önderlerinin katledilmesine, üzerlerinde uygulanan işkence ve vahşete rağmen devrimci savaş esirleri, direnişin kalesini korumayı bildiler.

BU MAHKEMELERDE SAVAŞ KURALLARINDAN BİLE BAHSİDİLEMEZ!

İki yılı aşkın bir süredir devam eden PKK davalarında sömürgeci devlet yasa ve kuralları da işletilmedi. Sömürgeciler kendi yasalarını uygulamaya dahi korktukları PKK davalarında, yasal görüntü verme çabalarına bile fazla gerek duymadan, imha kararlarını gün gün hayata geçirdiler.

Açık ki 3000'e yakın tutuklunun bulunduğu PKK davalarında, sadece sorguların dahi yılları alacağı ortadır. Fakat, açık olan diğer bir durumda, mahkemelerin usulsüz sürdürüldüğüdür. Yani, burada savunma ve söz hakkına yer olmamakta, sadece devletin varlığına yönelmiş bir hareketin taraftarları olmak dahi karar konusunda yeterli sayılmaktadır. Bu anlamda PKK davaları, normal usullerine göre sürdürülen davalar olmadığı, tersine savaş içinde esir düşmüş insanların "yasal" biçimleri altında katliamının ilan edildiği, ama dünya ölçüsünde varolan savaş kurallarının da tüm dünyanın gözleri önünde çiğnendiği davadır.

Açık savaş içinde tarafların esirler

üzerindeki uygulamaları uluslararası hukuk kurallarına bağlı olduğu halde, bu kurallardan da bahsetmek mümkün değildir. Talancı, katliamcı ve barbar bir devlet olan sömürgeci faşist Türk devleti, niteliği gereği ancak cinayet ve katliamlarla varlığını sürdürebildiğinden, burada savaş kurallarından bahsetmenin de gereği kalmamaktadır. PKK Merkez Komitesi üyeleri Mazlum DOĞAN, Kemal PİR, M. Hayri DURMUŞ ve daha birçok PKK'li önder ve savaşçının katledilmeleri bunun en açık kanıtıdır.

İDAM KARARLARI YENİLGİNİN BİR KEZ DAHA İTİRAFIDIR!

Sömürgeciler, önder PKK kadrolarını işkenceler altında katlederek hızlandırdıkları duruşmaları, özellikle de "sivil yönetim"e geçme hazırlıklarının sürdürüldüğü dönemde sonuçlandırmaya çalıştılar. Çünkü, açık askeri yönetim altında verecekleri ölüm kararlarından "sivil yönetim" görüntüsü altında yeni savaş hükümetlerini kurtarmak istemektedirler. Bu nedenle, daha bu biçim değişikliğini yapmadan infazları gerçekleştirmek çabası içinde bulunmaktadırlar.

Nitekim, bir yandan bu hazırlıklar sürdürülür ve "demokrasiye geçiş" için "yeşil ışık" yakılırken, idam kararında peş peşe vermeye başlanmıştır. 3 Mayıs 1983 günü 7 idam ve 1 müebbet cezasıyla sonuçlandırılan PKK-Birecik ve ardından 25 Mayıs 1983 günü 35 idam ve 19 müebbet cezasıyla sonuçlanan PKK-Diyarbakır davaları bu hesapların birer kanıtı durumundadır.

Ancak Türk sömürgecilerinin baştan beri kaçındıkları bir sonuçta ortaya çıkmış, sömürgeci Türk burjuvazisi mahkemelerinden çıkan bu kararlarla kendisini itiraf etmiştir.

Mücadelenin ilk gelişim anından itibaren hareketi bir çete biçiminde gösterme gayretlerinin beyhudeliği bir kez daha açığa çıkmış, tek tek imha yöntemi ve baskılarla önlemeye çalıştığı bu sonuca rağmen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini resmen tanımak zorunda kalmıştır. Bu anlamda bu idam kararları, Türk sömürgeciliğinin kendisini itirafı ve siyasi yenilgisinin bir kez daha ilan edilmesidir.

İDAMLAR KİTLESEL KATLİAMLARLA BİRLİKTE GERÇEKLEŞTİRİLMEK İSTENİYOR!

25 Mayıs 1983 günü PKK-Diyarbakır davasında 35 idam kararı açıklanırken, sömürgeci Türk orduları da Türkiye-Irak sınırında Güney Kürdistan içlerine kadar girerek katliam girişiminde bulundular. Bu iki gelişmenin aynı ana rastlanması şüphesizki bir tesadüf değildir.

35 İdam Kararı...

Baştarafı S: 1'de

ladılar. Zırhlı arabalara doldurularak tekler cezaevine götürülen savaş esirlerinden daha sonraki günlerde hiçbir haber alınmadı. Ancak, cezaevinden sızan bilgilere göre direnişin sürdüğü ve bu nedenle yoğun baskı ve işkencelerin olduğu söylenmektedir. Tutuklu aileleri ve yakınlarının da ağır baskılara maruz kaldığı gelen haberler arasındadır.

Halk üzerinde sürdürülen yoğun baskılar ve Güney Kürdistan saldırı hareketi ile birlikte açıklanan idam kararları, sömürgeci faşist Türk devletinin dava karşısında duyduğu panik ve korkunun ifadesi olmuştur. Özellikle son saldırı ile sömürgeciler, topluma gözdağı vermek ve dünya kamuoyunun dikkatlerini farklı durumlara çekerek, idam kararlarının halk kitleleri ve dünya kamuoyunda yaratacağı etkileri sınırlamak istemişler, ancak PKK'nin direnişi ve gelişimi ile doğrudan bağlı olarak geliştirilen bu son saldırı hareketi, sömürgecilerin amaçlarının tersine bir sonuç yaratmış ve dünya kamuoyunun gözleri Kürdistan ve PKK'ye çevrilmiştir.

Açık ki, idam kararları ve son saldırı olayı, halk içindeki öfke ve tepkiyi de artıracak ve mücadelenin gelişimine yeni bir ivme kazandıracaktır. Artık, geçmişte yaşanan idam ve katliamlar karşısında sursun bir Kürdistan durumu çoktan aşılmış, modern örgüt ve direniş gücüne ulaşan Kürdistan halkı bugün, kendi öz kurtuluşu yolunda yüzlerce şehit ve zindanlarda direnen insanları pahasına da olsa bağımsızlık mücadelesini son insanına kadar sürdüreceğini her yönlü direnişi içinde kanıtlamıştır.

25 Mayıs 1983 günü ölüm cezasına çarptırılan devrimcilerin isimleri şöyledir: Rıza ALTUN, Şükrü GÜLMÜŞ, Muzaffer AYATA, Celalettin DELİBAŞ, Mustafa KARASU, Bedrettin KAVAK, Mehmet TAKİR, Abdülsemet TEKTAŞ, Selahattin ŞİMŞEK, Celal BAYMIŞ, Hamit BALDEMİR, Hıdır AKBALIK, Mehmet TANBOĞA, Mehmet Can YÜCE, Mehmet Emin KESKİN, Ali YENER, Kemal AKTAŞ, Abuzer DEHŞET, İrfan GÜLER, Süleyman GÜNYELİ, Ali KILIÇ, Ramazan ÖDEMİŞ, Salih OĞAÇ, Zülfikar TAK, Halil UÇUT, Ali YAVERKAYA, Fevzi YETKİN, Abbas YOKUŞ, M. Fahri ÇİFTKUŞ, İzzet

BAYKAL, Yılmaz UZUN, Alaattin AKTAŞ, M. Emin GÖKDEMİR, Cemal ARAT, Cuma KUYUKAN.

Müebbet cezasına çarptırılanların isimleri ise şöyle:

Selahattin EFE, Resul YAŞAR, Eyüp ACAR, Harun BIÇAK, Abdulkadir ATIL, Mehmet ÇAT, Osman GÜLTEKEÇ, Ömer Nihat KAYA, Hasan Hüseyin KARAKUŞ, Ahmet KILIÇ, Abdurrahman SEVGAT, Emin YAVUZ, Hamza YAVAŞ, Fettah YİĞİT, Ahmet KOSANLIOĞLU, İlhami ADIYAMAN, Abdullah KANAT, Mehmet GİRGİN.

PKK-Hatay Davası...

Baştarafı S: 1'de

PKK DAVALARINDA NELER YAPILMAK İSTENİYOR?

12 Eylül askeri faşist darbesinden bu yana Adana, Antep, Adıyaman, Maraş, Mersin ve Antakya'da seri birçok operasyon düzenlendi. Bu operasyonlarda özellikle de Pazarıcı yöre-

Sömürgeciler, gerçekleştirdikleri bu hareketle bir yandan idamları infaz ederken, bir yandan da kitlesel katliamlara girişeceklerini ortaya koymuş ve bu hareketin gerçekleştirilmesinde diğer nedenlerinin yanında özellikle gözdağı vermek istediği önemli etkenlerden biri olmuştur. Geçmişteki katliamları da hatırlatmaya çalışan Türk sömürgecileri, halkın sürekli bir mücadele ve direniş içinde bulunduğu bu sınır merkezlerini özellikle seçerek, gelişmelere cevabın açık katliamlar olacağını, bizzat gerçekleştirdikleri katliamlarla göstermek istemişlerdir.

Mücadele önderleri hakkında kesinleşen idam kararlarına halkın sessiz kalmayacağını ve zaten her geçen gün daha da büyüyen mücadelenin giderek alevleneceğini düşünen sömürgeciler, bu işgal, talan ve katliam hareketiyle, idamları kitlesel katliamlarıyla birlikte gerçekleştirecekleri ortaya koymuştur. Fakat, PKK'li savaş esirlerinin bu kez idamlar biçiminde katledilmesi, halkın kin ve öfkesini büyütecek, sömürgeciliğe karşı mücadelenin daha da gelişmesine yol açacaktır. Bu nedenle, eğer mücadele geriletirmek ve ezilmek isteniyorsa, mücadeleye kan veren halka yönelmek onlar açısından zorunludur. Bu gün artık direniş içinde bulunan bir halk vardır ve bu halkı yoketmeksizin PKK hareketini yoketmek mümkün değildir. Bu gerçeği çok iyi bilen sömürgeciler PKK'nin köklerine yönelmeyi bu nedenle zorunlu görmekte ve halkımıza karşı açtıkları imha savaşını "Irak çıkartması" adını taktıkları kanlı eylemleriyle hızlandırmış bulunmaktadırlar. Geçmişte operasyon adı altında sürdürdükleri savaş, böylece açıktan ve resmi ifadeyle ilan etmiş ve tüm dünyanın gözleri önünde uçak saldırıları, zırhlı araçları ve onbinlere varan askeri güçleriyle sınır köylerini yeniden işgal etmişlerdir. Bu gelişmeler, ve yine aynı günlere denk gelen "Çevik Kuvvetlerin tatbikatı", Kürdistan'da gerçekleştirilmek istenen sömürgeci emperyalist amaçları ortaya sermektedir.

İDAM KARARLARI VE SÖMÜRGEÇİ KATLİAMLAR KÜRDİSTAN HALKININ PKK ÖNDERLİĞİNDEKİ BAĞIMSIZLIK SAVAŞININ GELİŞMESİNİ ENGELLEYEMEZ!

Çağımızda proletarya önderliğindeki hiçbir halk hareketi, sömürgeci-emperyalist saldırılar karşısında yok edilememiştir. Bağımsızlık savaşları içindeki halklar günümüzde de, dünyanın hemen her alanında yöneltilen saldırılara rağmen mücadelelerini geliştirmekte ve zafere doğru ilerlemektedirler. Henüz başlangıcında bulunsun da, halkımızın PKK

önderliğindeki ulusal bağımsızlık savaşına gelişmesine devam edecektir.

Mücadelemizin yenilmezliği, sömürgeci zindanlarda en açık biçimde kanıtlanmıştır. Düşmanın bütün vahşeti ve barbarlığıyla saldırdığı bu alanlarda bile eğer direniş yükseltilmiş ve inanılan dava uğruna ölüm en soylu yol olarak kabul edilmişse, bu halk, bu mücadele yenilmezdir. Düşmanın bu ölçüde saldırgan olmasının temel nedeni de bu direniş içinde saklı olan yenilgisini görmesidir. Türk-sömürgecileri, direniş hareketi karşısında bu nedenle giderek daha da azgınlaşmakta, her türlü vahşeti uygulamaktan çekinmemektedirler.

Ancak, sömürgeciler, ister zindanlarda ve isterse halk üzerinde uyguladıkları tüm vahşet ve katliamlara rağmen halkımızın mücadelesinde boğulmaya mahkûmdurlar. Baskı ve katliamlar, mücadeleyi durdurmak bir yana daha da yükseltmek, kin ve öfkeyi bilemek için birer neden olacak, Kürdistan halkı zindanlarda katledilen, darağaçlarında idam edilen, insanlarına sahip çıkmayı bilerek haklı mücadelesini hergün biraz daha yükseltecektir.

BU KATLİAM VE İDAMLARA KARŞI VE BU SAVAŞTA DÜNYA HALKLARI HALKIMIZIN YANINDADIR!

Kürdistan halkının, karşı karşıya bulunduğu sömürgeci imha ve yoketme uygulamalarına karşı, içinde bulunduğu direnme mücadelesinde en büyük desteği dünya halklarının kardeşliği ve yardımlarıdır. Nasılkı dün Vietnam halkı ve bugüne değin bağımsızlık savaşını veren diğer halklar, sürdürdükleri mücadelelerinde ve zaferlerinde halkların savaş deneyimleri ve yardımlarını dayandıkları en büyük güç kaynağı olarak görmüşlerse, Kürdistan halkı içinde böyledir.

Emperyalizmin bölgedeki en sadık uşağı ve onun saldırı köpeği olan Türk cuntasının, halkımıza ve halkımızın en bilinçli ve fedakar insanları Kürdistan devrimci savaşçılarına yönelttiği saldırılar ve işkence tezgahları ve idam sephalarında gerçekleştirilen katliamlara karşı, dünya halklarının yükselen sesini duymak azmimizi ve gücümüzü arttıracaktır. Emperyalizm Ortadoğu'daki bekçi köpeği faşist Türk cuntasına karşı uzanan her el ve yapılan her girişim bölge ve dünya başına doğru atılan bir adım olacak ve halkların kardeşliğini daha da perçinleyecektir.

Halkımız, Türk sömürgeciliğinin dünya gericiliği ve emperyalizmden aldığı doğrudan yardımlara karşı, dünya halkları ve ilerici güçlerinin yakın dayanışmasını göreceğinden emindir.

"yargılama" cesaretini gösterememektedir.

Ayrıca, bölüp parçalayarak sürdürdüğü davalarda onlarca idam cezası talebi olmasına rağmen, toplu olması halinde yaratacağı etkiyi de böylece engellemeye çalışmakta, uygulamaları ve ölüm kararlarının yüzlerce varan sayısını kamuoyundan gizlemeyi amaçlamaktadır.

Ancak, böylece PKK militanlarının, partilerini ve Kürdistan Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesini sömürgeci faşist mahkemelerde savunmalarını engelleyeceğini sanan Türk sömürgecilerinin bu silahı da geri tepmiştir.

Cezaevlerinde teslimiyet ve yalınlığı yaygınlaştırmak isteyen Türk sömürgecileri en incinden en kabasına kadar işkence metodları uygulamakta, çeşitli komplo ve provakasyon girişimlerinde bulunmaktadırlar. Savaş esirleri, kendilerine önderlik eden Diyarbakır Direnişinden de ilham alarak, 6. Kolordu bölgesinde yer alan cezaevi ve mahkeme salonlarını da sömürgeciliğin yargılandığı, Kürdistan Bağımsızlık ve Özgürlük sloganlarının haykırıldığı, Türk sömürgeciliğinin politik yenilgiye uğratıldığı alanlar haline dönüştürmektedirler.

sinde sömürgeci-faşist kolluk kuvvetleriyle çıkan birçok çatışmada onlarca PKK militanı ve yarısever Kürdistanlı şehit düştü. İçlerinde yüzlerce PKK kadro ve taraftarının da bulunduğu ve sayısı binleri bulan yurtsever tutuklandı, onlarcası da işkencelerde hunharca katledildi.

Başlangıçta PKK-Antep bölgesi biçiminde toplu yargılamaları düşünen sömürgeci-faşist Türk cuntası Gaziantep'te özel askeri bir cezaevini de hazırlamıştı.

Ancak savaş esirlerinin toplu direnişinin geliştiği, cezaevi kurallarının etkisiz kılındığı bir ortamın şekillendiğini gören cunta, sayıları binleri bulan savaş esirlerini, Adana, Antakya, Mersin ve Antep cezaevlerine gruplar halinde parçalayarak yerleştirdi. Davaları ise 2,5 yılı aşkın bir zamandan sonra, 12 Nisan 1983 günü açılan PKK-Antep grubu davası ile başlatıldı. Belirli zaman aralıklarıyla, diğer illere dağıtılan devrimcilerin de davaları açılarak "yargılanmalar" devam etmektedir.

Türk sömürgecileri böyle yapmakla savaş esirlerinin toplu savunma ve toplu direniş koyma imkânlarını ortadan kaldırmak istemektedir ve topluca

I-KDP BAŞKANI M. BARZANİ İLE BİR SÖYLEŞİ

Okuyucuya

Türk sömürgecilerinin son Güney Kürdistan saldırısında önemli hedeflerden birinin de, PKK hareketinin, bu alanlardaki Kürdistan güçleri arasında çatışmalara varan olumsuzlukları gidermeye ve Ulusal Kurtuluş Cephesi esprisi içinde bir birlik yaratmaya yönelik çabaları olduğu bilinmektedir. Türk sömürgecileri, bu alandaki güçleri de hedefleyen saldırılarında, özellikle PKK hareketinin Kuzey-Batı Kürdistan'da geliştirdiği modern ulusal kurtuluş hareketini ve mücadelenin bu alanın elverişli koşullarından yararlanma olanaklarını ortadan kaldırmayı amaçlamışlardır. Biz, yaşadığımız dönemin özelliklerini de dikkate alarak, son işgal hareketinin hedef aldığı alanlarda uzun yıllardan beridir faaliyet yürütmekte olan I-KDP Başkanı Mesut Barzani ile yapılan ve gazetemize ulaştırılan bu röportajı yayınlamayı gerekli gördük.

Sayın Mesut Barzani;

Gazetemiz Serxwebün, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin sesini yükseltmek, sorunlarını incelemek ve sonuçlarını halkımıza maletmek üzere yayın faaliyetini sürdürmektedir. Bölgemiz Ortadoğu'da gelişen anti-emperyalist halk hareketleri ve bunların bastırılması için emperyalistlerin saldırılarına hız verdikleri bilinmektedir. Bu vesileyle gazetemiz, bölgedeki gelişmeleri, ilerici-devrimci halk hareketlerinin mücadelesini ve sorunlarını halkımızın bilgisine sunmak amacı ile bu mücadelede önemli konumları olan örgütlerin en yetkili mercileri ile bir süreden beri seri röportajlar yapmaktadır.

Ortadoğu devirlerinde önemli konumu olan ve bu konumu giderek ön plana çıkan Kürdistan'ın, diğer parçalarındaki mücadelelerin de halkımıza en doğru biçimde kavranabilmesi için sürdürdüğümüz yayın faaliyetleri yanında, yetkili mercilerin doğrudan vereceği bilgiler de ayrı bir öneme sahiptir.

30 yılı aşkın süreden beri belli aralıklarla da olsa sürekli silahlı mücadele yürüten, bugün de Baas faşist diktatörlüğüne karşı "CUD"un önemli bir gücü olarak silahlı mücadeleyi sürdüren I-KDP Genel Başkanı sıfatı ile sorularımıza yanıtlayarak Kürdistan halkına ve okurlarımıza yapacağınız açıklamalardan dolayı teşekkür ederiz.

SERXWEBÜN- Klasik sömürgeciliğin bir sistem olarak tasfiye edildiği, sömürge ve ezilen halkların ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerinin emperyalizme ve sömürgecilğe büyük darbeler vurduğu günümüzde, Kürdistan'ın bölünmüşlüğü ve katı sömürge statüsünde tutulması karşısında halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi gün geçtikçe yüksekmektedir. Sizce, günümüzde ulusal kurtuluş hareketlerinin dünya devrimleri içindeki yeri ve rolü nedir? Ulusal Kurtuluş Hareketlerinin başarıya ulaşmasının koşulları var mıdır?

M. Barzani- Önce, bize bu fırsatı veren Serxwebün gazetesine çok teşekkür ederiz. Arzumuz, O'nun başarılı olmasıdır.

Şüphesiz Kürt halkının özgürlük hareketi, halkların emperyalizm ve gericiğe karşı mücadelesinin önemli bir parçasıdır. Her ne kadar Kürdistan'ın durumu, diğer halkların durumundan farklı ise de, Kürt halkının özgürlük hareketinin, bugün gelişmede büyük bir aşama kaydetmiş olması, sevindirici bir durumdur. Bizce, bir halk, kendi gerçek hakları için kendini feda etmeye hazırsa, doğru bir stratejiye sahipse her zaman sonuçta mutlaka zafere ulaşacaktır. İnaniyoruz ki, ezilen halkların başarı kazanma durumu günden güne gelişiyor.

SERXWEBÜN- Irak Kürdistan'ında yıllarca süren ve 1975 yenilgisi ile noktalanın partinin önderliğindeki mücadelenin, genel bir değerlendirmesini yaparmısınız? Sizce bu dönemdeki örgütlenme biçimi, savaş yöntemleri, uluslararası ve bölgesel ilişkiler neydi? Hangi zaaf ve hatalar söz konusu idi? Yine aynı dönemde Irak yönetiminin yapısı ve uluslararası ilişkileri neydi? 1975-1979 yıllarını mücadele-niz açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

M. Barzani- Kürdistan ve Ortadoğu bölgesi özgürlük hareketlerinin üzerinde değerlendirme yapması zorunlu olan Eylül Devrimi, diyebiliriz ki, herkesin ders alabileceği bir okuldur.

KDP önderliğinde ve Barzani başkanlığında

1961'de başlayan Eylül Devrimi, çok değişik durumlar içine girdi, ama gerçek özgürlük çizgisinden şaşmadı, bundan dolayı emperyalizmin ciddiye almasına ve korkmasına neden olan bir aşamaya vararak, emperyalizmi, O'nu yoketmek için planlar çevirmeye zorladı. Şüphesiz Amerikan emperyalizmi, bölgedeki gerici ve uşak rejimler, özellikle de Şah, Türkiye ve Irak rejimleri vasıtasıyla detaylı bir plan hazırladı. Ne yazık ki, Partimizin önderliği, Kürt halkının dost ve düşmanlarını doğru bir şekilde birbirinden ayıramadığı gibi, uluslararası gerekli çıkarları da hesaplayamadı. Bununla beraber Partimizin önderliğinin ve ölümsüz Barzani'nin Kürt halkına yaptığını kimse yapamadı. Şüphesiz ki, hatalar bilerek işlenmedi, ama görmemezlik de edilemez.

Mesut BARZANİ

11 Mart'tan sonra Baas rejimi, cayarak büyük bir savaş hazırlığına girişti. 1970-1974 yılları arasında Irak'ın askeri kuvvetlerinin gücü her yönü ile beş kat arttı, o, kendisine sosyalist sistemin dostu görünümü verdi ve sosyalist sistem içerisinde iyi bir yer edinmeye çalıştı. Irak Baas rejiminin 11 Mart antlaşmasının tüm ilkerlerinden caydığı ve durumu savaşa doğru götürdüğü sıra, aynı zamanda: Amerika kendisini Kürt halkının hamisi olarak göstermeye çalışıyor, Kürt halkını yokolma savaşından (büyük katliamlardan) korumaya hazır olduğunu bildiriyor ve daha açık bir şekilde Baas rejiminin Sosyalist sistem içerisinde iyi bir yer tutmasına yol veriyor ve Eylül Devrimi'nin yerine geçmesine çabalıyordu, ki sosyalist sistemin Kürt

I-KDP Peşmergelerinden Bir Görüntü

halkına destek ve yardımını kessin. Bu oyunla Amerika, Eylül Devrimi'ni kendi safına çekmek istiyordu. Burda bizim büyük bir hatamız oldu, hiçbir şekilde Amerika'ya inanmamamız gerekiyordu. Çünkü, uşak rejimlerle sağlanan ve korunan çıkarlarını Kürt halkıyla değiştirmeye hazır değildi. Bütün koşul-

lar savaşa doğru gidiyordu, biz savaşın olmaması için çok çaba harcadık, fakat fayda vermedi. Parti zorunlu olarak direnme kararı aldı. Sonuçta, Cezayir hainlik planı imzalandı, uluslararası durum da, Şah, Türkiye ve Irak rejimlerinin işbirliğiyle Irak'ta Kürt halkının yokedilmesi büyük korkusu vardı.

Irak Kürdistan'ında Cezayir planından sonra bir kaç aylığına silahlı mücadele durduruldu, yenilgiden bir ay sonra Kürdistan'da parti örgütlenmesine başlandı, ve 26 Mayıs 1976'da devrimcilerin ilk kurşunu, direkt düşmanın göğsüne dayandı. Her ne kadar 1975'den 1979'a kadar koşullar çok zor ve güçtüysen de, Kürt halkının kahramanlığı, partimizin asaleti ve peşmergelerin pehivanlığı sayesinde, zorlu bir direnme gösterildi, Şah, Türkiye ve Irak gibi üç rejim; bize karşı savaşıyordu. Evet, bu tecrübe gösterdi ki, hainlerin planları ve iftiralara kısa bir süre bazı bilinçsiz kişileri etkilese de, ulusun bağından çıkan bir partiyi etkileyemez, bir ulus yokedilemez.

SERXWEBÜN- Baas burjuvazisinin palazlanarak Irak'ı emperyalizmin yeni sömürgeci sürecine koyması, bölgede anti-emperyalist halk hareketlerinin gelişmesi, emperyalizmle çelişen yeni iktidarların oluşması gibi nedenlerle bir paralellik içinde Irak Kürdistan'ında yeni uluslararası ilişki ve bağlaşıkları kurarak gelişmeye başlayan silahlı mücadelenin yeni bir döneme girdiği düşüncesindeyiz. 1979'dan itibaren verdiğiniz mücadelenin konumu, yapısı, uluslararası ve bölgesel ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

M. Barzani- Hem iç örgütlenmesi açısından, hem de partinin uluslararası ve bölgedeki ilişkileri açısından bizim durumumuz bugün çok iyidir ve günden güne daha iyiye doğru gidiyor. Şimdi bizim uluslararası ve özellikle de Ortadoğu'daki özgürlükçü ve yurtsever güçlerin çoğuyla ilişkilerimiz vardır. Bu ilişkilerin daha da geliştirilmesini istiyoruz.

SERXWEBÜN- Irak Baas yönetiminin geleceği, iktidara karşı mücadele eden muhalif güçlerin kendi aralarındaki ilişki ve dayanışmaları, partinizin de içinde bulunduğu "CUD"un yapısı, mücadelesi hakkında bilgi verirmisiniz? Günümüzde, partinizin ve diğer anti-emperyalist güçlerin aşması gereken sorunları, zorlukları nelerdir?

M. Barzani- Bize göre, ulusun yanında yer almadığı bir rejimin geleceği karanlık olacaktır, Baas rejiminin geleceği de karanlıktır. Şimdi rejime karşı olan güçler arasındaki ilişki-

bazı kesimlerin dar çıkarları veya bazı insanların konuşmasıyla dışarda değil, "CUD"u bütün Irak halkının özellikle de Kürt halkının dayatmasıyla kurulmuştur. "CUD"un kapısı, O'nun programlarını kabul eden her Irak partisine açıktır. Her ne kadar "CUD"un en iyi cephe olduğunu söyleyemiyorsak da, bizce, "CUD"un bugün Irak sahasında varolan dayanışma ve birliklerin en iyisidir.

"CUD" ve Partimiz önündeki problemler çoktur, ama emperyalizme ve gericiğe karşı mücadele etmede ve Baas rejiminin yerini ihtilafı (muhalif güçleri içinde barındıran) ve demokratik bir rejim getirmede hepimiz kararlıyız.

SERXWEBÜN- Emperyalizm, siyonizm ve bölge gericiğinin artan işbirliği ve saldırıları karşısında bölge halk hareketlerinin içinde bulunduğu yapı ve kendilerini bekleyen görevler, sizce nelerdir? Bu konuda Kürdistan'ın rolü ne olacaktır? Ayrı parçaların hem bölgedeki halk hareketlerinin gelişmesinde, hem de Kürdistan Ulusal Bağımsızlık ve Özgürlük mücadelesinin başarıya ulaşmasında rolleri ne olabilir?

M. Barzani- Bizce, emperyalizme karşı olan güçlerin bölgede birbirlerini daha çok bilgilendirmeleri, dayanışma içinde bulunmaları önemli ve yardımlaşmaları gereklidir. Tüm parçalarda Kürt halkının görevi; kendi aralarında sürekli kardeşliği yaratabilmek, yardımlaşmayı sağlamak ve emperyalizme, gericiğe karşı mücadelede en ön mevzilerde yer almaktır, ve her biri kendi parçasındaki özgürlükçü ve yurtsever güçlerle iyi ilişki ve dayanışma içinde bulunmalı, çünkü emperyalizme karşı mücadelenin sınırı ve yeri yoktur. Onun için Kürt halkının emperyalizme karşı olan mevzide yer alması ve hiçbir şekilde onun tuzağına düşmemesi gerekmektedir.

SERXWEBÜN- 1980'lerde faşist yönetime geçmek zorunda kalan Türk burjuvazisinin emperyalizm adına üstlendiği görev, muhtemel saldırgan emelleri, bunun için yaptığı askeri hazırlıklar sizce nelerdir? Gerek partiniz ve gerekse üyesi bulunduğunuz Cephe'nin bu konudaki düşünceleri nelerdir? Eğer böyle bir tehlikeye siz de katılıyorsanız, bunun karşısında aldığınız veya almayı düşündüğünüz tedbirler nelerdir?

M. Barzani- Hiç şüphesiz emperyalizmin bölgede en çok güvendiği esas dayanaklarından biri de, faşist Türkiye rejimidir. Kürt halkına, özellikle de Türkiye Kürdistan'ına karşı Türkiye rejiminin uygulama ve günahları açıktır, ve bunlar, Hülagu'nun uygulama ve katliamlarını aratmayacak cinstendir.

Hiçbir devletin askeri gücü halkları yokedemediği gibi, Türkiye'nin askeri gücü de, Kürdistan halkını yokedemez. Eğer Türkiye rejimi, Irak halkına, özellikle Kürdistan halkına karşı, Irak rejiminin menfaatlerini korumak için müdahale etmeye kalkışırsa, tüm "CUD" güçleri, fedakarca bu saldırının karşısında duracaklardır.

Türkiye'nin içinde, Türkiye rejimine karşı durmak; bizce Türkiye'li özgürlükçü güçlerin ve özellikle Kürdistan güçlerinin görevidir. Bu durumda da "CUD", Türkiye rejimine karşı mücadele eden güçlere tüm olanaklarını sunacaktır.

SERXWEBÜN- Kuzey-Batı Kürdistan'da Türk sömürgecilerinin azgın saldırıları karşısında verdiği mücadele ile önemli mevziler kazanan PKK mücadelesi hakkında düşünceleriniz nelerdir?

M. Barzani- PKK hakkındaki düşünce ve görüşlerimiz olumlu ve iyidir. Biz, PKK'yi savaştı, dost ve kardeş bir parti olarak tanıyoruz, her zaman O'nun başarıya ulaşmasını arzuluyoruz. Hiç şüphesiz PKK, diğer partilerden daha çok faşist Türkiye rejiminin vahşi saldırılarına uğramıştır.

SERXWEBÜN- Gazetemiz aracılığı ile Kuzey-Batı Kürdistan halkına ve onun önder gücü PKK kadro ve taraftarlarına, yurtseverlere iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı? Teşekkür ederiz.

M. Barzani- Türkiye Kürdistan'ındaki aziz dostlar ve arkadaşlarımıza mesajımız şudur ki, birliklerini korusunlar ve zafer gününe olan umutlarını kesmesinler, zulüm ve baskı, ulusal birlik karşısında hiçbir şeydir. Yine tüm Türkiye Kürdistan'ındaki savaşçılara ve özellikle dostumuz PKK üyelerine hürmet ve teşekkürlerimi sunarım.

Kürt ve Kürdistan'ın zaferi umuduyla...

15.İ.1983

Impressum

V.i.S.d.P.: M.Aral
Grolmannstr. 20
1 Berlin 12

Yazışma Adresi:

Serxwebün
Verlag u. Handels-G.m.b.H.
Postfach 10 16 83 5 Köln 1

Deutsche Bank Köln Konto Nr. 12 82 805 (BLZ: 370 700 60)
Postcheck-Amt Köln Konto Nr. 2690 16-507 (BLZ: 370 100 50)

Danimarka	6.50 dkr.
Avusturya	15.00 s.
Hollanda	2.50 hfl.
Norveç	5.00 nkr.
Fransa	5.00 ff.
Belçika	35.00 bfr.
İngiltere	0.50 £.
İsviçre	2.00 sfr.
İsveç	5.00 skr.